

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Račun pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo
78.190, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za mozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflejeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Portugalska revolucija

Poostreno obsedno stanje nad vso državo — Pone-
srečena revolucija letalcev — Revolucionarna vlada na
Madeiri — Blokada pobujenih otokov

London, 11. aprila. d. Položaj na Portu-
galskem postaja vedno bolj resen. Lizbona
je bolj podobna vojnemu taborišču, kakor
pa prestolnici republike. Vse ulice so pol-
ne vojaštva, vsa državna poslopja so naj-
strožje zastražena, vlada pa se je preselila
v artiljerijsko vojašnico, ki je na vse strani
utrjena in zastražena po najzvestejših
četah. Na vseh važnejših križiščih in trgih
so postavljene strojnice. Policija in voja-
štvo sta v najstrožji alarmni pripravljenos-
ti, po ulicah pa patrolirajo oklopni av-
tomobili. Aretacije se nadaljujejo. Opaža
se, da se revolucionarni pokret naglo šir-
i tudi med vojaštvom. Čete, ki jih je vla-
da poslala proti upornikom, so većinoma
prešle v uporniški tabor. Vrhovni inspek-
tor vojnega zrakoplovstva je skupno z ne-
katerimi drugimi višjimi oficirji pobegnil
na letalu in je bržkone prešel k uporni-
kom.

Pariz, 11. aprila. AA. »ECHO de Paris«
poroča iz Londona, da so tam dobili poro-
čila, po katerih je portugalska vlada od-
redila obkolitev letališča pri Lizboni za-
radi bega generalnega inspektorja portu-
galskega letalstva.

Lizbona, 11. aprila. AA. Danes je bilo
obsedno stanje na vsem Portugalskem zelo
poostreno. Policija je izdala razglas, kjer
pravi, da bo, če bo treba, izpraznila vse
javne lokale s silo. Čete se vedno približajo
v Lizbono in križarijo po ulicah. Kabinet
zborskega polka. Vsa javna poslopja so stro-
go zastražena. Zdi se, da je armada v glav-
nem zvesta vladi, da se aretirali več glav-
nikov. Vlada trdi, da popolnoma obvlada
položaj. Časopisje brani pod pritiskom cen-
zure vlado in svari prebivalstvo pred raz-
širjanjem neresničnih vesti. Časopisje dalje
potrjuje vest, da vodi revolucionarno giban-
je bivši portugalski predsednik Machado, ki
živi v pregnanstvu v Parizu.

Madrid, 11. aprila. AA. Poročila iz Por-

tugalske so še vedno nejasna. Uradno po-
ročilo pravi, da vlada v vsej deželi razen
na Madeiri in na Azorih popoln mir in red.
Potniki pa prinašajo bolj vznemirljive ve-
sti. Tako poročajo, da se je na letališču
Amadora uprl del letalskih bojnih sil. Upor
najbrž ni uspel, ker je poveljnik portugal-
skega letalstva polkovnik Pais z drugimi
častniki pobegnil v Španijo.

Lizbona in druga mesta so ostro za-
stražena. Iz južnovzhodne Afrike poroča-
jo, da so se politični begunci v Angoli upri-
li in pridobili tudi posadke za revolucijo.
Uporniki na otoku Madeiri in na Azorih
so brzojavili Društvu narodov, da so us-
postavili provizorno vlado in proglasili
Funchal za glavno mesto.

Portugalska vlada je proglasila nad
vsem madeirskim arhipelagom blokado. Vsa
pristanišča teh otokov so za paroplovbo
zaprta. Prebivalstvu je vsak promet z zra-
nanjim svetom onemogočen.

Zeneva, 11. aprila. AA. V krogih Društva
narodov se potrjuje vest, da je revolucio-
narni odbor na otoku Madeira brzojavil
generalnemu tajništvu Društva, da smatra
mesto Funchal za začasno prestolnico por-
tugalske države. Društvo narodov zanika
vest, da bi uporniki notificirali Društvo
neodvisnost Madeire in Azorov. Tukašnji
krogi menijo, da smatrajo uporniki otoke
le za operacijsko oporišče protidiktaturi
v Lizboni. Njihova zahteva avtonomije je
najbrže le strategična poteza.

Pariz, 11. aprila. č. O ozadiju upora na
Madeiri se sedaj doznavajo, da je bil prvi
vzrok nezadovoljstva žitni monopol, ki ga
je priznala vlada neki skupini špekulantov.
Zaradi odpora javnosti je morala vlada
poznele ta monopol ukiniti. Vendar pa je
nezadovoljstvo stalno naraščalo in prišlo
sedaj do izbruha na Madeiri, se je sestavi-
la revolucionarna vlada, ki je obvestila
Društvo narodov, da je za enkrat glavno
mesto Portugalske Funchal.

Velikonočna pavza v Bukarešti

Pogajanja za sestavo vlade se bodo nadaljevala v ponedeljek — Skup-
ne avdijske politike pri kralju

Bukarešta, 11. aprila. d. Designirani mi-
nistriški predsednik Titulescu je včeraj in
danes nadaljeval svoja pogajanja za sestas-
vo vlade. Razgovori z voditelji strank so
končani in zdaj se že kaže bolj jasna sli-
ka. V načelu so vse stranke izjavile svojo
pripravljenost podpirati novo vlado. Ven-
dar pa so stavile dokaj različne pogoje.
Prof. Jorga je pripravljen s svojo skupino
podpirati vlado strokovnjakov, dočim druge
vlade ne bi niti podpiral niti pobijal. Ma-
niu je v načelu pristal na Titulescove pre-
dloge. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da so
bili včeraj popoldne posamezno sprejeti v

avdijski pri kralju najprej Titulescu, na-
to predsednika obeh zbornic, za njima pa
skupno voditelji vseh strank. Kralj je pri
tej priliki ponovno apeliral na politične
vodje, naj se združijo k solidarnemu delu.
Navzoči politik si na to pristali, vendar
pa le pod gotovimi pogoji. Preko pravo-
slovne velike noči bodo pogajanja bržkone
prekinjena, toda listi napovedujejo, da bodo
v ponedeljek vsi voditelji strank znova
sprejeti od kralja v skupni avdijski. Tej
avdijski prispevajo v političnih krogih
odločen pomen. Zatrjuje se celo, da bo pri
tej priliki že sestavljena nova vlada.

Trda preizkušnja Društva narodov

Majsko zasedanje sveta DN se bo bavilo z nemško carinsko unijo in
manjšinskimi zadevami

Zeneva, 11. marca. d. 63. zasedanje sveta
Društva narodov, ki se bo zaradi fran-
coskih predsedniških volitev začelo šele
18. maja, se bo bavilo z mnogimi važnimi
zadevami. V ospredju zanimanja je av-
strijsko-nemška carinska unija, ki jo bo
moral svet Društva narodov podrobno pro-
učiti z juridične strani in predvsem ugo-
toviti, ali je v skladu z mirovnimi pogodi-
bami in mednarodnimi obvezami Avstrije
in Nemčije. Predlog za to bo stavila Angli-
ja, vendar pa doslej tajništvo Društva na-
rodov tozadevne Hendersonovega pred-
loga še ni prejelo.

Ker bo tokratnemu zasedanju predsedo-
val nemški zunanji minister dr. Curtius,
prispevajo v diplomatskih krogih veliko

važnost tudi manjšinskemu problemu. V
razpravo pridejo številne pritožbe narodnih
manjšin, med katerimi imajo seveda nem-
ške pritožbe večino. Svet Društva narodov
se bo bavil tudi s poročilom poljske vla-
de o položaju v poljski Šleziji, glede kate-
re so bili na zadnjem zasedanju Društva
narodov sprejeti važni sklepi.

V zvezi s predhodnim zasedanjem evrop-
ske komisije se pričakuje, da bo zasedanje
sveta Društva narodov odločilne važnosti
za nadaljnji razvoj evropske mednarodne
politike. V krogih Društva narodov je opa-
ženi precejšnji nervoznost, ker niso izklju-
čeni hudi konflikti zlasti glede avstrijsko-
nemške carinske unije.

Praške resolucije

»Evropske kooperacije«

Praga, 11. aprila. s. Ožji odbor za ev-
ropsko sodelovanje je danes končal svoje
delo. Razpravljal je o resoluciji glede
agrarne krize in glede brezposelnosti, ki
ju je moral pripraviti za kongres v Budim-
pešti. V prvi resoluciji se poudarja velika
razlika med cenami poljedelskih in in-
dustrijskih produktov in se zahteva znižanje
te velike razlike, ki nosi glavni del krivde
na bedi kmečkega prebivalstva. V resolu-
ciji o brezposelnosti se poudarja zlasti po-
treba primerne organizacije nacionalnih
in internacionalnih javnih del in se pripo-
roča znižanje delovnega časa, toda na ta
način, da se ne bo ogrozila živilska stan-
dard delavca. Obe resoluciji sta bili sprejeti
soglasno.

Občinske volitve v Španiji

Madrid, 11. aprila. g. Po vsej Španiji se
bodo jutri vršile občinske volitve. Prvič
po devetih letih bodo v Španiji zopet vo-
litve. Vršile se bodo pod parolo za ali pro-
ti monarhiji. Pri jutrišnjih volitvah bo
izvoljenih nad 100.000 občinskih zastopni-
kov. Publikacija 11.000 monarhistov in 1300
republikancev je bilo brez volitve potrje-
nih od vlade, ker ni bilo postavljenih pro-
tikandidatov. Tako monarhisti kakor re-
publikanci zatrjujejo, da s polnim zaupa-
njem pričakujejo izida volitev.

Velike poplave

Moskva, 11. aprila. AA. Reka Irtis je
takoj narasla, da je velik del mesta Sempa-
linskoga pod vodo. Človeških žrtev ni.

Smyrna, 11. aprila. AA. Nad mestom in
okolico je divjal silen orkan, ki je povzro-
čil velike povodnje. Materijalna škoda je
zelo velika.

Popoln nedeljski počitek v Angliji

London, 11. aprila. p. Vlada je predlo-
žila spodnji zbornici že dolgo napovedani
načrt zakona o prepovedi nedeljskih pri-
reditv, da bi se tako zagotovil popoln ne-
deljski počitek. Zakonski načrt določa, da
se ob nedeljah ne smejo vršiti gledališki
in kinematografske predstave, a tudi druge
zabavne prireditve le s posebnim dovolje-
njem oblasti pod pogoji, da bo imelo
osebje, ki bi bilo zaposleno pri takih pri-
reditvah, zato med tednom dan počitka.
Zakonski načrt je naletel v tisku na pre-
cej ostro kritiko. Listi poudarjajo, da do-
ločbe tega zakona nikomur ne koristijo.
Pred vsem na protestirajo listi proti pre-
povedi gledaliških predstav in izražajo na-
djo, da bo zbornica ta načrt v tem smislu
spremenila.

Aparat za gledanje v daljavo

Pariz, 11. aprila. d. Francoski inž. Bar-
thelemy, ki je napravil že več važnih iz-
umov na polju radiotelefografije, bo prihod-
nji tork predaval na francoski akademiji
za elektrotehniko svoj najnovejši izum, do-
cela nov aparat za gledanje v daljavo. Svoj
aparat je že ponovno preskusil in so baje
vsi poskusi silajno uspešni. Njegov aparat
omogoča vsakomur, da lahko z doma po-
slušala predavanje ali gledališko predstavo
in obenem gleda tudi predavatelja ali igral-
ce. Dolžina valov je razmeroma kratka in
znaša jedva 150 m.

Potres v Italiji

Rim, 11. aprila. s. Včeraj ponoči ob 2.28
so čutili v Bologni, ob 2.25 pa v Faenzi
lahne potresne sunke.

TRPLJENJE V FAŠISTIČNIH JEČAH

Grozni očitki pariškega lista proti fašistični policiji — Mučenje
političnih jetnikov pred obsodbo in po obsodbi — Agenti provo-
katerji

Pariz, 11. aprila. d. »Liberté in za njo
drugi pariški listi objavljajo strahovite po-
drobnosti o trpljenju političnih aretiranc-
cev v Italiji, zlasti v Rimu. Med drugim
poročajo »Liberté«:

Vinciguerra je bil aretiran 28. novem-
bra popoldne. Odpeljali so ga na kvestu-
ro v Collegio Romano, kjer so ga pozvali,
naj izda svoje tovariše. Ko je to odločno
odklonil, so ga slekli in ga pustili takega
vso mrzlo noč na odprti terasi. Nasled-
njega dne so ga prepeljali v zapore Regina
Coeli. Odvedli so ga v veliko dvorano za
zasliševanje, kjer so tedaj ravno mučili
Slovence. Pod nohte na nogah in v meša
so jim zabijali male žebelje. Ko je Vincin-
guerra ostrmel nad strahovitim prizorom,
ga je zagrabil neki uradnik s tako silo za
prsa, da mu je bil prebil bobnič v ušesu.
Tudi znanega učjenjaka Rendija so ne-
usmiljeno pretepali. Te procedure je vo-
dil vedno komisar javne varnosti Menin-
ghieri, ki je že od prej znan zaradi po-
dobnih sadističnih ekscesov. Vinciguerra
ni priznal nobene svojih obtožb. Vključ
temu pa je bil obsojen obenem z Rendiem
na 15 let težke ječe, ter je sedaj zaprt v
jetnišnici v Fossombrone. Položaj obsoen-
cev je strašen. Vinciguerra nima v celici,
ki meri komaj 4 kvadratne metre, niti mi-
ze niti stola. Ob 7. zjutraj priklene ječe-
desko, ki služi jetniku ponoči za ležišče,
od zid, tako da mora jetnik čez dan sedeti
na tleh. Samo pol ure dnevno mu je do-
voljeno iti na zrak. Ne sme z nobenim go-
voriti in dovoljno mu je samo vsakih 15
dni pisati po eno pismo. Slična je usoda
tisocev protifašistov, ki so bili obsojeni
pred izjemnih sodiščem na daljše zaporne
kazni.

»Liberté« objavljajo dalje številne podat-
ke o sredstvih, ki se jih poslužuje fašisti-
čni režim, da se reši svojih političnih na-
sprotnikov. Bavi se zlasti s slučajem Ceva,
ki je pred tremi meseci umrl v preiskoval-
nem zaporu fašističnega izrednega tribuna-
la v Rimu. Vlada je tedaj izdala službeno
objavo, da si je Cevu samo vzel življenje,
vendar se je njegova smrt zgodila v tako
čudnih okoliščinah, da je rimsko javno
mnenje zahtevalo preiskavo. Preiskava se
vodi že tri mesece, a oblasti še vedno ni-
so objavile nobenega rezultata. »Liberté«
pripoveduje, da je dan pred aretacijo ob-
iskal Ceva v uradu neki Del Re, ki je te-
daj užival v protifašističnih krogih še ve-
liko zaupanja, je bil med tem razkrinkan
kot eden najnevarnejših fašističnih agen-
tov. Del Re je prinesel Cevu poseben ob-
razec za izdelavo eksplozivov in ga je na-
prosil, naj ga takoj pregleda. Cevu se je
izgovarjal, da ima silno posla v uradu in
da ne bo imel časa zanimati se za stvar.
Del Re mu je tedaj svoj list položil na
mizo in odšel. Naslednjega dne je policija
udrila v Cevov urad in takoj stopila k
pisalni mizi, kjer je zaplenila pismo, kate-
rega je dan prej pustil Del Re.

Nekaj dni pred tem je skušal Del Re
zavleči v svoje smetke tudi Lucio Batti-
stia, sina znanega italijanskega narodnega
mučenika, ki so ga Avstrijci med vojno
obesili v Tridentu. Prišel je tudi k njemu
na dom, se mu s solzami v očeh vrgel
okoli vratu, čeprav ga osebno ni poznal,
ter mu zatrjeval svojo brezmejno udanost.
Nato ga je prosil, naj spravi zanj proti-
fašistične letake, naslovljene »Pravica in
svoboda«. Battisti je slutil izdajo in se je
branil nevarnega zavoja. Tedaj mu je Del
Re vrgel zavoj pod noge in se odstranil.
Še isto noč je tudi pri Battistiju udrila po-
licija v hišo in mu premetala vse stano-
vanje. Ni pa našla ničesar, ker je Battisti
pravočasno umil ves material, ki je bil
določen, da ga spravi pred izjemno sodi-
šče.

»Liberté« zaključuje: Ti novi podatki
mečejo vedno temnejšo senco na sistem
fašistične policije in izpodkopavajo oči-
te ke se proti zajedim obtožencem, ki sede
v zaporih Regina Coeli.

Prihodnje razprave pred izrednim tribunalom

Rim, 11. aprila. g. Dne 13., 14. in 15. t.
m. bo izredno sodišče v Rimu zopet pri-
čelo s svojim delom. Sodbo pričakuje to
pot 20 oseb, ki so obtožene antifašistič-
nega delovanja in nedovoljene kritike
Mussolinija. Deportacijo, ki jo je izred-
no sodišče izreklo proti bivšemu ministru
Bellottiju, je ministrski predsednik Musso-
lini razveljavil.

Kralj in kraljica obdarovala beogradske reveže

Beograd, 11. aprila. č. Današnja veliko-
nočna sobota je bila v Beogradu prav ži-
vahnava. Trgovine so bile ves dan odprte in
povsod je vladal velik vrvež. Po starem
običaju sta danes Nj. Vel. kralj in kralji-
ca obdarovala beogradske reveže. Že v
zgodnjih dopoldanskih urah so se začeli
zbirati brezposelni in drugi siromašni na
ulicah pred dvorom, ob 11. pa jim je dvo-
ni maršal razdelil darove v blagu in denar-
ju, tako da bodo po naklonjenosti kraljev-
ske dvojice tudi ti reveži v zadovoljstvu
preživeli velikonočne praznike.

Problem stabilizacije dinarja

Pariz, 11. aprila. AA. V listu »Informa-
tion« objavlja znani pravnik, profesor in
dipl. Bertrand Nogaro pod naslovom »De-
narna reforma v Jugoslaviji« članek, ki se
bavi s tem problemom in podrobno prouči-
je vse razmere Jugoslavije, zlasti gospo-
darske. Avtor ugotavlja, da so v Jugoslavi-
ji v zadostni meri realizirani vsi pogoji, ki
jamčijo za zakonsko stabilizacijo dinarja
brez velikih težkoč. Toda ne smemo spri-
stiti izpred oči dejstva, da glavni problem
ni v vprašanju pokritja in obkroga banko-
cev v razmerju, ki ga je treba doseči na-
sprotni pokritju v zlatu in tujih devizah,
nego da je jedro problema v tem, da ima
zavod, ki izdaja zlat denar ali bankovce
ali devize, zadostno možnost, da vedno po-
krije morebitno potrebo po zunanih devi-
zah države, ki bi utegnile nastati iz spre-
menljivega računskega ravnotežja. V tem
pogledu ne bi bilo slabo imeti pred očmi
nasvete, ki jih je o teh stvareh dalo Dru-
štvo narodov.

Prometno ministrstvo pod lastno streho

Beograd, 11. aprila. č. Uradi prometnega
ministra in beogradske železniške direk-
cije so se začeli te dni seliti v novo palačo
prometnega ministrstva. Sedanje poslopje
beogradske železniške direkcije in promet-
nega ministrstva bo kupila Narodna ban-
ka, ki bo na tem prostoru podaljšala od-
nosno dogradila svojo palačo.

»Mokranjac« v Zagrebu

Zagreb, 11. aprila. n. Danes popoldne je
prislopek semkaj epskopsko pevsko društvo
»Mokranjac«. Na kolodvoru je bilo zelo
prijetno sprejeto. Navzoči so bili ban dr.
Perović, zastopniki mestne občine, pred-
stavniki raznih pevskih društev ter drugih
kulturnih organizacij. Jutri dopoldne bo
»Mokranjac« pel v pravoslavni cerkvi,
zvečer pa bo priredil koncert. Popoldne bo
izlet v okolico in sestanek s hrvatskimi
seljaškimi pevskimi zbori.

Svečana proglasitev izvolitve evangeljskega škofa

Zagreb, 11. aprila. n. Jutri bo evangeli-
ski cerkveni inspektor dr. Bruckner v
evangeljski cerkvi svečano proglasil izvo-
litev prvega škofa evangeljske cerkve v
Jugoslaviji. Kdaj se bo vršilo slovesno
ustoličenje, še ni znano.

Šahist Spielmann v zagrebškem Novinarskem domu

Zagreb, 11. aprila. n. Jutri zvečer bo
znani šahovski mojster dr. Spielmann od-
igral v Novinarskem domu simultanko z
zagrebškimi šahisti.

Težak poraz praških nogometašev

Praga, 11. aprila. h. Danes se je vršila
medmestna nogometna tekma Dunaj - Pra-
ga. Dunajska reprezentanca je izvojevala
visoko zmago 5:2 (3:1). Jutri se vrši tek-
ma češkoslovaška - Avstrija, ki šteje k
tekmovanju za mednarodni pokal.

Tekmovanje industrijskih držav za jugoslo- venski trg

Zanimivi podatki »Neue Freie Presse« — Ostra konkurenčna borba
med uvozniki industrijskih izdelkov v Jugoslavijo — Neugoden po-
ložaj za Italijo

Dunaj, 11. aprila. d. V svoji gospodar-
ski prilogi objavlja »Neue Freie Presse«
članek, v katerem se bavi s tekmovanjem
industrijskih držav v trgovinskih odno-
sajih z Jugoslavijo. Uvodoma naglašajo, da
so glavni konkurenti Avstrija, Nemčija in
Češkoslovaška, ki so tudi glavni dobavitelji
industrijskih izdelkov za Jugoslavijo.
Pisec pravi, da v splošnem obvladajo ju-
goslovenski trg srednjeevropske države, da
pa si je Nemčija zopet pridobila vodstvo.
To čuti zlasti Češkoslovaška, ki je bila
doslej po vrednosti svojega uvoza v Ju-
goslavijo na prvem mestu. Ta položaj je
sprito gospodarske združitve Avstrije in
Nemčije zelo važen. Avstrija je konkurent

Češkoslovaške zlasti v tekstilnem blagu,
pa tudi v kovinskih industriji, v strojih in
sploh v tehničnih izdelkih pa že prevla-
duje Nemčija. Bodoči razvoj bo torej stal
v znamenju poostrene konkurence med
Nemčijo in Avstrijo na eni ter Češkoslova-
ško in Madžarsko na drugi strani, pa tudi
bolj oddaljene države, kakor Anglija,
Francija, Belgija, Švedska in druge in ne
nazadnje ameriške države, bodo skušale
prodati na jugoslovenski trg. Najslabše
bo pri tem odrezala Italija, čije izvoz v
Jugoslavijo je že sedaj stalno padal. Malo
verjetno je, da bi mogla Italija vzdržati
konkurenco srednjeevropskih držav.

Priznanje nemškega ministra

Minister Treviranus priznava politično obeležje carinske unije
Trgovinska pogajanja z Rumunijo in Češkoslovaško

Dunaj, 11. aprila. d. »Neue Freie Presse«
objavlja izjave prominentnih politikov in
predstavnikov gospodarskih krogov o av-
strijsko-nemški carinski uniji.

Pozornost je vzbudila izjava nemškega
državnega ministra Treviranusa, ki prvi-
ni ne prikriva, da načrt carinske unije ni-
ma samo gospodarskega, marveč tudi poli-
tičnega ozadja. Uvodoma poudarja, da je
nemški narod že preživel najhujšo krizo in
da pristopa zdaj z vso odločnostjo k re-
ševanju velikih nalog, ki mu jih nalaga
njegova bodočnost. Nemški narod v Avstri-
ji in Nemčiji, ki se je tako težko boril za
svoj obstoj, ima pravico do življenja ter
se lahko udaja prepričanju, da njegovo de-
lo zadnjih let ni bilo zaman.

Bivši predsednik nemškega državnega
zbora dr. Kahl pa poudarja, da predstavlja
avstrijsko-nemški carinski pakt najvažnej-
ši dogodek, ki mora utrditi vero v boljše
bodočnost nemškega naroda. Nemci v
Reichu in Nemci v Avstriji niso pozabili,
da so en narod. Kljub vsem napadom in
zmotam bo nemški narod šel svojo pot.

Praga, 11. aprila. d. Poljedelski minister
Bradač je imel v Jicinu govor, v katerem
se je bavil z avstrijsko-nemško carinsko
unijo. Izjavil se je odločno proti temu pak-
tu, ki ogroža državno in nacionalno samo-
stojnost češkoslovaške republike.

Župan Čermak razvija svoje načrte

London, 11. aprila. h. Novozvoljeni čih-
caški župan Čermak je podal v »Daily Te-
legraphu« izjavo, v kateri zelo prisrčno
govori o Angliji in v kateri izraža upanje,
da bo Anglija ignorirala nesramno volilno
agitacijo njegovega nasprotnika Thompso-
na, ki je bila naperjena proti Angliji Čer-
mak je izjavil, da bo še to leto posestil An-
glij in najbrže tudi svojo domovino Če-
škoslovaško. Čermak je vodja čikaških
nasprotnikov prohibicije ter je že nalajal,
da bo v kratkem času poslal v Washington
denutacijo, ki bo prosila, naj se ukine pro-
hibicija.

Epilog katastrofi pri Gibraltarju

Gibraltar, 11. aprila. č. Pred pomorskim
sodiščem so se morali danes zagovarjati
ofitirji angleškega parnika »Glorious«, ki
so bili obtoženi, da so s svojo nepazljivo-
stjo povzročili trčenje s francoskim parni-
kom »Florida«, pri čemer je našlo smrt 32
ljudi. Vsi obtoženci so bili oproščeni, ker
se je izkazalo, da gre za nesrečen slučaj.

Proces proti sokrivcem Šleglovega umora

Zagreb, 11. aprila. n. Dne 4. maja se bo
pričel pred zagrebškim sodiščem velik pro-
ces proti skupini teroristov in atentatorjev,
med katerimi so tudi sokrivci umora Toni-
ja Šlegla. Senatu bo predsedoval predsed-
nik zagrebškega sodnega stola dr. Bubanj.
Vsega je obtoženih 23 oseb, med njimi tu-
di ena ženska, sestra glavnega obtoženca
Hranilovića. 21 obtožencev je v preisko-
valnem zaporu, dva pa se bosta zagovarja-
la na svobodi.

»Zeppelin« v Palestini

Kairo, 11. aprila. s. Zrakoplov »Grof
Zeppelin« je ob 7.20 zjutraj pristal na pri-
stanišču v Almazi, kjer se je kljub rani
urazbalo nad 25.000 oseb. Ko se je zra-
koplov dotaknil tal, je množica prodira
policijski kordon ter priredila posadki na-
vdušene ovacije.

Kairo, 11. aprila. d. Po krožnem poletu
nad Palestino se je »Zeppelin« vrnil v
Kairo, od koder je d-nes pred solnčnim za-
tonom startal za polet nazaj v Friedrichs-
hafen.

Slovanska delavska manifestacija v Pragi

Kongres čsl. narodnosocialistične stranke ob prisotnosti zastopnikov narodnega delavstva iz drugih slovanskih držav

Praga, 8. aprila.

Velika noč zbere v Pragi vsako leto ogromne množice ljudstva na raznih manifestacijskih zborovanjih ali humanitarnih prireditvah. Tradicionalna in v srce segajoča je vsakoletna velikonocna proslava in počastitev miru. Božjega miru med posamezniki, strankami in narodi. »Truga Deja« je simbolizirano kulturno etično poslanstvo češkoslovaške Rdečega križa. Milijonsko mesto utihne za dve minuti, da je čuti le utrip src, ki bijejo v pobožni molitvi za mir na zemlji. Kdor to veličastno, skoro mistično manifestacijo gleda, se mu poroši oko in v duši se mu zbudi kes za vse storjeno sovraštvo. Lepo bi bilo, ako bi tudi Rdeči križ po vseh državah velikonocne praznike posvetil počastitvi božjega miru na zemlji.

Velika in pomembna prireditev je bil letošnji zbor češkoslovaške narodno-socialistične stranke, saj je ta stranka tretja najmočnejša v državi, na ozemlju bivše Češke pa sploh najmočnejša in ji pripadajo ugledni in vplivni politiki, kakršni so minister dr. Beneš, senator Klotič, minister dr. Franke in drugi. Narodnosocialistični kongres pa je bil posebno pomemben tudi zaradi tega, ker se je preko notranje političnega okvira razvil v izpompatno manifestacijo slovanskega narodnega delavstva. Prisostvovali so mu poleg delegatov iz vseh pokrajin ČSR tudi zastopniki narodnega delavstva iz drugih slovanskih držav, iz Jugoslavije v imenu Narodne strokovne zveze g. Rudolf Juvan in Franc Rupnik, Jugoslovanski delegat Juvan je od vseh burno aklamiran v svojem pozdravnem govoru med drugim poudarjal, kako sta prezident Masaryk in kralj Aleksander svojima narodoma simbolizirala svobodo, ujedinjenja in napredka in kako sta zabo ljubila in v čislana ne le vsak v svojem narodu temveč tudi v bratskem narodu, kralj Aleksander med češkoslovaki, prezident Masaryk med jugoslovani.

Poleg poročila zunanjega ministra dr. Beneša so bila na kongresu nad vse zanimiva izvajanja ministra dr. Franketa, ki je orisal vodilne smernice gospodarskega in socialno političnega uveljavljanja češkoslovaške vlade, v kateri je stranka zastopana. Osnovno krizo gospodarskega življenja tvori kriza brezposelnosti, ki jo vlada rešuje v glavnem s sistemom produktivnega dela. V to svrhu je iz državnih in samoupravnih sredstev za prihodnjih 10 let mobiliziranih okrog 9 milijard Kč; s tem bo omogočeno, da se gospodarska kriza izpelje v tir normalne in zdrave sanacije. Pri vladi je poleg tega ustanovljen poseben fond za reševanje gospodarske krize v znesku 150 milijonov, iz katerega je bilo na primer za veliko noč med otroke brezposelnih delavcev razdeljenih 5 milijonov Kč, vsak mesec na iz tega fonda porabi za prehrano brezposelnih 12 milijonov Kč.

Kancelar Brüning

Koncem marca je preteklo leto dni, kar je postal dr. Heinrich Brüning nemški kancelar. Njegova osebnost se v politiki Nemčije čuti vedno bolj in režim, ki ga vodi ta »močički mož« Vestfalskega, postaja tako rekoč od meseca do meseca usodnejši za Nemčijo in Evropo. Brüning se je skoraj nepričakovano uvrstil med one železne osebnosti, ki skušajo brzdati in preumeti ljudske množice v današnji Evropi ter uveljaviti brezkompromisno državnotvorno voljo.

O Brüningu je pravkar priobčila praška revija »Přítomnost« obsežen članek svojega berlinskega sodruka A. Peška. V dnevi, ko politika tega Vestfala vzbuja nove burne odmeve po Evropi, uteje njegove zamisli nekateri podatki o Brüningu in o njegovi politični vlogi. »Přítomnost« pravi med drugim:

Da razumemo Brüninga, moramo najprej vedeti, da je to »Frontsoldat«, nekaj, kar v nemški politiki psihologi mnogo pomeni; beseda ima skoraj magičen zvok. Brüning je takoj po dovršenih pravnih in narodnih gospodarskih studijah odinil na fronto in prebil vsvo vojno kot častnik na fronti ali vsaj blizu nje. Sedanjí kancelar je na to silno ponosen; pravijo, da so z njegovo vodstvom imenovali Brüningovo vlado »kabineto frontnih bojevnikov«. Po vojni je bil Brüning nekaj časa uradni samouprava, nato pa tajnik krščanske delavske strokovne zveze. Dobil je v šleziji poslanski mandat. V parlamentu in v stranki se je rad oglašal k narodnogospodarskim vprašanjem, vendar ni nikdar pokazal nadpovprečnih političnih sposobnosti. Šele po l. 1928. se njegovo ime česte omenja. L. 1929. je postal predsednik poslanskega centra. Po Stresemannovi smrti, ko je Nemčija iskala novega voditelja, je Brüning občutil ambicijo, da postane iz predsednika centra centralna osebnost Nemčije. To mu je uspelo. S spretnim manevriranjem si je pridobil vpliv na nemško ljudsko stranko in preko nje ožji stik s Hindenburgom, ki ni mogel zatajiti svojih simpatij do naraščajočega nacionalističnega gibanja v Nemčiji. Najprej je Brüning razbil tako zvano »vremensko koalicio« (katoliške stranke, demokrati in socialni demokrati), po zakonjenju Youngovega načrta, ki ga je Brüning sprejel samo proti notranje-političnim koncesijam, pa je strmoglavil Müllerjevo vlado in razbil »veliko koalicio«. Tako si je pripravil pot. Dne 1. aprila 1930 je »močički mož« Vestfalskega razvil v državni zboru program svoje »kabinete frontnih bojevnikov«. V enem letu je pokazal, da se nova nemška politika po ciljih ni preveč ne razločuje od prejšnje, da pa je uvedla povsem nova sredstva in metode. Prav to pa je najvažnejše in to čuti sedaj vsa Evropa na lastni koži.

Brüningova finančna in gospodarska politika je bila v prvem letu dokaj pasivna. Kar je imela uspehov, so problematični. Znižanje delavskih mezd se je zlozlo ob deštvo, da se cene živilišnih potrebščin niso dale z administrativnimi ukrepi potisniti nazaj in tako je zopet delavstvo tisto, ki mora plačevati Brüningovo napačno kalkulacijo. Tudi v zunanji politiki so uspehi Brüningove vlade še zelo sporni. V zvezi temu si Nemčija ne išče novega

Melioračni fond, cestni, fond in vodni fond omogočajo ublaževanje krize v meri, ki utrjuje notranji socialni mir in politično udanost naroda do države. S tem fonda se pričenja organizacija gospodarskega življenja na družabni podlagi, v kateri se država uveljavlja kot regulator novega gospodarskega sistema. Prihke silijo državo, da gre še dalje in da organizira tudi sladkorno, tekstilno, pivovarniško, hmeljarsko, žitno in druge važnejše gospodarske panoge. K temu se mora pridružiti tudi organizacija in regulacija denarnega gospodarstva. Zasebna kapitalistična organizacija je poudarjal referent, je zadoščala samo toliko časa, dokler je prinašala podjetjem dobiček, nič več pa ne zadošča, ko se javljajo izgube in grozi pogin ne s podjetnikom, marveč tudi delavcem in nametščencem ter celotnemu narodnemu gospodarstvu. Kar hočemo mi, ni državni kolektivizem, še manj boljševiški državni kapitalizem. Gre za državno regulacijo zasebnega vloga gospodarskega podjetništva. Tu mora igrati svojo posebno vlogo zakon o kartelih.

Zunanji minister dr. Beneš je v uvodnih besedah poudaril, da narod in država ne moreta zavzemati v svetu odločilnega mesta, ako v notranjosti države same ni jasne in dobre kulturne, gospodarske in socialne politike. Notranji red in notranje harmonično življenje dajeta narodu moč na zunaj. Naša zunanja politika je bila vodena s težnjo, da bi tako tudi naša država prišla v moralni položaj, v katerem sta bili Belgija in Srbija tako da bi se tudi za nas postavil ves svet, ako bi bilo treba. O gospodarski krizi je dr. Beneš izjavil med drugim: »Gospodarska kriza resno ogroža svetovni mir. To krizo je treba rešiti. Pri mora do gospodarskega združenja vse Evrope, v katerem se bo točno vedelo, kaj in koliko naj kdo producira, kam in kako naj prodaja. Gospodarsko življenje je treba po enotnih načelih regulirati v vseh državah. Tej osnovi in edino pravilni potrebi se protivi nemško-avstrijska carinska unija. Zato ta unija ni sprejemljiva.«

Zbor je označil program stranke kot program gospodarske demokracije. Temu dosledno je zbor sprejel nekaj važnejših smernic za delo stranke: dosledno izvedbo agrarne reforme, ustvaritev poljedelskih zbornic, organizacijo poljedelskega kredita, ker je treba preprečevati nadaljni beg iz dežele v mesta in ker ni želeli še večje industrializacije države; organizirati je konzum in prodajo poljskih pridelkov, ustvariti je poseben fond za preskrbo prevzitarjev. Zbor osvaja načelo svobodne svetovne trgovine. Ustanoviti je državni kontrolni urad kot vrhovno nadzorno oblast nad poslovanjem denarnih zavodov, utrditi in povečati je odgovornost vodilnih organov teh zavodov, prenovovati je nesocialno kumulacijo dohodkov, uzakoniti je obveznost kolektivnih pogodb itd.

moža. Brüning stoji trdno in nič ne kaže, da bi mogel v bližnjem času kdo stopiti na njegovo mesto. V kabinetu, ki ga je kancelar sestavil na lastno pest, ne oziraje se na stranke, so zastopane poleg centra in bavarske ljudske stranke (86 kat. poslancev) nemška ljudska stranka (30), petčlenska skupina konservativna Treviranusa in petnaestčlenska demokratska skupina. Toda nobena teh strank ali skupin ni dolžna podpirati vlade; trdna večina je postala za Brüninga dokaj nevažna zadeva, preko katere gre mirno na dnevi red v nemškem političnem taboru je sedaj takle položaj: Na desnici je 107 narodnih socialcev, ki jim zvesto sekundira 41 Hugenbergovih nacionalcev. Daje je treba sem priti skupino malih strank, krščanske socialce, kmetijske, konservativce, obrtniško stranko in nemško ljudsko stranko, ki štejejo skupaj kakih 100 mandatov. Sredino tvorita katoliški stranki (centrum s 67 in bavarska ljudska stranka z 19 poslanci). Na levici so poleg 15 poslancev državne (demokratske) stranke sami marksisti in sicer 143 socialnih demokratov in 77 komunistov. Že površnemu pogledu je očitno, da so tu možnosti parlamentarne večine zelo omejene.

Ta politični položaj je Brüning znal dobro izkoristiti zase. V začetku je pretil z razpustom državnega zbora, nato je razpust res dosegel; volitve dne 14. septembra lanskega leta pa so tudi njega kruto razočarale. Toda prav v novonastalem položaju je občutil, da je mogoče marsikaj doseči, če temeljito izpremeni politične metode. V tej prilagoditvi je pokazal Brüning ne navadno politično gibčnost. Ojačanje protidemokratske fronte je temu katoliškemu demokratu na mah ojačilo položaj; spoznal je, koliko se dá doseči s ultimati. Če se socialni demokrati resno upro, jim preti vlada desnice s fašistično diktaturo. »Močički mož« Vestfalskega je doslej s tem bavavom izvršil vse svoje, za prvo leto določene načrte. Kako izvršil, to je drugo vprašanje. Toda zdaj se, da je njegova metoda najboljša v sedanjem položaju Nemčije: treba je ljudi staviti pred dovršena dejstva! Nemoj danes marsikaj vtaknejo v žep.

V zunanji politiki je Curtius samo izvrševalec Brüningove volje. Njegovi cilji se bistveno ne razlikujejo od Stresemannovih: treba je stopnjevanje, v etapah likvidirati vojni poraz, priključiti saarsko ozemlje in Avstrijo, doseči revizijski vzvodnih meja in odstraniti poljski koridor; nadaljnja etapa je: pridobiti Nemčiji izgubljene kolonije in nekega dne obnoviti predvojno položaj Nemčije kot svetovne velesile. To je hotel tudi Stresemann, ki pa je nemške zahteve zagovarjal docela drugače in jih skušal izvesti z metodo sporazumevanja. Brüning hoče k cilju bolj naravnost in brez velikih ozvirov na levo in na desno. Za njim pa stoji večina nemškega naroda.

Novi »železni mož« je osebno vase zaprt, hladen, močički mož, zato ima malo prijateljev. Nekateri trde, da v tem katoličanu tiči mnogo jezuitskega duha. Njegove metode bi to potrjevale. Mrk in nedostopen gre za svojim ciljem in zahteva, da se mu drugi podrejo ter ga ubogajo. V Nemčiji je Brüning danes zares vladar in bo to ostal najbrž še dolgo.

Danes ob 3., 5., 7. in 9.

zvečer

PREMIERA

najboljšega govorečega filma te sezone!

Krasen dopolnilni spored: Zvočna revija v naravnih barvah »LUTKE«

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Okrog carinske unije

Avstrijsko-nemška carinska unija, ki je vzbudila, dasi se je postala šele v principu, ogromno pozornost in po velikem delu tudi ogorčenje, je ostala v ospredju splošnega političnega interesa. Ne more se reči, da se je razburjenje, ki ga je povzročila, že poleglo in tudi to se ne more trditi, da se je situacija v tej zadevi že kaj razčistila in razjasnila. Morda se ravno s tem kaže, da se je problem pokazal v polnoma pravi luči, da ga je evropska javnost prvi razumela. Zakaj kakor vsi zapleteni problemi se tudi ta prav težko razsvetljuje in brzokone je prav to vzrok, da se še ne vidi niti približno, kako se bo ta afera razpletla. Konstatirati moramo pri do sedanjem razvoju samo nekatera dejstva.

Prav gotovo so se tako v Berlinu kot na Dunaju dobro zavedali, da bodo z napovedjo carinske unije med obema državama vzbudili v Evropi veliko nejevoljo. Prav tako pa so tudi za gotovo računali, da Evropa ne bo reagirala enotno na nemško-avstrijski načrt. Poglavitne uspehe, ki jih more doseči pač sprito tega, ker se je pokazalo, kakor je pač naravno, da je zainteresiranost in zaradi tega tudi pojmovanje situacije pri posameznih zmagovitih vesilih različno. Da bo enako tudi v zadevi carinske unije, so mogli za gotovo pričakovati v Berlinu in na Dunaju tudi sedaj, ko so gradili bodočo gospodarsko skupnost med obema državama.

Kakor vselej igra tudi to pot Velika Britanija »zmernejšo« vlogo neso Francija, da o Italiji niti ne govorimo. Vendar se razlike v mišljenju doslej uveljavljajo presenetljivo malo jasno. Glavna pozornost se je, kakor je bilo pričakovati, takoj od početka, koncentrirala na vprašanje, ali gre samo za gospodarsko ali tudi za politično stvar. Za vsakogar, ki more točno in jasno ločiti med dejansko in formalno vsebino dogajanja, je sicer izven dvoma, da gre poglavitno za politično stremljenje, vendar pa je naravno, da v Berlinu in na Dunaju z vsemi sredstvi vztrajajo na trditvi, da gre samo za gospodarsko akcijo, in da so svoj aranžma že skrbno pripravili na tej osnovi.

Nemška politika si je vzela za direktivo, da se na zapadnih mejah, uvažujoč sedanje razmerje sil, drži kolikor mogoče rezervirano, svoje težnje pa koncentrirata na vzhodno stran, kjer se ji zdi območje relativno manjšega odpora. Zato se ponavljajo incidenti s Poljsko, ki se z nemške strani dosledno napibujejo v veliko večje afere, kakor so po svoji dejanski vsebini. Zato se združitev z Avstrijo uvaja ali vsaj pripravlja po preudarni taktiki in se nedvomno snujejo še nadaljnji poskusi in načrti. Na nemških vzhodnih in južnovzhodnih mejah se čuti ta aktivnost in ni ni bolj značilno, kakor da se je te dni signaliziralo toliko projektov za carinske in splošne gospodarske ukrepe, ki naj bi se pripravljali kot reakcija na avstrijsko - nemško carinsko unijo v območju Vzhodne Evrope, Podunavja in Balkana. Kakor so napovedi del projektov vsekakor še prezgodnje ali vsaj preveč konkretne, je v njih pravilno pojmovanje, kje je iskati za ta del Evrope solucij in direktiv za bodočo ureditev meddržavnih odnosov na našem kontinentu, posebno pa v nas neposredno se tičečem območju. Če bi mogla postati iz tega konkretna posledica, bi mogli biti z učinkom kar zadovoljni.

V goreči hiši zgorel

Zagreb, 11. aprila, n. Davi je pogorela na Čmroku lesena hišica delavca Ljudevita Senkovića, ki je bil brez posla in je preživljal sebe in svojo 6 člansko družino z izdelovanjem papirnatih igrač. Predno so prihitele gasilci, je hišico pogorela že do tal. Pri lokaliziranju požara pa so napravili še drugo strašno odkritje. Prilepljeno na dimnik v višini podstrešja so našli popolnoma zoglenelo truplo neznanega moškega. Domnevalo, da se je ponoči k k brezposelnih delavcev skrival podstrešju ter da je brzokone zavrgel gorečo cigareto v kupe papirja ter s tem povzročil požar.

Smrt lekarnarskega laboranta

Brod na Savi, 11. aprila n. 19-letni laborant Bogdan Gabič, ki se je večerj hudo ponesrečil pri sestavljanju nekega zdravnika in dobil pri tem strašno opekline, je nekaj ur po prevozu v bolnico umrl, ne da bi prišel prej k zavesti.

Važne nove izpovedi morilca Mohorka

Umor posestnika Kancelerja pojasnjen — Mohorko je izdal prave morilce — Mati in brat zaradi tega umora obsojenega Kovača aretirana — Neresnične vesti o smrti Mohorkove matere

Maribor, 11. aprila.

V preiskavi o velikonočnem pokolju v Jelovcu nad Kamnico, pri katerem je na zverinski način izgubilo življenje pet nedolžnih človeških žrtev, ni zaznamovati

nobenih novih momentov,

ki bi prinesli kaj več jasnosti v to strašno tragedijo. Mohorko vztraja pri svoji trditvi, da je bil pri zločinu soudeležjen tudi njegov stari pajdaš Hriberski in treba bo počakati, da bodo avstrijske oblasti izročile Hriberskega našim oblastem ter da bosta oba konfrontirana. V zvezi z jelovsko tragedijo pa se obrača sedaj vsa pozornost

novim razkritjem,

ki so prišla na dan z aretacijo Rudolfa Mohorka. Sodeč po raznih znakih se namreč pripravljajo

popoln preokret v zagonetem roparskem umoru posestnika Rudolfa Kancelerja,

ki je bil izvršen dne 8. oktobra nedaleč od kapelice, kjer zavije pot v ovinku od Kamnice proti Sv. Križu. Na občinski cesti proti Šobru so našli tedaj, kakor smo svoječasno že obširno poročali, posestnika Rudolfa Kancelerja od Sv. Križa mrtvega z razbito lobanjo. Vračal se je zvečer s sejma v Mariboru, na katerem je prodal junico, mirno, domov. Spotoma pa so ga

popobili neznanci na tla, ga izropali, truplo pa pustili kar na cesti.

Po napornem večdnevnom poizvedovanju so orožniki aretirali tedaj kot osumljenca Rudolfa in Antona Kovača, čevljarja Josipa Domanjka, v preiskavi pa sta bila tudi Friderik Klancnik in njegova žena. Razen Rudolfa Kovača pa se je vsem posrečil protidokaz, tako da je

ostal v zaporu končno samo še Rudolf Kovač,

ki je bil 17. aprila 1930. od senata trojice v Mariboru zaradi soudeležbe pri roparskem napadu v Sv. Lovrencu na Pohorju in pri roparskem umoru posestnika Kancelerja

obsojen na 14 let težke ječe,

čeprav je odločno zanimal, da bi bil v kakršnikoli zvezi s Kancelerjevim umorom. Mohorko, ki so ga orožniki istokot zasledovali, pa je po Kancelerjevem umoru

izginil brez sledu.

Na odredbo državnega tožilstva v Mariboru sta bila

v petek aretirana in oddana v preiskovalni zapor okrožnega sodišča v Mariboru mati v moški kaznilnici

Lepa počastitev

Ljubljana, 11. aprila

Popoldne se je vršila v prostorih g. Kavčiča na Privozu presrčna slavnost, ki je znova prikazala, kako zelo priljubljen in čisljen je restavratorev in kavarnar g. Franjo Krapež. Zveza gostilničarskih združenj ga je ob priliki 40-letnega udeleževanja v poklicu imenovala za častnega člana. Danes je bila na čast g. Krapežu prirejena lepa slavnost, kjer mu je bila poklonjena prekrasna diploma, res lepo in prav originalno delo slikarja Maksima Gasparskega: tako v zvezdo je vkovan restavratorev iz Zvezde, spodaj pa so nameščene mize in gostom strežijo sami angelci. Bo pač dobro tisto, kar donajajo...

Slavnosti so se udeležili tudi gg. župan dr. Dinko Puc, predsednik Zveze za tujski promet dvorni svetnik dr. Marn, zastopnik banke uprave prof. Prezelj, generalni tajnik ZTOI dr. Vindišer in tajnik dr. Pless, mag. nadsvetnik Fran Govekar, mestni fizik dr. Rus, načelnik Zveze obrtnih zadrug Rebek in jubilaritov številni ožji tovariši. Prvi je pozdravil goste v imenu šolskega kuratorija Zveze načelnik g. Kavčič, ki je kratko očrtal jubilarne vrline in zasluge za gostilničarski stan, njegovo zlato srce in čutečo dušo za reveže in je zaključil z željo, da ostane še dolgo vrsto let čil in zdrav na svojem mestu. Ob izročitvi diplome so nato g. jubistu praznično čestitali vsi navzoči, polantu presrčno čestitali vsi navzoči, pol sebež je z nagovori gg. župana dr. Puc, dr. Marn in dr. Vindišer. G. jubilarant se je za vse čestitke, ki so prihajale gotovo res od srca, zahvalil ves ganjen.

Po oficelnem delu se je vršila presrčna intimna zabava, na kateri se je obravnaval marsikaj prijeten spomin okrog osebe g. jubilaranta iz starih časov. Govorilo pa se je tudi o resnem bodočem delu, ki čaka naše gostilničarje v doglednem času.

ZAGREBSKI ZBOR

(sejem)

od 25. IV. do 4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov, motornih koles, biciklov in pribora.

XV. specialni sejem poljedelstva (strojev, gnojil, potrebščin) perutnine in kuncev (samo od 25. do 28. aprila).

Razstava holandskih cvetlic, turistične in sportskih potrebščin, higijene.

Proti legitimaciji ZAGREBSKEGA ZBORA, nabavljene pred odhodom brezplačno povratek na železnice, a na parobrodih višji razred za ceno nižjega. 5514

ci se nahajajočega Rudolfa Kovača, Ana Kovač in njen drugi sin Anton Kovač,

proti kateremu je bila svoječasno preiskava ustavljena. Mohorko je namreč pri zaslišanju podal med drugim tole izjavo:

1. Dejanski ubijalec posestnika Kancelerja ni bil Rudolf Kovač, temveč nekdo drugi, čigar ime pa v interesu preiskave še ni za javnost.

2. Načrt za umor Kancelerja in tudi sekire, s katerimi je bil umor izvršen, je pripravil Kovačev brat Anton.

3. Kovačeva mati Ana je najela dva človeka, ki naj bi ubila neko pričo, ki je v procesu zaradi Kancelerjevega umora izpovedala neugodno za Rudolfa Kovača.

Mohorko sam je dal

o umoru posestnika Kancelerja naslednji opis:

Ko so on, Rudolf Kovač in oni tretji, čigar ime je še tajno, prišli na lice mesta v Šobru, so videli, da vodita tam dva pota. Da jim Kanceler ne bi ušel, sta se Mohorko in Rudolf Kovač postavila na eno, oni tretji pa na drugo pot. Do govornika so se, da bo zažvižgal oni, čigar poti bo prišel Kanceler. Ko sta končno Mohorko in Rudolf Kovač zaslišala žvižg svojega tretjega roparskega tovariša, sta stekla tja, toda med tem je

oni tretji že opravil s Kancelerjem, ki je ležal na potu z razbito lobanjo.

Pravi morilec Kancelerja je za enkrat še na svobodi,

vendar pa so tudi njemu že za petami, Anton Kovač je bil sedaj aretiran zaradi priprav Kancelerjevega umora. Pripravila se torej nova faza v zadevi Kancelerjevega umora in bo konfrontacija Antona Kovača z Mohorkom in onim tretjim vsekakor zelo dramatična. Kmalu se bo pokazalo, v koliko so te Mohorkove trditve resnične ali ne.

Končno naj še omenimo, da so se sedaj, kakor poprej tudi vesti o poizkusem samomoru Mohorka v zaporu izkazale kot

navadna kombinacija prebujne fantazije tudi vse vesti nekaterih listov, da bi bil Mohorko svoječasno ubil tudi svojo mater in jo položil na tračnice pri Spilju, da bi tako zabil zločin. Od občinskega urada v Zgornji Poljskavi je namreč prišlo včeraj uradno poročilo, da je Mohorkova mati umrla tam koncem decembra 1930 naravne smrti in je bila tudi tam pokopana.

Slovenjgraške občinske zadeve

Slovenjgradec, 9. aprila.

Občinski odbor je imel te dni redno sejo. Predlital se je odlok sreskega poglavarstva glede nastavitve kvalificirane občinske babice za občine Slovenjgradec, Pameča, Jela, Vrhe, Gradišče in Trobje. Babica naj bi dobivala mesečno 700 Din, od tega odpade na mestno občino 450 Din. Za službo se potegujeta dve prosilci. Sledila je daljša debata, po kateri se je na predlog primarija dr. Vinka Zelezničarja nastavitve občinske babice z navedenimi dobodki odklonila iz razloga: prejemki so skrajno visoki in ne odgovarjajo številu porodov. Zato bi bilo priporočljivo, da se babice plačuje po številu porodov. Večina ubožnih slojev je zavarovana pri OUZD, ki sam plača vse stroške babice. Občina pa tudi nima v to svrhu potrebne kritja.

Nova tarifa, ki jo je sresko poglavarstvo določilo za konjača, je previesko in se odbritev odkloni. Ker je občina sama dovoljno poskrbela za popravilo občinskih cest, se bo zaprosila, da se izvajanje kuluka za občinske ceste ne izvrši, ker bi se s tem davkoplačevalci ponovno močno obdavčili. Rekrutni spisek se soglasno odobri. Občinska zemljišča se oddajo v zakup po starih cenah; tam, kjer bi bilo to nemogoče, se naj izvrši dražba. Nadalje se odobri odlok banke uprave, po katerem je občina dolžna skrbeti za vzdrževanje vojaških grobov v svojem območju. Grobovi se morajo dostojno popraviti in opremiti s primernimi lesenimi križi. Zvezi kulturnih društev v Mariboru in se dovoli enkratna podpora 50 Din. Enak znesek se nakloni tehnični srednji šoli v Ljubljani za ekskurzijo slušateljev. Banska uprava obvešča, da se bo dalinovod iz velenjske elektrarne skozi Mislinjsko dolino gradil šele čez dve leti. Na predlog župana se določa za pogrebe nastopni vrstni red: Takoj za križem grede otroci, društva, duhovništvo, mrtvaški voz, sorodniki, dostojanstveniki, moški in nato ženske. Če pa je umrla ženska, grede za dostojanstveniki ženske in končno moški. Za mrtvaški voz, ki je popolnoma novovlakiran in opremljen, se je kupilo pregrinjalo, da bo vedno pokrit, sicer se zapraši in pokvari.

Vremenska nanoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Stalno; spremenljiva oblačnost; toplo. — Situacija včerajšnjega dne: Anticiklon, ki pokriva srednji del kontinenta in Srelo, tudi naše kraje, je začel pometati. Delotremenska depresija se je umaknila proti Črnemu morju. Pritisk je v splošnem padel za 0,5 do 5 mm, temperature pa so večinoma porasle za 1 do 7 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Najbrž jasno in hladno.

Naši kraji in ljudje

Z angleško dvoživko v zračne višave

Polet z lordom Lywingtonom nad ljubljansko pokrajino

Lord Lywington (v letalu) s svojima spremljevalcema: na levi smeli pilot kapetan Scott, na desni pa M. Mapplebeck, zastopnik tvornice De Havilland Motors.

Ljubljana, 11. aprila

Beležili smo, da je v četrtek popoldne pristal na vojaškem vežbališču pri Devici Mariji v Polju s svojim velikim ptičem lord M. P. Lywington iz Anglije, ki se mudi v Jugoslaviji kot gost princa Pavla. S svojim letalom se vozi lord na izlete kakor mi z avtomobili. Na Angleškem je civilno letalstvo že zelo razvito in ni prav nič nenavadnega, če se premožnejši zasebniki vozijo na daljša potovanja namesto z vlakom, parnikom ali avtomobilom rajši z letalom, kar je udobnejše, hitrejše in morda niti ne dražje in nevarnejše. Užitke, ki ga ima človek s takim potovanjem, pa prežene na mah vse predsodke, ki jih imajo nekateri konzervativnejši ljudje za potovanja v letalih. Prav gotovo se pa armada teh bojazljivcev manjša s vsakim povsem potnikom, kajti kdor se z letalom enkrat vozil, se je zanj ogrel.

Da smo se lahko prepričali, kako udobna je vožnja s takim ptičem, ki lahko stane in pristane na suhem ali na vodi (zato jih tudi imenujejo amfibijske — dvoživke), je povabil lord Lywington predsednika

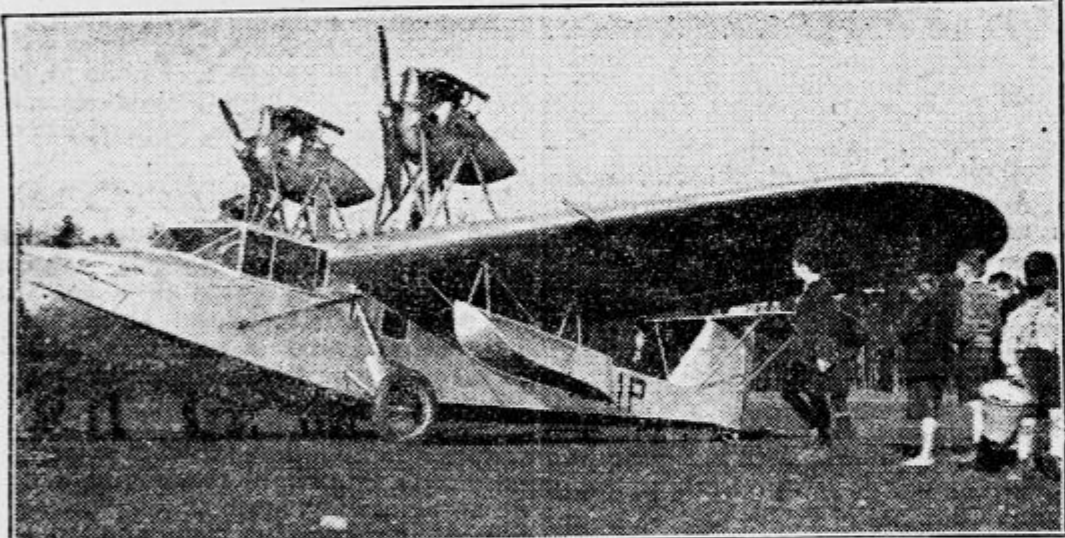
ljubljanskega Aerokluba g. Rada Hribarja in poročevalca »Jutra« na kratek izlet z letalom. Moram reči, da je bila vožnja res lepa. Niti čutili nismo, kdaj se je letalo dvignilo od tal. Naenkrat je pod nami zemlja lahno vzvalovila in že smo se dvigali višje in višje pod sinjo pomladno nebo. Z udobnih sedežev se nam nudi božanski razgled na pokrajino pod nami. Tu iz ptičje višave je prijaznost slovenske zemlje še razgledna v vsej svoj lepoti. Razorana polja se v sočnih barvah vrste v ostrih geometričnih likih, globoke brazde so kakor ravno zarisan s črtalom. Tu je mal gozdček, tam bela cerkva, okoli nje se plašno gnetejo mali slovenski kmetijski domovi. Smaragdna Sava, beli savski prod in svetle ceste so harmonični barvni kontrasti v neskončno lepi podobi. Taceški most je kakor tisti pri otroški železnici, ljudje na poljih so male gibajoče stvarce. Z rokami si senčijo oči in se ozirajo na nebo, na nas, ki se vozimo tu gori po brezmejnih cestah, brez ovinkov, prahu, občestnih kamnov, nerodnih in drugih prometnih ovir na zemlji.

Za nas ni nikake predpisane brzine, brezskrbno uživamo pogled na sliko spodaj, ki jo vso okvirjajo na jugu dolenski griči, proti severu pa Kamniške planine, v čistem ozračju ostro začrtane kakor kulisce. Višje gori lahno izgineva Karavanke, iz megle se še svetli vrh Triglav. Človek nima dovolj oči, da bi se v kratkem času napile tolike lepote, preveč je, sodeči, da je pod teboj vse skupaj igrača otrok, ki razpostavlja različne kamence in pisane papirčke...

Lord sedi na svojem sedežu mirno kakor v salonu, v roki drži krepelce, s katerim krmari. Včasih se malo razgleda na levo in desno, vidim, da mu je ugodno ob pogledu na našo zemljo, čeprav ne trenje s očesom in mu na obrazu nobena mišica ne zatrepne. Pri sedežu poleg njega je še en vzvod, za katerega prime g. Hribar. Seveda, krmariti takega ptiča, je še veselje posebej. Anglež hladno izpusti svoj vzvod in g. Hribar je nekaj časa srečen pilot in varuh našega življenja.

Ko bi znal dobro angleški, bi prosil lorda, da bi se nekaj časa igrali po zraku. Tako pa le opazujemo, kako se hitro bližajo zemlji, stvari dobivajo navadne oblike in že nas dotik koles z zemljo zdrami in opozori, da smo na prozaični zemlji, v stari, dolgočasni vsakdanjosti.

Da bi se g. lord le še kdaj vrnil!

Letalo »Saro Cutty Sark«, s katerim smo se vozili.

60 let nepretrgano v službi KID

Izreden jubilej prokurista Josipa Vilfana

Jesenica, 11. aprila.

Te dni je praznoval 60 letnico nepretrganega službenega delovanja pri enem in istem podjetju g. Josip Vilfan, prokurist in glavni blagajnik Kranjske industrijske družbe na Jesenici.

Jubilant izhaja iz ugledne narodne obitelji Rodič se je 1854 na Reki, pristojen pa je v Ljubljano. Obiskoval je Mahrovo trgovsko šolo, nato pa 1. aprila 1871 vstopil s 17 leti v službo kot uradnik pri I. ljubljanskem parničnem, katerega lastnica je bila KID, ki je imela poleg mlina tudi tovarne za železo v Bohinju ter rudokope na Rudnem polju in drugod po Gorenjskem.

Gospod Vilfan je po službenih letih najstarejši uradnik KID in nedvomno tudi na vsem Gorenjskem. Že 57 let vrši nepretrgoma posle kot prokurist. Se vedno je marljiv kakor mlavljica, ohranil si je kljub visoki starosti izredno čile življenjske si-le ter dela in skrbi za prospek podjetja še z isto intenzivnostjo kot v mladosti. Tako je še vedno eden glavnih stebrov KID renomirane in velike naše veleindustrije.

Jubilant je bilo dolga leta tudi odbornik krajevnega šolskega sveta na Jesenicah. V mladosti je bil izbrani pevec in telovadeč, predvsem pa vedno in tudi še sedaj strasten lovec in velik prijatelj narave. Od mladih dni je kot trden naprednjak eden najstarejših naročnikov »Slov. Naroda« in naravno tudi »Jutra«, katerega čita dnevno z največjim zanimanjem. Po letih je najstarejši član jeseniškega Sokola in najstarejši fant v naši fari. Ljudstvo daleč na okrog pozna simpatičnega in sivolasega gospoda, skozi katerega roke je šlo nešteto milijonov med delavstvo, uradništvo in tudi druge sloje, kar je prineslo v naše kraje boljše gospodarsko stanje. Uverjen naj bo, da uživa med vsemi, ki ga poznajo, nedelne simpatije in priznanje za naporno in odgovornostno polno delo. K nad vse častnemu, izrednemu poklicnemu jubileju izrekamo g. Vilfanu najiskrenejše čestitke z željo, da nam ostane še dolgo let ohranjen čil in zdrav.

Pijanost, uboj gospodarja in lunin mrk

Čuden dogodek pri vožnji vina

Brinje, 11. aprila.

Veletrgovci z vinom Jure Jurašič je odposlal nedavno iz Brinja v Senj tri vozove s sode po vino. Komje je vodil njegov 20letni hlapec Mate Margeta, rodem iz Stolca blizu Senja. Tretji dan so se vračali vozovi natovornjeni z vinom nazaj v Brinje. Gospodar, star že preko 70 let in bohen, se je podal z avtobusom naprej preko Vratnika, pri vozovih pa je pustil hlapca in najete dninarje. Ko so dninarji vozili vino proti Vratniku, so enostavno sod, ki je držal okrog 400 l, nastavili, vlekli iz njega vino po ceveh, namesto čase pa so se posluževali konjskega zvonca. Ker so bili pijani, je mnogo vina izteklo, in ko so prišli do gostilne, kjer jih je čakal gospodar, je bil 400litrski sod prazen.

Ko je Jurašič doznal, kaj se je zgodilo, se je zelo razsrdil ter psoval pijane dninarje. Pozneje pa se je pomiril, plačal jim je še 2 litra vina ter jih nagovarjal, naj zapojjo. V mraku so se slednjič le odpravili proti Brinju in je na prvem vozu sedel spredaj vinski trgovec, za njim na sodu pa hlapec Mate. Dninarji so vozili počasi in tako je bil prvi voz naenkrat sam daleč

spredaj. Stari Jurašič se je zopet ujezil ter začel zmerjati hlapca zaradi iztočenega vina. Namesto odgovora je Mate zgrabil za kol, ki je ležal poleg sode, ter z vso močjo trikrat udaril gospodarja po glavi. Starec je bil takoj mrtel, hlapec pa je mirno obsedel na sodu, gonil konje in še prepeval je do par kilometrov oddaljene vasi Zuta Lokva. Tu je ustavil voz in krmalu so ga dohiteli tudi dninarji. Ti so začeli gledati najprej gospodarja Jurašiča, ki je sedel spredaj na vozu, kakor da bi dreval, in klicali so: »Dedo, dedo, ali vas zebe?« Ker ni odgovoril, so stopili k njemu ter opazili, da je ves krvav in da tma glavo razbito. Ko so vprašali hlapca, kdo ga je ubil, se je ta nasmejaj in hladnokrvno odvrnil:

»Trikrat sem ga udaril s kolom in sedel je kar je!«

Dninarji so hlapca zvezali in odvedli v Brinje na orožniško postajo.

Ubiti Jure Jurašič je bil zaradi svojega premoženja precej važna osebnost. Njegova preteklost pa ni bila čista. Ravno na istem mestu, kjer je sedaj sam našel smrt, je pred 40 leti ubil nekega človeka in so

je zaradi tega več let pokoril v ječi. Ljudje pravijo, da se je masčevala nad njim usoda, ko je umrl na istem kraju in je bil ubit ravno tako s kolom, kakor je on nekdaj ubijal. Ljudje tudi trdijo, da je bil mladi Mate od vseh najbolj trezen, da je imel svojega gospodarja rad in da je prav za prav tudi on žrtev usode, ki si ga je izbrala za svoje masčevalno orodje. Ker je bil ravno 2. aprila zvečer lunin mrk, so ga ljudje takoj spravili v zvezo z ubojem Jurašiča, drugi pa so se dostavljali, da je to gotovo tudi napoved kake še hujske nesreče, seveda najmanj vojne ali potresa ali kuge.

Razburljiv karambol kolesarja z avtomobilom

Rimske toplice, 11. aprila

Včeraj okrog pol 16. se je pod viaduktom na glavni cesti, vodeči iz Laškega proti Rečici, pripetila huda avtomobilska nesreča, ki le po naključju ni zahtevala človeških žrtev. G. Karel Golob, uradnik pri premogovniku Hudi jami, se je peljal s kolesom proti domu na Sevece pri Rimske Toplicah. Ko je privozil do viadukta, kjer se odcepi cesta na Rečico, je naenkrat zaslišal hupo v bližini vozečega se avtomobila.

Misleč, da vozi avto iz Laškega proti Celju, je krenil na levo, toda v trenutku, ko je privozil izpod viadukta, mu je pridrel avtomobil baš z obratne strani, iz Celja, in se obrnil na cesto, vodečo proti Rečici. G. Golob je imel toliko prisotnosti duha, da se je pognal s kolesa na občestni travnik pred viaduktom, dočim je kolo obležalo na sredi ceste in ga je z brezalkoholnimi pijanci natovornjen avto popolnoma zmečkal. Le zadostna prisotnost duha je rešila g. Goloba gotove smrti.

Po kratkem postanku se je avto odpeljal proti Rečici, dočim je moral g. Golob nadaljevati svojo pot proti domu peš.

Bela nedelja

Dopolnilo je k veliki nedelji. Spet dišijo potice in gnjati. Zadnje pisane se delijo.

Vlak brzi v solnčni dopoldan mimo Zelene jame, redkih borovcev in hiš, ki rastejo prav kakor gobe obilno in kar na kredit. Devica Marija mirno kleči sredi polj med svetlim zelenjem pšenice, rži in ječmena, ki spet gre v rast. Kakor v polnu se sopejo rjave brazde sveže zorane za oves, krompir in lucerno.

Po poljski stezi hitijo verniki od jutranje mase. Sprejati morajo, za njimi žene in prav zadaj mladi pari.

»Če bo še letos ovska sama pleva, ne bo kaj sejati h letu. Že letos je bilo komaj dvoje mernih semen iz dvasetih mernihov zrnja. Sam Bog se usmili nad prideki. Malo, brez teže in brez cene.«

»Za grinte nam gre. Najboljši krompir so požrle svinje. Saj ga še po petdeset para ni bilo mogoče oddati. Sedaj, ko bi ga rad izmenjal za seme, pa niti dinar ne stegne.«

»Jaz sem pa kar lucerno nasejal. Če ne bo šla v denar goved, začnemo pa s kuncji. Kokošmi in bobni, o katerih smo zadnjič čitali hvala na kalfre. Gospodje že vedo, kje ima kmet kurje oko, da mu ga podložijo.«

»Pred leti je tudi nekdo v Udmatu začel z rejo morskimi prašičkom. Prav dobro je vozil od kraja in je šel prav lepo na Siro. Vsi otroci so hoteli imeti vsaj en par teh čudnih živalic. Kuncji, kokoši in bobni vsi so igrali otrokom in dobra reč za dolge strokovnjaške članke gospodom in masten zaslužek pametnim rejcem. Za dva, tri morda za deset je kruha — za ostale je izguba. Izguba molči, zato pa dobiček na vso moč vpije.«

»Pa mislilo, da jim kdo kaj verjame. Kaj se boš pogovarjal z njimi. Kakor, da bi nas učil cesar Jožef, ki je držal v dveh brazdah plug za usesa, kako naj orjemo. Kar eno se čudim, kako da daje država in celo banovina za tako igračkisanje naš izza nohtov izmuzani denar.«

»Kako da ga daje? Veste, mladi so gospodi pa vse verjamejo knjigam. Če hočeš biti kjerkoli samo za pomočnika moraš prestati v žuljih in potu dobo učenja. Strokovnjaki za kmetovanje pa bi nam bili radi za mojstre pa ne znajo niti kositi, kaj šele drugih sto in sto del. Lahko nam kmetujejo na papirju, kjer jim ne vzame številke ne suša, ne moča, ne toča.«

Gruča očancev živahno pritruje in se zamaknjen v zdravo zelenje nasmeja. Sklanjci se smejejo v solncu kakor mlada dekleta, ki šumijo zadaj v laku in svili... Pri Zalogu teče pokojno Ljubljanska zelena ko smaragd, mehko nagubana. Eh, še celo ta je znorela na starost, saj izgleda kakor, da je oblekla najmodernejši svetlozeleni orepe de Čline. Ob vodi vrbe krdoma zelenijo. Pred hišami kopljejo v pesku otroci in kokoši. Goloroki očete in stasiti petelinji gledajo z ledine ponosno na svoj zarod....

Kakor pometena hiti bela cesta za pri-

Tudi ob hladnem vlažnem vremenu ostanite lepa...

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

sojnimi bregi na njih pojejo gosti šopitrobentici svoj pomladni pozdrav. Pod leševimi grmi že morajo cveteti vijolice; oko jih ne vidi iz brzega vlaka, pa srce jih občuti.

Litja je mrtva, spet govore o redukcijah. Težko peljeta železničarja visoko natovornjen voz s pomarančami in glavno salato. Vlak pa prvi kakor mlad žrebec po ozki dolini.

Ob skaloviti soteski cveti zamočilo rdeče mlado resie. Ob vodi diši opojno smolnato popje jagredov, po senčnih drčah se pa samevajo snežni plazovi in zelena ome-la v vršičkih golih dreves.

Zagorske apnenice gorijo v žarki solnčni luči mirno kakor pastirski ognji. Zagorje, Trbovlje, Hrastnik... kakor da je tih in ne bela nedelja. Kjer ni bilo velike noči, tudi ne more biti bele nedelje...

Zidani most je v solncu ves pomlajen. Pestra gnučja. Tam nekje za postajo veka otožno nadušljiva lajna vrtljaka. Na ograzi sedita dva svetlooka fant izletnika in igra zajčke po dolgočasnih kupejih vlaka.

Na tri vetrove grodo nedeljske množice od tod v belo nedeljo, da si dobijo za ves dolgi grenki delavni teden veselja, solca in zraka.

Janko Kač.

Drzen vlom pri belem dnevu

Gospodar je vlomilca sam obvladal in zaprl v svinjak

Braslovče, 11. aprila.

V hišo posestnika Toneta Babiča, podomače Papeža, v Parizljah se je te dni pri belem dnevu splazil neki možič, toda na begu ga je pa zalotil in prijel gospodarjev brat France in ga še enkrat zaprl v svinjak.

Kljub čvrstemu odporu ga je Babič obvladal in ga zaprl v svinjak, nakar je hitel

po orožnike v Braslovče. Med tem časom se je vlomilca posrečilo, da je pobegnil iz svinjaka, toda na begu ga je pa zalotil in prijel gospodarjev brat France in ga še enkrat zaprl v svinjak.

Orožniški narednik Sitrer iz Braslovč, ki je s Tonetom Babičem nemudoma prihitel v Parizlje, je spoznal v prijatelju vlomilca znanega postopača in berača Drnulovca iz St. Jurija ob Taboru, ki je imel že opetovano opravka z oblastvi in je bil tudi že večkrat kaznovan.

Roparski napad pred senatom

Obsodba napadalca Vincenca Simončiča na 18 mesecev težke ječe

Novo mesto, 11. aprila.

V petek sta se zagovarjala pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča posestnikov sin in hlapec v Krškem Vincenc Simončič in hlapec istotako v Krškem Ivan Zakšek zaradi roparskega napada.

Dne 6. februarja letos pozno zvečer se je pripeljal iz Zagorja v Krško posestnik Franc Levčar iz Čreteža. Na poti skozi Krško se je ustavil v Komočarjevi gostilni, da bi dobil luč, ker je bilo temno in mesec še ni izšel. Ker luči ni dobil, je posestel v gostilni do 2. jutraj, ko se je zjasnilo in se je prikazal mesec. Izpil je medtem v družbi gostilničarja in čevljarja Kostelca podlrgi liter vina in pripovedoval, da je prodal v Zagorju 10 hl vina po 350 Din. Okrog 2. ure jutraj je odšel Levčar iz gostilne proti domu in ga je gostilničar še pospremil kakih 50 korakov.

V istem času kakor Levčar sta bila v Komočarjevi gostilni tudi obdoženca, ki sta sedela pri drugi mizi in bila oba že do-

kaj vinjena. Simončič je celo vrgel za odhajajočim Levčarjem prazen kozarec. Ko se je Komočar vrnil v gostilno, ga je vprašal Simončič, ali je Levčar že daleč, in do dal, da bo stopil za njim in ga malo premetel, da bo lažje tekel domov. Komočar je to zabil in Simončiča malo pridržal. Kasneje se je Simončič podal iz hiše in dohitel Levčarja, ki ga je z eno roko zgrabil za ovratnik, z drugo, v kateri je imel odprti nož, pa zamahnil proti njemu. Levčar je zamah prestregel, a pri tem padel na gladki poti vznak. Simončič mu je hitro segel v notranji žep suknjaka, potegnil iz njega listino z denarjem (480 Din) in zbežal nazaj proti Krškemu. Naslednjega dne je prišel Levčar prijavit dogodek orožnikom in spoznal v Simončiču onega, ki ga je pomotil oropal.

Obdolženi Simončič je rop orožnikom sprva tajil, potem pa je priznal dejanje in povedal, da je oropano listino z denarjem pred arelacijo vrgel v stranišče pri Dolinški, kjer je bil v službi. Orožniki so potem res našli v stranišču listino z vso vsebino.

Tudi pred sodiščem je Simončič priznal dejanje, trdil pa je, da ga je k temu zapeljal soobdolženi tovariš Zakšek, ki ga je baje že v Komočarjevi gostilni z mežikanjem in sunki z nogo opozarjal na Levčarja in mu baje pred Levčarjevim odhodom šepnil: »Le hodi za njim in mu vzemi denar, midva bova že potem naredila.« Na nadaljnje podrobnosti se Simončič ni hotel spomniti, češ, da je bil močno vinjen.

Obdolženi Zakšek je krivdo dosledno zanikal in se zagovarjal, da ni nikdar nagovarjal Simončiča, naj gre za Levčarjem in mu vzame denar.

Mali senat, ki mu je predsedoval g. s. o. s. Kuder, je obsodil Simončiča Vinčca, ki je starejši mladoletnik, na 18 mesecev težke ječe, dočim je bil Zakšek oproščen.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormno razkrajanje in gnjiloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čerastosti turi, marsikateri katar motne sluznice preidejo z uporabo naravnih »Franz Josefovih« grenčic. Stevilni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefov« vodo že desetletja pri odrastlih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vzorni prekmurski čebelarji

Ze lani začetkom marca se je ustanovila v Dolnji Lendavi podružnica Čebelarkega društva, ki je imela že ob ustanovitvi lepo število članov. Članstvo stalno narašča in je društvo tudi zelo agilno. Podružnični predseduje g. Ivan Leskovec. S članarino, podporo banske uprave v znesku 2000 Din in s prostovoljnimi prispevki 1175 Din, ki sta jih nabrala predsednik in tajnik podružnice, si je podružnica nabavila dve garnituri čebelarkega orodja in novo moderno točilnico. Podružnica je priredila več predavanj in letos marca tudi dvodnevni čebelarski tečaj, ki ga je vodil znani čebelarski strokovnjak g. Jožef Okorn, kmetijski referent banske uprave.

X. JUBILEJNI OSIJEŠKI VELESEJ 2.-14. V. 1931.

Potovanje za polovično ceno

Perspektiva Ljubljane po ljudskem štetju

Kakšna je bila Ljubljana ob koncu 1910 — Stare statistike so glasile naglega in velikega razvoja

Ljubljana, 10. aprila. V dobi ljudskega štetja je umestno pomniti, da segajo prvi popisi prebivalstva daleč nazaj v najstarejšo zgodovinsko dobo vseh kulturnih narodov. Ko so države dosegle višje in močnejše organizacijske oblike ter prevzele važnejše upravne posle, so morale izvesti ljudsko štetje zaradi ugotovitve davčne, produkcijske in obrambne moči svojega ljudstva. Tako so faraoni izvedli ljudsko štetje, še preden so se začele ob Nilu dvigati ogromne piramide. Mojzes kot judovski državnik pa je celo med 40letnim bledenjem svojega naroda po Sinajski puščavi izvedel štetje Izraelcev ter to zabeležil tudi v eni svojih petih knjig, imenovani »Numeri«. Na Kitajskem je bilo ljudsko štetje že kakih 1000 let pred Konfucijem. Zgodovina beleži tudi precej namantan ljudska štetja starih Grkov in Rimljanov in tudi zgodovina krščanstva je zvezana z ljudskim štetjem, kakor to vemo iz časa Kristovega rojstva.

Ljubljana ob zadnjem štetju V Avstriji je bilo ljudsko štetje vsakih 10 let in sicer po stanju zadnjega decembra ob polnoči iz ljudskega štetja 31. decembra 1910, naj sledi nekaj zanimivih podatkov glede Ljubljane in njenega prebivalstva.

Ljubljana brez šiške je imela tedaj 1769 stanovanijskih hiš s 7888 strankami in 41.727 prebivalci. Praznik je bilo tedaj 24 stanovanijskih hiš. Moških prebivalcev je bilo 20.493 (med njimi 3066 vojakov) in 21.234 žensk. Dejanjski prirast prebivalstva v Ljubljani v zadnjih desetih letih (od 31. XII. 1900) je znašal 5180 oseb ali 14,17 odst. V tem času je število smrtnih primerov prekorajilo število porodov za 1412. Prebivalstvo Ljubljane se je torej že tedaj vzdrževalo samo z dotokom iz dežele kakor vsa večja mesta. Po veroizpovedanju je bilo 41.132 katoličanov, 365 protestantov, 116 židov, 61 pravoslavcev, 22 brez konfesije in 31 drugih konfesij. Slovencev je bilo v Ljubljani tedaj 33.846, Nemcev 5950, ostalih narodnosti 1203 in 1128 tujcev (inozemcev). V Ljubljano pristojnih je bilo 25.142. Nad deset let starih Ljubljančanov, ki so znali samo brati in ne pisati, je bilo 799, kompletnih abecedarjev pa je imela Ljubljana 1315. Slepih Ljubljančanov je bilo 42

in gluhih 93; poročenih 10.110, ovdovelih 2386, razporočenih pa 116. Mladolentih do 13. leta, ki so bili v oskrbi staršev ali drugih je bilo 9692, nad 60 let starih, ki niso več izvrševali svojih poklicev, pa 3577. Onih, ki so se preživljali sami ter so bili stari od 14 do 56 let, pa je bilo 28.458. Vojaških obvezancev, starih od 21 do 23 let, je bilo 3356, čimovnikov pa 9323.

O stanovanjih pa imamo naslednjo, sicer primitivno ali vendar dokaj idilično sliko. Bilo je 988 stanovanj po največ 10 kron na mesec in 37 stanovanj nad 133 kron mesečno. Skupno število stanovanj za najem v Ljubljani je bilo 6078. Od teh je bilo 5 stanovanj s preko 20 stanovalci. Samo ena hiša je imela preko 100 stanovanj, 15 hiš pa preko 20 stanovanj. Proti požaru nezavarovanih hiš je bilo 73. Stiranadstropnih hiš je bilo 35, petnadstropnih samo 3. Vodovod je imelo 1363 hiš. Hiš s slannato streho je bilo 47, z leseno streho 2, nad 50 let starih je bilo 601. Oseba dvigala so imele v Ljubljani samo 3 hiše. Konjskih hlevov je bilo 420, ostalih pa 407. Samo 604 hiš je bilo brez vrta, kanalizacijo pa je imelo 605 hiš. Hiš, ki so imela stranišče v sebi, je bilo 1442, ostalih 405 hiš je imelo stranišča poleg hiše. V Ljubljani s šiško vred je bilo 9275 stanovanj: takih z eno sobo 842, z dvema 3100, s tremi 2220, s štirimi 975, s pet in več sobami pa 2138. Od teh stanovanj jih je bilo 2439 z uporabo vrta.

Mogoče bo zaradi te statistike marsikdo s pomilovanjem gledal na Ljubljano iz leta 1910, ne sme pa pozabiti, da nas ločita od te Ljubljane komaj dve desetletji, od katerih pa je eno zaradi svetovne vojne izgubljeno za napredek. Kako bodo šele naši potomci gledali na Ljubljano v luči današnjega ljudskega štetja čez, recimo, sto let, ko bo imela Ljubljana toliko in toliko kilometrov podzemeljskega železnice, toliko in toliko nebotičnikov in aerodromov na strehah, hangarjev za prekoceanse in transkontinentalne zrakoplove ter še marsikaj drugega, kar je že v največjih svetovnih mestih ali pa celo samo še v fantastičnih romanih. V luči statistike je perspektiva Ljubljane vsekakor zadovoljujoča.

Dajmo otrokom solnce in zraka!

Dnevi posvečeni organiziranju počitniških kolonij

Ljubljana, 11. aprila. Kakor lansko leto, priredijo tudi letos protituberkulozne lige in antituberkulozni dispanzerji po vsej državi v dneh od 1. do 6. maja protituberkulozne dneve z geslom: »Dajmo otrokom solnce in zraka!« Namen teh dnevov je živahno pospeševanje vsepolsnega boja proti najhujši socialni bolezni, jetiki. Skrb, ki jo posvečajo zatiranju tuberkuloze država, občine in zdravstvene ustanove, se mora pridružiti še privatna iniciativa, vsa javnost mora sodelovati po svojih močeh pri omejevanju in zatiranju te bolezni. Borbi za sezidanje potrebnih bolnic, ljudskih zdravilišč, hirralnic, dispanzerjev, zahtevam po zidanju stanovanj, se mora pridružiti tudi higienična propaganda, zdravstveni pouk, skrb za slabotne otroke z ustanavljanjem počitniških kolonij.

Dajmo otrokom solnce in zraka! Pod tem geslom naj priredijo vsa kulturna, humanitarna, prosvetna in zdravstvena društva protituberkulozne dneve. Pod tem geslom naj se prvomajski dnevi posvete zbiranju sredstev za organiziranje počitniških kolonij ob morju, v planinah, v čistem gozdnem zraku. Ako bo privatna iniciativa pridno na delu, ji bodo nedvomno prisloile na pomoč tudi občine in javne zdravstvene ustanove.

Zavedajmo se, da nobeden izmed nas ni zavarovan proti tej kužni bolezni in da je vsak dan za dnem lahko izpostavljen okuženju. Zato pa je tudi naloga vsakega,

da po svojih močeh sodeluje v splošnem boju proti tuberkulozi. Tega se premalo zavedamo, zato naj imajo vsakoletni protituberkulozni dnevi namen pouka, vzgoje s predavanji, slikami in filmi.

Poleg vsega je treba vedno še znova tudi pouka. Predpisi glede čuvanja pred okužitvijo v javnih prostorih se površno izpolnjujejo. Poplujvana tla, zakajeno ozračje, to je nekaj navadnega. Na vlakih si moraš v oddelku za nekadičje zrak brez škodljivega dima šele priboriti. Gostline, pivnice, ki so dostikrat pravo legio vsemogočih kužnih bacilov, rastejo nove iz tal. Tudi v privatnih stanovanjih, čeprav skromnih, bi bilo mogoče mnogokrat urediti zdravše bivanje.

Težke in mnogostevne so žrtve, ki jih vsako leto zahteva jetika. Vsako leto se množijo število obolelih in okuženih, zato postaja protituberkulozno skrbstvo vedno bolj pereče socialno vprašanje, za katerega se mora zanimati vsak, sodelovati vsa javnost. Namen protituberkuloznih dnevov, ki jih vsako leto prirejajo protituberkulozne lige, je zainteresirati vso javnost za važnost protituberkuloznega boja, pridobiti za sodelovanje vse sloje. Vsi moramo v tem boju sodelovati: država, občine, društva, vsak posameznik. Ob priliki letošnjih protituberkuloznih dni naj vsak pomaga in sodeluje za cilj:

»Dajmo otrokom solnce in zraka!«
Osrednja protituberkulozna liga
v Ljubljani.

Prestolnica v dvojni Veliki noči

Katoliške in pravoslavne proslave vstajanja

Beograd, 6. aprila. Lani smo jih imeli skupne, letos pa smo samo za teden dni navzkriž in tako se je zgodilo, da imamo kar celih 14 dni veliko nočnih praznikov. Katoliški že minevajo, pravoslavni pa so se pričeli v soboto z obredom, ki je za ves srbsko-pravoslavni svet gotovo najmilejši, z »vrbico« (na glas na »ie«).

Veliki teden je minil skoraj neopaženo. V katoliški stolnici v Krustni ulici se je pač zbiralo vse polno ljudstva zlasti k popoldanskim obredom, morda še več pravoslavnikov kakor katolikov — pravoslavni je veliki petek ne samo največji post, temveč tudi največji praznik in se čudijo, kako da ga mi ne praznujemo. Ali Velika noč se je spoznala šele v soboto pod večer, po vstajenju, po procesiji, ki se je opravila kar najslavnejše in je letos, pač zaradi ogromne udeležbe, znatno raztegnila svoj obhod. Spremljalo jo je vojaško, ki je ob končnem blagoslovu izstrelilo običajno salvo.

Za nas, ki smo navajeni »božjega groba«, beograjska stolnica s svojimi tesnimi prostori, po naših pojnih komaj primerimi za skromno podružnico na kmetih, ni nudila nič velikonočnega: nič »božjega groba«, samo s cvetjem okrašen stranski oltarček, vojaška straža in komaj za dve osebi prehodna med njima do razpela, h kateremu so se gnetle množice, da ga poljubijo. Med temi množicami je bilo zopet veliko, veliko pravoslavcev.

Litije za »vrbico« so se vršile v soboto popoldne od 2. do 4. Sprevodili krenejo po obrodu v cerkvah v glavne ulice: iz sabornice cerkve pride procesija do »Moskve« in se vrača po Terazijah in Knez Mihajlovi; iz Vaznesenjske prihaja po ulici Miloša Velikega v Milanovo, kamor prihaja istočasno »litija« iz paliljske cerkve sv. Marka,

da gresta potem obe skupno po Milanovi mimo dvora do »Moskve«, kjer kreneta vsaka na svojo stran. Iz dvora opazuje »vrbico« naša kraljeva deca. Letos je bilo vreme zelo neugodno, naravnost zimsko hladno, in tisočeri malčki, ki so od mraza premrli capljali v procesiji, so bili ob največjo radost, da bi namreč videli in pozdravili kraljevice: vdeli so jih pač, ali za zaprtimi okni, pozdravljali so jih, mahajoč z rokami, toda onega razkošnega veselja, ki bi bilo zavladalo, če bi bilo sijalo toplo popoldansko solnce in bi bili kraljeviči z balkona mogli odgovarjati na njihove pozdrave, pa za le ni bilo. Tako je minila »vrbica« brez pravega zadovoljstva.

Toda kaj je vendar ta »vrbica«? Pravoslavna cerkev praznuje z njo svetčani Kristov vohod v Jeruzalem, toda običaj je brez dvoma staroslavnskega, predkrščanskega izvora: praznovanje prihoda pomladi. Litij (procesij) se udeležuje v glavnem deca. Letos so dobile nalog, da se udeležijo »vrbice«, vse šole, tudi najvišji razredi srednjih šol. Za starše pomeni »vrbica« velik kup izdatkov: vsi otroci morajo dobiti vse novo od nog do glave, kajti na »vrbico« se gre samo v novi obleki in seveda kar najlepši, ker pač hoče vsaka mati, da bodo njeni otroci najbolj prikupni. Letošnje zimsko vreme jim je delalo silno preglavico, ker so pač napravile deci lahke obleke, pa je pritisnil mraz in so morale povesti svoje ljubljenske na »vrbico« v zimskih plaščih, da jim ne zmrznejo. V ostalem pa je »vrbica« glavni dan za služku za trgovce vseh vrst in panog: toliko ne prodajo menda vse leto.

S skupom vrbovih vejic z »muckami« v roki in majhnim zvoncekom na traku okoli vrata, prepeljuje starodavno »Opšteje« v kresenije... in cingljajoč z zvonceki stopi ca deca v sprevodu. Cvetiča vaba, ne pa

oljka ali palma, prva napovedovalka vgrede, cingljajoči zvoneček — tudi tam na gozdnem parobku cingljajo prvi glasniki pomladi, zvonečki — in vse, vse novo: tako je pač praznovala deca naših pradedov ob če vstajenje iz zimskega mrtvila, praznik božice pomladi, pa je potem prišla cerkev in prilagodila ta običaj svojemu prazniku. Katoliška »cvetna nedelja«, pravoslavni »cvetie« in na dan »vrbice« — Lazarova subota — hodijo po hišah »lazarice«, tri deklice — v Beogradu so se polastile tega običaja ciganke — ki prepevajo staro pesem, s katero voščijo hiši za majhen dar »pet stotina dukata«, poln hlev, zvrhano kašo in vso drugo srečo. Nekdaj so pač drugače imenovali te koledujoče deklice, napovedujoče pomladno vstajenje, pa je potem tudi nje vzela cerkev v svojo zaščito in jim dala za zaščitnika od smrti vstalega Lazarja.

Pijančevanje

Od te grozne strasti zamorete zanesljivo odvrti pijanca z AVINALOM, preparatom berlinskega lekarnarja Franka. AVINAL lahko daste pijanču, ne da bi on o tem kaj vedel. Jamčimo, da je sredstvo neškodljivo. S pomočjo AVINALA so rešili v naši državi že par stotin oseb, 1 zavojček zadostuje za uspeh. Cena Din 237 s poštnino. 4617

Glavni depoz: Lekarna
Mr. ROZMANA, Beograd, Terazije 5

Radovljjski kmetski parlament

Radovljica, v aprilu. Zadnja seja kmetskega odbora za srez Radovljico na sreskem načelnstvu je bila pravi kmetski parlament. Predsednik seje g. Janež je po pozdravu navzočih, zlasti pa sreskega načelnika dr. Vidmarja sreskega kmetskega referenta inž. Rateja, živnozdravnika Zarnika in gozdarskega referenta inž. Krauta podal daljše poročilo o delovanju odbora ter potem poročal, da sta nekaj dni pred sejo leški župan Ažman in on posetila g. bana v zadevah kmetskega odbora. V poročilu je naglašal, da imajo kmetski odbori isto samostojnost kakor nekdanji živnoorejski odbori in pozneje še okrajne blagajne. Ta samostojnost se kaže zlasti pri nakupu plemenitih merjascev. Banskega upravnika da na razpolago plemeniti material in bo kmetski odbor plačal tudi tistih 200 Din, ki bi jih moral določiti prispevati vsak rejec sam. Za predsednikom je poročal sreski kmetski referent inž. Ratej.

Temeljito so se debatiralo o proračunu, ki ga je sestavil ožji odbor. Dolga je bila tudi debata zaradi cepjenja prašičev, ker se je zdela zastopnikom občin cena od komada previsoka. Na zadnje se je dosegel sporazum z živnozdravnikom, da se bodo cepitve letos vršile za ceno 5 Din od komada po vseh vaseh sreza in da bo za posebne stroške kmetski odbor plačal živnozdravniku še po 150 Din od komada. Ob tej priliki so zborovalci izrazili tudi željo, naj bi se naprosila banska uprava za dovoljenje primitivnega cepjenja prašičev z neslajivim posestnikom v vsaki občini. To naj bi se uvedlo po vsej banovini.

Razpravljalo se je tudi o drevesniči v Mošnjah, ki je lansko jesen začela oddajati drevesa po srezu in bo tudi v bodoče zadostila vsem potrebam. Izvoljen je bil odsek za sadjarstvo, kateremu predseduje župan Ažman.

Proračun se je letos znižal in znaša 107.001 Din. Zborovalci so ga brez ugovora sprejeli. Seja je trajala od 10. do 15.30 ter so bile vse debate prav stvarne in poučne. Solški upravitelj iz Dovjega g. Serajnik je v nje mnogokrat posegel ter žel polno priznanje za temeljito poznavanje kmečkih potreb. Pri namodestnih volitvah zastopnika v banski kmetski odbor je bil izvoljen župan Ažman iz Lesc.

Ta mesec je licenciranje bikov v radovljjskem srezu združeno z ogledi plemenitih merjascev in se ob tej priliki razdelijo poleg zastopnih lanskih tudi letošnje nagrade. Živnoorejska zadruga v Gorjah priredi letos živnoorejsko razstavo v Gorjah za svoje člane in je seja določila primeren znesek za nagrade.

Solčne pege

odstranjuje naglo in brez sledu

„CREME ORIZOL“

Dobiva se povsod: Depo Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova ul. 23. 4261

Zanimiv proračun velike kmetске občine

Stara Loka, 8. aprila.

Stara Loka je ena naših največjih in najnaprednejših kmečkih občin. Novi proračun, ki ga je banska uprava pravkar odobrila, prinaša naslednje zanimive številke: Ubožni zaklad predvideva 52.250 Din dohodkov, od katerih se prejme na plesnih prireditvah 1000 Din, na darilih 2000 Din, iz občinske blagajne 46.150 Din in pri raznoterosti 3100 Din. Izdatki znašajo za novo obč. ubožnico 1000 Din, vzdrževanje ubožcev pri oskrbnih strankah, hirralnicah in ubožnicah 27.750 Din, v zavodih posebej 4700 Din, denarne podpore 14.000 Din, razno 2700 Din; obleka, obutev in kurjava 2000 Din.

Proračun izkazuje dozdnevne prebitke 25.000 Din, lovinina od 13.000 Din, občinske takse 7000 Din, izredni cestni prispevki 2000 Din in odkup tlake 2000 Din. V kritje potrebščin se bodo pobirale 105 odstotne doloke v iznosu 230.574 Din. Trošrina na vino 1 Din od litra znes 70.000 Din, od vinskega mošta 500 Din in od piva 15.000 Din. Od uvoženega mesa se prejme 960 Din, tako da so skupni dohodki proračunani na 413.034 Din. Izdatki za upravo znašajo: osebni prejemki 30.100, potnine in najemina 740, snazenje, kurjava in razsvetljava uradnih prostorov 1760

pisarna 3500, časopisi in bolniško zavarovanje 1900, pokojninski zavarovanje, oprava in renumeracije 1500 Din. Gasilci dobe 1000 Din, za javno razsvetljavo je določeno 8000 Din. Javna dela so proračunana z 29.500 Din in to za ceste, mostove, gradnjo novih mostov in za napisne tablice (4000 Din). Zdravstvo izkazuje 1000 Din babici, ogledniku živine in konjaču 2325 Din, izolirnica 1500 Din in razno 450 Din. Občji stroški so 6275 Din; socialno skrbstvo ima znesek 47.150 Din in prosveta 244.868 Din, od katerih odpade na Skofjo Loko 179.000 Din zaradi prispevka k novi solski zgradbi, na Reteče 41.078 Din, na Zabnicu 14.830 Din, na Bukovšico 3639 Din in na Bukovico 127 Din. Obrtno nadaljevalno šolstvo prejme 3696 Din, solska kuhinja 500 Din, sokolska in druga društva 2000 Din, Prispevek občinskemu kmetijskemu skladu je 16.000 Din, izredni iz-

datki so 12.500 Din. Celoletni izdatki tedaj 412.071 Din. Prebitek proračuna je 962,77 Din.

Proračun je sestavljen po načelih skrajne varčnosti in štedenja, upoštevajoč težke gospodarske prilike, ki tarejo današnje čase v enaki meri kmetovalca, kateremu ogromni del občanov Stare Loke pripada. Občina je jako razsežna. Steje 28 vasi; županije jim g. Anton Hafner, posestnik in gostilničar na škofjeloskem kolodvoru.

Bourjois daruje

Pri svojem liferantu dobite stekleničico parfuma »SOIR DE PARIS« v mičnem emajlnem etuiju ZASTONJ, ako kupite škafličko pudra »SOIR DE PARIS« za ceno 33 Din. 157

Samo od 1. do 30. aprila!

V domovini Martina Krpana

O skrite Bloke, v vas me iti mika...

Na Blokah, v aprilu. V kotu smo. Tam, kjer je Bog na ljudi pozabil. Tudi drugi radi na nas pozabijo. Posebno, kadar je smuka sezona na višku. Bloke burje, ki strehe razkrija in z vragom pleše se boje. Mogoče tudi bloških ljudi in romantične bloške planote. Saj govorimo, da je romantika v modernih dušah umrla. Bog z njimi! Pri nas smo stare vere in ne verujemo v njeno smrt. Pa nas prav dobro poznajo Ljubljančani, če drugače ne, po Valvazorju. Nas smučke prebivajo v ljubljanskem muzeju, zadnje čase so jih prinesli celo v Nemčijo in na Norveško. Seveda, za čast je ljudem Bloke, zibelka smučarstva v Evropi. Saj je to v Jugoslaviji. Smo lahko ponosni. Ej, ljudje! Tako se ne gremo. Kronisti nas omenjajo povsod, a obišče nas malokateri. Je pač tako povsod. Smučarji, tudi na Blokah je lep! Seveda, sedaj smo zimi dali slovo, a za drugo leto. Ne samo po Valvazorju, temveč po živem bloškem svetu.

Imeli smo tudi letos nekaj smučarjev. Iz Ljubljane, Zagreba, iz Maribora. Ti zadnji so se najbolj odrezali. Mazijevim iz Velikih Blok so rekli, da se drugo leto pridejo, da je prijazno, romantično, lepa smuka itd. Čemu bi se hvalili? Pustimo tisto. Le v nekaterih gostilnah, da je drago, so tudi prispomnili. Tisto bo občina uredila, da bo zadovoljeno vsem. Čez trideset dinarjev na dan ne bomo šli. Lahko verjamejte.

Bloke niso dosti znane. Vsem se zdi ta kraj nekam daleč. Pa je samo za Krimom. Torej v bližini Ljubljane. Propagande je malo. Res, nato smo pozabili. Kaj hočete, kromiri ljudje! Nekaj ste brali o nas. Vi hočete ved. Pa je dosti, da veste kaj in kako živimo. Notranjci smo. Se najbolj pristni in ohranjeni. Nekak folkloristični muzej. Ljudje starih tradicij. Nekoliko preveč vdani v usodo in premalo samosvoji. Bločani delamo, o tem ni dvoma. Letos smo priredili že tri igre, ki jih je reširalo učiteljsstvo. Dve za odrasle, eno za mladino. Obisk je bil bolj slab, ker je nagajalo vreme. Pa nič za to. Bo z novo boljše, ki se je že fantje in dekleta učijo.

Sokola smo tudi ustanovili. Seveda je moral učiteljsstvo skrbeti za ustanovitev in prevzeti večino najtežjih funkcij: načelnika, načelnice, prosvetarja. A nič za to. V učiteljskih vrstah je dovolj nezgodljivega idealizma, četudi ga marsikdo hoče uničiti. Pa Bločani so dobri ljudje. Vse znajo ceniti.

KMETIJSKI VESTNIK

Gnojenje krompirja

V Dravski banovini sadimo krompir in razno korenstvo na približno 57.000 ha površine, od katere prideta na krompir gotovo dve tretjini. Naš krompir je čišlan in ga tujci radi kupujejo za seme. Naše podnebje in zemlja sta za vzgojo krompirja gotovo zelo primerna.

V teku zadnjih let so se pri nas izvršili številni gnojilni poskusi na krompirju, ki jih je izvedla Kmetijska družba, pa tudi mnogi sreski kmetijski referenti. Vsi ti poskusi so zopet pokazali, da je gnojenje krompirju z umetnimi gnojili ne le potrebno, temveč tudi zelo dobičkonosno.

Krompir je rastlina, ki potrebuje izredno mnogo gnojla. Brezdvomno ostane kot glavno gnojilo hlevski gnoj.

Na podlagi poskusov, ki so se izvedli, se pridela pri nas na ha največ, ki je bila gnojena samo s hlevskim gnojem, od 70 do 120 kvintalov krompirja. Kdor je pa uporabljal poleg tega tudi umetna gnojila, od in sicer na podlagi krompirju ne samo z dušičnatimi in fosforjevim gnojili, temveč tudi s kalijevim soljo, je zvišal pridelek tudi s kalijevim soljo, je zvišal pridelek najmanj za polovico. Če ga ni celo podvojil. Enostransko gnojenje krompirja (n. pr. sa. s superfosfatom ali pa samo z apnenim dušikom) ni na mestu. Za krompir in sploh za vse gomoljnice je kalij neobhodno gnojilo za proizvodnjo škroba, pa tudi kakovost tako gnojene krompirja je mnogo boljša S kalijem gnojil krompir ostane zdrav, je odporen proti boleznim in tudi ne pozebe tako hitro.

Pravilno se gnojil krompiru tudi pomladi kakor 14 dni prej preden se posadi. Kalijevu sol se zmeša z apnenim dušikom ali čilskim solitrom in se skupno potrosi. Nato je treba njivo povleči z brano. Na ta način se umetna gnojila najbolje pomešajo z zemljo in se hitreje raztopijo, da jih mlade krompirjeve rastline lahko hitreje izrabljajo. Nekaj dni pozneje se potrosi superfosfat po njivi in se še enkrat na lahko pobrana. Poudarjamo, da se apneni dušik in superfosfat ne smeta skupaj trošiti. Trošenje umetnih gnojil naj se izvrši takrat, ko je vreme mirno (nevetrovno).

Običajno računamo na 1 oral pet mernikov (poietve) 120 kg kalijeve soli, 100 kg apnenega dušika in 150 kg rudninskega superfosfata. Fr. K.

Za desinfekcijo rok in perila se priporoča

SANOFORM

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Deset navodil

za perutinarje

1. Predvsem je treba skrbeti, da sta v kokošnjakih red in snaga. Prav za prav se znači in pobeli kokošniki dvakrat na leto: pomladi in jeseni. Dobro je, da pomešamo ob enem med apneni belež nekoliko lizola, da se vsaj tla in gredje temeljito razkužijo.

2. Perutinar mora zjutraj zgodaj točno ob istem času in sam ter z dobro klajo krmiti živalice.

3. Za domačo rejo je vzgojiti piščeta. Ki izvirajo od dobrih zimskih nesnic. Če se dobavljajo jajca za valjenje od drugod, potem se mora to storiti le od zanesljivih in dobrih rejcev. Jajca za valjenje ne smejo biti nad 14 dni stara in se mora z njimi previdno ravnan, da se ne pretresejo.

4. Samo piščeta, ki se izvale pred junjem, se razvijejo v zdrave in krepke zimске jajčarice. Po mesecu juniju izvaljena piščeta se goje samo za zakol.

5. Za naše kmečke razmere se priporoča gojitev štajerske rjave kokoši, ki najbolj ustrezajo rejinim pogojem v naših krajih.

6. Vsako kremo ali najkasneje tretje leto se morajo premojati petlini v svrhe osveženja krvi. Petlini za plemo ne sme biti star nad dve leti, mora biti dober, krepak in čil. Na vsakih 12 do 15 kokoši računamo eno enega petlina.

7. Umni rejec uvede čimprej zaznavanje pri svojih živalih z obročki na nogah. S tem se najlažje dožene starost kokoši. Kokoši, ki so namreč stare nad 3 leta, se odstranjuje. Prav tako petlini.

8. Pri nas kaže, da se poprimejo tudi rejo kapunov. Petelinčki, ki dosežejo dvanaest do štirinajst tednov starosti, so za kome primerni.

9. Jarčke, ki po osmih mesecih nečelo nesi, redimo tudi za zakol. Tako zredimo najlepše in najboljše pularde, ki so vedno iskani in se drago plačujejo.

10. Umen perutinar vodi tudi točno knjigovodstvo in zapisuje vse izdatke. Vajno je tudi, da se ne redi več živali, kakor se jih more zares dobro in skrbno gojiti. Fr. K.

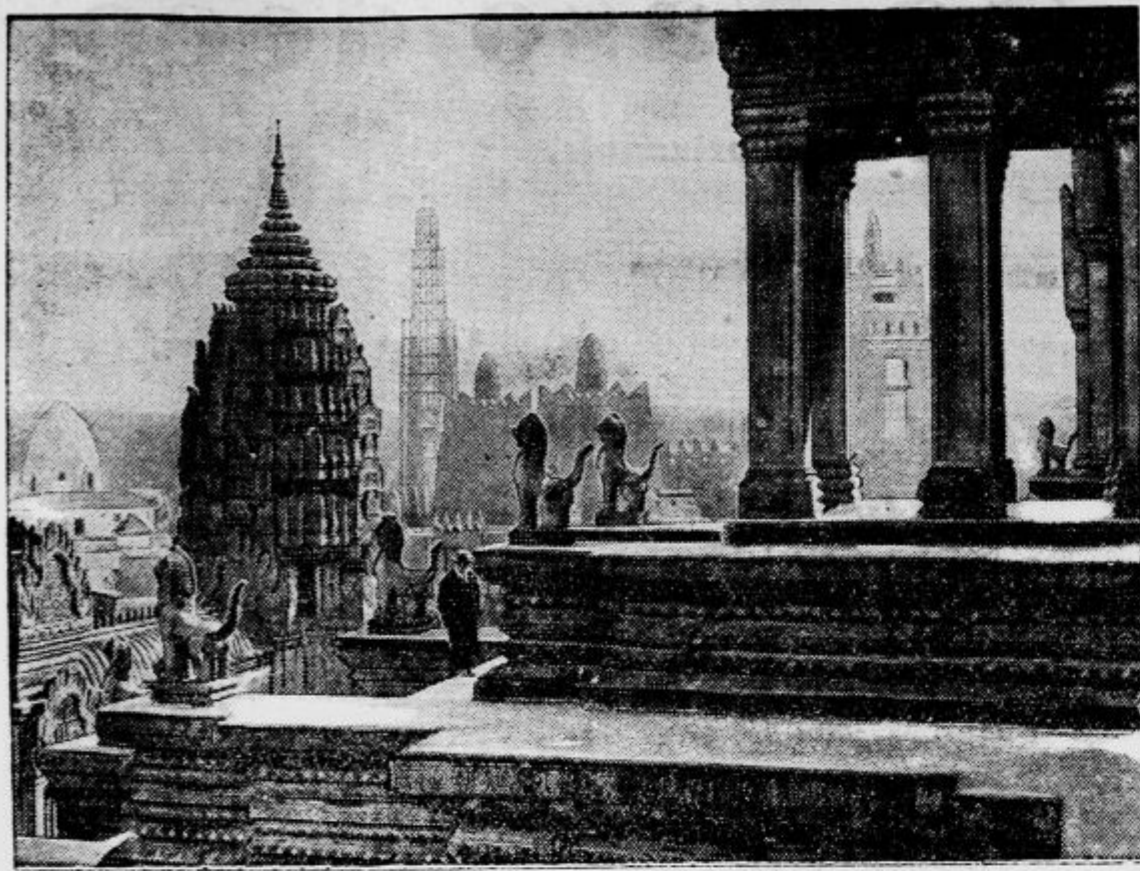
I. SLANOVIC

Splošno knjižničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2.

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatstva in slabičarska naznima in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana, 3084

V Pariz na kolonijalno razstavo

Priprave za »Jutrovo« prvo ekskurzijo v maju

Na prostoru kolonijalne razstave v Parizu so postavili natančen posnetek svetišča v Angkoru Bahu (v francoski Kambodži). Svetišče je znani biser prastare vzhodne arhitekture.

Ljubljana, 11. aprila.

Prvo potovanje v Pariz na kolonijalno razstavo, ki ga aranžira pod večjim vodstvom »Jutro«, bo v času od 22. maja do 1. junija. Odhod iz Ljubljane bo 22. maja ob 2.30 z gorenjskim brzdavnikom. Vožnja v direktnem vozu III. razreda preko Jesenice-Scharzsch-Sl. Veit-Buchs-Basel-Curich-Pariz. Prihod v Pariz 23. maja ob 23. Takoj skupni odvoz na avtokarjih v hotel in večerjo. Bivanje v Parizu bo trajalo potem do 31. maja. Ta dan bo predpoldne odhod iz Pariza. Prihod v Ljubljano 1. junija ob 9.

Natančen, podroben program osemnedelnega bivanja v Parizu, ki je zelo zanimiv sestavljen, bo obsegal poleg ogleda kolonijalne razstave tudi ogled vseh najzanimivejših točk v Parizu, obisk opere, Louvreskega muzeja, Eiffelovega stolpa, nekaj izletov v zgodovinsko zanimivo pariško okolico itd. Prihodnji teden bomo objavili v listu podroben program, na kar opozarjamo zainteresirane.

Stroški za vso ekskurzijo, to je za vož-

njo tja in nazaj v III. razredu (za nočni del vožnje se lahko na željo doplača razlika za II. razred), stanovanje v hotelu v sobah z eno in dvema posteljama, za hotelsko hrano trikrat na dan (zajtrk, kosilo in večerja brez pijače), za avtokare za ogled Pariza in izlete v okolico, vstopnina v opero in v kolonijalno razstavo ter v muzeje, za vodnike in napitnine znašajo skupno le 3.300 Din.

Za prvo potovanje je prijavljenih okrog trideset oseb, ki jim bomo v teku tedna doposlali pismeni podroben program in vsa navodila. Še nekaj mest je prostih. Kdor se misli prijaviti, naj se požuri. Sprejemamo še prijave za prvo potovanje do konca tega meseca. Nadaljnja potovanja bodo še po eno v mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru, ako se bo za vsako priložnost dovolj udeležencev. Sicer pa opozarjamo še enkrat na podrobne pogoje in program, kar bomo objavili v teku tedna v »Jutru«. Prijave sprejema: Tajništvo uredništva »Jutra«, Ljubljana, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila. »Jutro«

Obupen položaj hrastniškega delavstva

Rudnik praznuje že 10 dni — Kriza v steklarni — Težko prizadeti obrtniki

Hrastnik, 11. aprila.

Dočim imajo po drugih rudnikih upanje vsaj še na dva delovna dneva v tednu, stoji naš rudnik že 10 dni, to je od velikega četrtka. V rovin so samo straže. V tok rok po praznikih so prišli rudarji na delo, opoldne pa so poslali vse domov ter se jim je reklo, naj ostanejo doma do preklica. Malo je upanja, da bodo kmalu poklicani, govori se celo, da se bo ves ta mesec praznovalo.

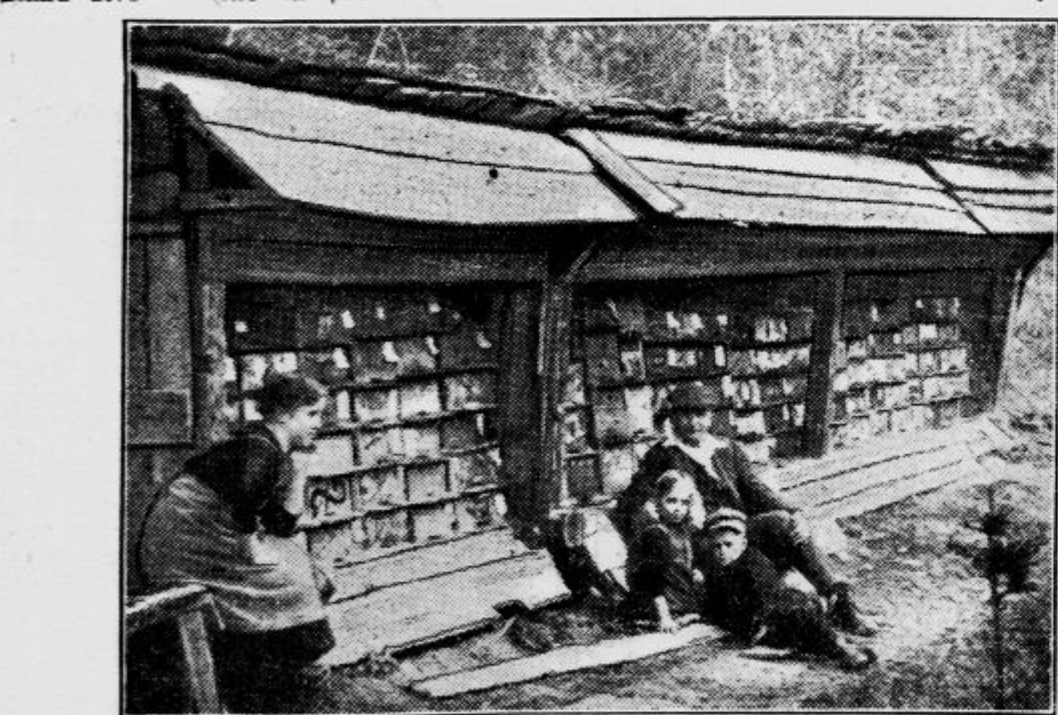
Kriza je tudi v steklarni in tudi tu je vzrok isti: pomanjkanje naročil. Kakor se čuje, ima steklarna edino večje naročilo iz Turčije. Delovni čas v steklarni je znižan na ta način, da se dela vsak drugi dan, in sicer ne kakor poprej nekdanjo 8, temveč samo po 5 ur na dan. Delavci so razdeljeni na dve skupini, ki se izmenjavata in spravi tako vsak steklar na mesec komaj po 60 delavnih ur. V zadnjem času so odpustili tudi 50 mladoletnih delavcev-odnasilcev.

Čebelnice so izletele na pašo...

Zima je za nami. Vse kltje in brsti. Milijoni cvetov čakajo poseta onih malih žuželk, da ustvarjajo nova življenja — plovce s semenom, v prosepah rastlinstva in sočasno v korist našega zdravja, kar vse pa še premočno cenimo. Čebelnice opravljajo ogromno in koristno delo, katero ve prav ceniš le čebelar sam.

Skromen panj je bivališče čebelinih družin, ki se vršijo najmanjše. Niti najumnejši učenjaki in inženjerji ne bi bili v stanju ustvariti lične in pravilne celice ali

naravi je poverjeno izključno samo čebelnim delavkam, ki jih je v močnem modernem Znidarščevem panju ob času pred rojstvom 30 do 60 tisoč. Te »delavke« niso nič drugega kakor spolno nerazvite samice, ki izvršujejo vsa opravila v panjih in izven njih. Matice, ki je v vsakem panju samo ena, ima edino nalogo leči jajčeca, troje pa so potrebni samo pomladni, da oplemene mlade matice. Kadarkoli govorimo o čebelah splošno, so mišljene le čebele delavke, ki imajo obilo skrbi v donajanjem medu,

matne piskroce, kakor to delajo čebele. Le celice so zibelka mlademu zarodu, ob času paše pa najpripravnější hramba za presadko zdravilo — med. Z zimsko dobo je iz teh celic izginila strd, ki so ga družine porabile za prehrano in vzdrževanje potrebne toplote v panjih. Zato s tem večjim zanosom planajo spomladi v naravo, da poiščejo sladkega nektarja in obnočje za rastoči zarod, ki se z neverjetno naglico množi in polni panj.

Vse zanimivo pomladno delo se vrši v dveh smereh, zunaj v prosti naravi, — enakovredno in morda še večje važnosti pa v panjih samih.

Za nečebelarje je vidno samo zunanje delo, ki se vrši na travnikih, vrtovih in v gozdu, sploh povsod, kjerkoli vzklije še tako mala cvetica. Ako le vreme dopušta, ne ostane pozabljen noben cvet. Vse delo v

vede za mladež, cvetnega prahu, izpolniti morajo vosek, da stavijo celice, skrajša: od njih pridnosti je zavisno mnogo.

Prva pomladna paša, ki se pričinja s cvetjem, nudi čebelarjem predvsem najmanjšo, to je cvetni prah, ki se nabira na njih telescu in ga s pomočjo prvega in drugega para nožic urno stržejo v klošček na bedra zadnjih nog, in pa prvi nektar, ki komaj zadostuje za številno družino. Kdor še ni videl s cvetnim prahom obložene čebelice, naj si ob prihodnjem ogledu raznobarvne tlebečke cvetnega prahu, ki ga spravljajo potem v celice, ki so najbližje zalogi. Če pomislimo, da gre v vsako celico 30 do 40 takih tlebečkov po pol grama in da mora biti pripravljena hrana za 50 do 70 tisoč mladič, si šele moremo ustvariti približno sodbo o delu, ki ga opravljajo te male živalice.

Z zimsko cvetja je združen razvoj če-

belnih družin. Če pa ugodno vreme in paša odredita, odreke tudi čebele: — nastopi kriza, ki jo odvrnejo samo ljubitelji čebel — čebelarji s tem, da pokladajo še shranjene rezerve ali posežejo po dragem sladkorju.

Čebelnice so izletele na pašo, da nasrkajo zdravih sokov zase in za zdravje ljudi. Pričakujemo blagoslovljenega zdravičnega meda, ki je že marsikomu podaljšal življenje.

Bloški motiv: pri Fari

Skozi Mojstrano

Mojstrana, 11. aprila.

Naš kraj ni samo glavno izhodišče v Julijske Alpe in na Triglav, temveč tudi drugače središče našega turizma. Zimsko-sportna sezona, ki je bila prav živahna, se nagiblje h koncu, dasi je v dolini še 1 meter snega ter smuka prav idealna. Na triglavskem ledeniku pa je sezona še vedno na višku in je bilo zlasti za praznike mnogo obiskovalcev. Staniceva, Vodnikova in tudi vse koče na Kredarici so bile prona-polnjene. Letos nas je obiskalo tudi izredno veliko avstrijskih smučarjev. Jutri na belo nedeljo bo visoko-alpski smuški tek od sedla Rž v dolino Krmo in bo imela ta prireditev mednarodni značaj, ker se je udeležijo tudi Avstrijci.

Sokolsko društvo, kateremu je povodem v jeseni 1926 uničila skromni dom, je potrebno novega zavetišča. Zemljiška zajednica je že podarila za zgradbo lep in precej obsežen kos zemljišča, ki je proti povodnji zavarovano, pripravljeno je tudi že kamennje, samo denarnih sredstev še manjka in računa društvo, da mu priskoči na pomoč vlada s primernim posojilom proti nizkam obrestim. Triglavsko pevsko društvo se pripravlja na velepomembno prireditev Aljaževega večera, ki bo reproducirana tudi polom radia.

Ob tej priliki moramo spregovoriti tudi glede naše trafike. Sedanja trafika upravlja vojni invalid, da lahko preživlja svojo mnogostevilno družino. Sedaj se poteguje za novo trafiko še neki trgovec, ki je prav dobro situiran. Sedanja trafika je itak že

Smučarjem in turistom neznani svet: Zelenica

Lepote pomladnega izleta na smučkah aff s cepinom

Tržič, 2. aprila.

Smuški tereni v okolici Tržiča so širšemu krogu smučarjev skoro neznani. Vse hiti v Kranjsko goro in Bohinj. Ko pa naše doline in bližnji griči izgubijo svojo belo odejo, takrat polovica prijateljev belega sporta spravi smučke doma pod streho; druga, trdovratnejša, ki se ne boji noziti smučati in nahrbtnik nekaj ur na ramednih, preden pride do zaželenega cilja, se navadno porazgubi v posameznih skupinah v kraljestvo Julijskih Alp in le redki so tisti, ki sem in tja zaidejo v okolico Tržiča: na Kofce, Konščico, Javornik in prijazno Zelenico. Vsakdo pa, ki pride smučat v naš konec Karavank, se čudi lepim terenom in krasnemu razgledu z naših gor in marsikdo je že dejal: škoda, da tako lepi kraji niso znani širšemu občinstvu.

Pojdi na Zelenico! Prijatelj, morda se čudiš, da boš sedaj, ko te pomladansko solnce že vabi na sprehod v božjo naravo, mogel smučati tam v okolici Ljubelja? Prazni pomisleki! Na severni strani Begunščice, na Vrtaču, pod grebeni Zelenice in plazovih Stola bodo vozili tržičski smučarji še najmanj do srede maja.

Pot na Zelenico te vodi s postaje skozi mlado jugoslovensko mesto Tržič, po ljubljanski cesti ob potoku Mošeniku do Sv. Ane. Ko pustiš na desni cerkev Sv. Andreja in stopaš po klanecu navzgor, poslušaj pod cesto ob šumečem potoku glase ropot starodavnih Globočnikov fužin. Pred seboj imaš vso svetoansko dolino.

Ko imaš za seboj Anketovo in Zvirčvo gostilno, prideš ob vzhodu Begunščice do Lajbe, skupine hiš, v katerih so stanovali rudarji, ki so tudi kopali živorebno rudo. Rudnik je že nekaj desetletij opuščen, ostali so samo sledovi.

Cesta postaja vedno bolj strma, grebena Košute in Begunščice segata prav do ceste s svojimi stenami. Šumeči Mošenik, ki izvira na desni, je utihnil. V zimskih nočeh brlje tu oster in mrzel sever, poleti pa vlada mir in prijeten hlad.

Soteska se zopet razširi s stehernim korakom se odpira nov svet pred teboj. Obširen travnik, ob robu gozda cerkev sv. Ane in Borovni gradič, za njima pa cesta, ki se v ostrih serpentinah vije čez Ljubelj na Koroško. Na desni opaziš Babo (1966

Svet pozna Jugoslavijo

njena rujna vina...
njene čuvstvene pesmi
in blesteče zobé njenih
prebivalcev!

A svet pozna tudi tajnost, na kateri način
stotisoče Jugoslovancev vzdržuje lepoto
svojih zob. Sargov Kalodont ima ta blago-
dejni učinek. Nedotaknjeno zdravje zob
in biserni sijaj, kakor tudi vonjajoči
sveži diš so posledice tega negovanja.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

v središču kraja, ter bi bila nova oddalje-
na od nje le kakih 50 korakov. Za drugo
trafiko ni nobene krajevne potrebe, uboge-
mu 80-odst. invalidu bi bil odzvet velik del
skromnega zaslužka in končno bi tudi novi
trafikant ne imel posebnih dobičkov.

velikem plazu si, močno moraš udarjati z
nogo ob tla, da se prime smučka. V cik-
cakasti črti lezeš v višino: danes, ob jas-
nem vremenu se ni bati plazov, ki ob de-
žu z vrha Begunščice grmijo v dolino. Kar
oddahneš se, ko prideš na vrh plazu, —
še dvajset minut, in pred teboj se odpre
nov, z vseh strani od gora zaprt svet z
malo koč v bližini, na cilju, si na Zelenici!

Smučka koča je sicer majhna, pa ven-
dar te prijazno sprejme pod svojo streho.
Res ne nudi toliko udobnosti kakor druge
planinske postojanke, toda še vse to, kar
je, je plod privatne podjetnosti. Ima 12
postelj in skupno ležišče za 12 oseb, v sili
pa jih more prenočiti do 40, če so nekoliko
pohlevni, seveda. Veliko truda in požrtvo-
valnosti je bilo treba, ko so fantje pri-
pravljali les za stavbo. Preko 8000 kg ma-
teriala in opreme znesli na hrbtu od Sv.
Ane, tudi ni bila igračka.

Smučskih terenov imaš na Zelenici na
izbiru. Večšar se lahko v bližini koč, ob
studenca. Če hočeš, jo mahneš za drugim
na greben Rjave peč. Krasen razgled ti
poplača malenkosten napor. Pod seboj
imaš tibo Sv. Ane, na drugi strani zapa-
ziš cesto, ki se kakor kača vije v dolino
proti Borovljani, na vzhodu zre dolgi hr-
bet Košute, Babo, Obr, na severu pa se
ustavi tvoj pogled ob sklenjeni verigi za-
sneženih koroško-gornjostajerskih gor, ki
kakor zid zapirajo vzhodni del koroške
kotline. Skozi vrzel med Košuto in Be-
gunščico vidiš Kamniške planine, Storžič
in če imaš prav dobre oči, ti ne uide tudi
dolenjski stric Kum. Najbolj pa te gotovo
zanima ogromni masiv bližnje Begunšči-
ce, ki se prav tu odraža v vseh mogočih
potankostih. Na zapadu krivi hrbet mogočni
Stol s Prešernovo kočjo, njegova sosedna
Vrtača pa je videti odtoč kraljev ostra pi-
ramida. Daleč na zapadu kraljuje nad svoji
sosedji Triglav, ki med Stolum in Be-
gunščico radovedno kuka na Zelenico.

Če si se že navozil okoli koč, uberi jo
preko Kucija pod Zeleniško Može! Ne boš
prikrasjen na razgled! Pod teboj leži
Blejsko jezero, temna Jelovica in Pokljuka.
Vidiš Bohinjsko kotlino, v daljavi
osamljeni Blegaj, Črno prst in vse Julijce
južno od Triglava. — A tisti, ki se jim
hoče vrhov, se lahko preko Srednjega vr-
ha podajo na Stol ali pa gredo za medve-
dom na Begunščico; toda, to so že težje
ture, ki zahtevajo cele moči. Tržičkim
fantom je Begunščica skoro igračka.

Zelenica je eden naših najlepših planin-
skih svetov, škoda, da je skoro še neznan!

Preserski možje in fantje v gospodarski šoli

Preserje, v aprila.

Kmetstvo nadaljevalno šolo, ki jo je vo-
dil g. šolski upravitelj iz Jezera, smo ne-
davno slovesno zaključili. Šola je trajala
nad 5 mesecev, tedensko po 6 ur. V začetu
je bilo 40 udeležencev, ob koncu pa 35
v starosti od 18 do 45 let. Pohvalno je tre-
ba omeniti izredno dober obisk tudi ob
slabem vremenu.

Poleg jezerskega šolskega upravitelja sta
poučevala tudi domača učitelja, župnik ter
dva absolventa srednje kmetijske šole in
strokovni tajnik Kmetijske družbe. Pouče-

valo se je kmetijsko prirodznanstvo, ra-
čunstvo, spijše, gospodarstvo, narodopisje,
zgodovina ter o državi in državljanstvu.
11 udeležencev je prejelo spričevala, ker
so obiskovali tečaj že drugo leto; 24 pa
jih je prejelo le izkaz iz prvega tečaja.
Slovesnega zaključka se je udeležilo več
članov občinskih odborov preserske in to-
mišijske občine in načelnik domače kme-
tijske podružnice. Slovesnost se je zaključila
s pomembnimi in jednatimi govori
nekaterih gg. predavateljev. Na sliki so
udeleženci šole z gg. predavatelji v sredini.

Drago Gorup & Co.

KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA
Miklošičeva cesta 16/1
nudi novosti v
DAMSKIH PLEŠČIH, OBLE-
KAH in POVRŠNIKIH za GO-
SPODE NAJCENEJŠE.

Domače vesti

Vsem svojim čitateljem pravo-
slavne vere želi srečno in prijetno
Veliko noč
»JUTRO«.

* Izlet Jadranske Straže na morje. Na mnogostevilne izjave izletnikov, naj se uvede II. razred in izlet pomeni, izjavlja izletni odbor, da je iz tehničnih razlogov in zaradi že sklenjenih pogojev za letošnje leto ne more uvesti II. ali celo III. razreda. Pač pa se je naknadno posreželo, da se naredi nekaj nebitnih izprememb v programu, ki se tičejo le prenočišč in prehrane in znižanja na ta način ceno izleta od 950 na 850 Din. Program pa v bistvu ostane neizpremenjen. Izletni odbor upa, da je s tem ugodil željam članstva, in pripominja, da so prehrana kakor prenočišča še vedno prvovrstna. Zaključek prijavi 5. maja. Informacije in prijave: Izletna pisarna Jadranske Straže, Ljubljana, Vogelnja 3.

* Udrženje graditeljev kraljevine Jago-
slavije, sekcija Ljubljana, ima občni zbor 19. t. m. ob 9. dopoldne na Rimske cesti 13.
* Občni zbor UJMA (Udrženje jugoslo-
venskih muzičkih avtorov) v Zagrebu bo 19. t. m. ob 11. v prostorih Autor-Centrale za avtorska prava — S. Bakarič ter bo na dnevnem redu poleg običajnih poročil tudi predlog upravnega odbora o spremembi pravil.

* Baje pol milijona za spomenik nem-
škemu komponistu v Slovenigradu. Iz Slovenigrada nam pišejo: Tukajšnja ob-
čina je prejela od društva Deutscher Ar-
beiterturnverein, Gesangssektion, iz Bo-
stona (Zedinjene države) dopis po kate-
rem je imenovano društvo pripravljeno
prispevati za spomenik tukajšnjega rojaka
nemškega komponista Huga Wolfa 10.000
dolarjev, kar znaša v naši valuti preko pol
milijona dinarjev. Vse to bo najbrže na-
vadna aprilška šala, ker so se podobni
primeri že pripetili v lanskem letu, ko sta
bila dva meščana obveščena o velikanski
dolarski dedščini, a se je obvestilo pozne-
je izkazalo za navadno aprilsko šalo. Go-
tovo pa bi ne imeli ničesar proti temu,
ako se znameniti komponistu postavi
primeren spomenik.

* Stroj mu je odrezal tri prste. Iz Rim-
skih toplic nam pišejo: V petek popoldne
se je zgodila v tovarni podpetnikov na
Gračnici huda nesreča. 22-letni Franc He-
lesberger je stružil pete v stroju od kole-
su na električni pogon, ki močno nalikuje
kolesu v cirkularni. Nesreča je hotela, da
je Helesberger dobil v roko kos lesa z
grčo. Ko je pritisnil les na vrteče se kolo,
se mu je nepričakovano izvilja že skoro
izstružena petica iz rok, ker je kolo zadelo
ob močno grčo. Posledica je bila, da so mu
spodršni prsti skozi špranjo med kolo,
ki mu je odrezalo troje prvih prstov na
desni roki. Po prvi pomoči so prepehali
ponesrečenca k zdravniku v Laško.

* Slaboumnik pobegnil orožniku. K za-
devnemu poročilu dne 4. t. m. iz Trebnjega
pojasnjujemo, da slaboumnik ni pobegnil
orožniku, marveč nekemu občinskemu des-
infektorju in stražniku.
* Velika podpora industrije Tekstilni
šoli v Kranju. Pišejo nam: Opetovano se je
naglašalo, da bo razvoj tekstilne šole v
Kranju, ki je vedno poudarjal, da je dol-
žna tudi gnotno podpirala. Tekstilni odsek
Zveze industrijev v Ljubljani se je več-
krat bavil s tem vprašanjem, še preden je
bila šola ustanovljena, ker je v polnem
obsegu priznaval potrebo take šole v Drav-
ski banovini. Po ustanovitvi je stopilo
vprašanje podpiranja v akuten štadij in je
tekstilni odsek v svoji seji v pričetku fe-
bruarja obširno razpravljala. Na predlog g.
Maksa Horvitzja, ravnatelja Jugočeške
v Kranju, ki je vedno poudarjal da je dol-
žnost vse tekstilne industrije podpirati šolo,
se je sklenilo, da je dolžan vsak član
Zveze — tekstilnega odseka plačati za leto
1931 za vsak školski stroj, ki ga ima v

svojem odboru po 10 Din. Ker pa nekatera
tekstilna podjetja niso člani Zveze indus-
trijske, jih zveza seveda ne more siliti k
plačevanju prispevka, pač pa so vsi ti
podjetniki ravno tako moralno obvezani k
plačilu enakega prispevka, kajti vsem in-
dustrijcem mora biti na tem, da bo tekstil-
na šola imela domače kvalificirane moči.
Kot prijatelje nove tekstilne šole iskreno
pozdravljamo zvezi sklep in smo prepri-
čani, da bodo tudi vsa podjetja prispevala
določeni znesek. Ker je danes v Dravski
banovini v obratu približno 5000 stolov bo
znalal celoten prispevek za leto 1931
50.000 Din, kar bo vsekakor za začetek
lepa podpora.

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnici je
včeraj po kratkem trpljenju umrla gđ. An-
gela Vidmarjeva. Pogreb bo jutri ob
6. izpred bolniške mrtvašnice. — Ob Ljub-
ljani št. 13 je včeraj jutraj umrl v 75.
letu g. Lovren Majer. Pogreb bo jutri
ob 16. izpred hiše žalosti. — Smrtna kosa
je ugrabila in najlepše moške dobe vestne-
ga učitelja in narodnega delavca iz obme-
ne Cankove g. Oberžana. Zemski ostan-
ki so bili včeraj prepeljani iz Cankove v
rojni kraj Zidani most in položeni k več-
nemu počitku na pokopališču v Radečah. —
V Novem mestu je umrla 18-letna prodajal-
ka gđ. Pepca Javornikova. — Po dalj-
šem bolehanju je umrla v Slovenigradu
privatna uradnica gđ. Ema Andrejčeva
v najlepši starosti. — V Pobrežju pri
Mariboru je včeraj jutraj umrl mestni
stavbeni mojster g. Jakob Sonnenwald,
star 63 let. — V celjski bolnici je umrla
33-letna posetnikova žena Ana Novakova
iz Škofije vasi pri Celju. — Pokojnim
blag spomin. Žalostim iskreno sožalje!

* Zagonetna najdba razmesarjenega tru-
pla. V bližini postaje Grobelno v smeri
proti Ponikvi so našli 9. t. m. jutraj 40-
letnega mrtvega, nago truplo neznane, 35 do
40 let stare ženske, ki jo je najbrž povozil
ponožni brzovlak. Kolesa so šla zenski čez
trebuh in jo grozno razmesarila. Ob tiru
je ležala obleka, v kateri je bil samo rož-
ni venec. Truplo so prepeljali v mrtvašni-
co v St. Jurju ob juž. žel. Nj še ugotov-
ljeno, ali gre za žolčn ali za samomor.
Kdor bi kaj vedel o neznani ženski, naj to
takoj javi orožniku na Grobelnem.

* Nevaren padec otroka. Iz Novega me-
sta nam pišejo: Hčerka finančnega pod-
nadzornika g. Petančiča 23 mesecev stara
Marija se je igrala doma na verandi eno-
nadstropne hiše v Dolgi ulici. Deklica se
je prislomila na slabo zaprto okno, ki se je
nenadoma odprlo. Otok je izgubil ravno-
težje in padel več metrov globoko na ulič-
ni tlak. Pri padcu je deklečete dobilo pre-
tres možganov in so ga v brezupnem stan-
ju prepeljali v žensko bolnico.

* Tatovi koles na deželi. Iz Gornje Ra-
dgone nam pišejo: Na velikonočni ponedel-
jek popoldne je priredilo Bralno društvo
od Kapele gledališko predstavo v zdravil-
ski restavraciji g. Josipa Maršiča v Slatini
Radenci. Tjaki je prispel s kolesom tudi
Ivan Adanič, posestnik iz Melov ki je pu-
stil kolo pred vratmi navedene gostilne.
Kljub njegovi pažnji se je posrečilo ne-
znanemu tatu odpeljati Adaničevo dvoko-
lo. Tatvina je bila prijavljena orožniški
postaji v Slatini Radenci.

* Hudobnost. Iz Gornje Radgone nam
pišejo: V noči od 7. na 8. t. m. so neznani
storilci pri posestniku Ivanu Bračku v La-
stomerčih iz sovraštva uničili v njegovem
sadonosniku 8 sadnih drevesc. Toda zliko-
vcem to še ni bilo dovolj, nego so se
podali še h gospodarskemu poslopiju in iz
dveh svinjakov izpustili 2 veliki svinji s
prasovi vred. Zadeva je prijavljena oro-
žništvu v Gornji Radgoni.

* Nesreča pri nakladanju hlodov. Iz
Braslovca nam pišejo: Te dni je posestnik
Ivan Turk nakladal hlode na voz. Pri tem
mu je težak hlod zdrknil z voza, padel na
desno nogo in mu jo v stopalo skoro
zmečkal. Prvo pomoč je ponesrečenca na-
dli dr. Cervinka, nakar so Turka prepe-
hali v celjsko bolnico.

* Popularizacija higijene. Svetovna vojna
in od nje povzročene škode so naučile člove-
ka, da ceni svoje življenje in pazi na svoje
zdravje. Po vojni se zdravniški in uče-
njaki vedno bolj trudijo, da bi poučili ši-
roke narodne sloje o higieni. Ni dneva
brez predavanj o čuvanju zdravja. Zdravni-
ki in zdravstveni člani listov se bavijo z
vprašanjem zdravja. Nedvomno je, da za-
služi pri tem posebno pozornost dobra pre-
hrana in prebava. Večkrat so bili tudi uspe-
hi bitki odvisni od tega, če je bila prebava
vojskovedje v redu ali ne. Zaprta ali dru-
gače bolna čreva se lahko izležejo, če se
vzame na večer po dva Artin-dražeja, ki jih
zdravniki priporočajo. Kdor je samo enkrat
poizkusil Artin, ve, kaj je najboljšo sred-
stvo proti zaprtju.

* Lepotično grmičje, ciprese, borovce,
smreke, visoke in nizke vrtnice, pelargoni-
je itd. priporočila Anton BAJEC, Ljubljana,
Tržaška cesta 34, vrtnarstvo, tel. 3242,
cvetličarna telefon 3222.

* Služkinje! Izšla je nova številka
našega glasila »Gospodinjstva pomočnica«. Iz-
hajal bo vsaki mesec in stane celotno 12
Din. Naročite in širite ga povsod. Do-
bival se bo vsako nedeljo popoldne v šla-
jalšču Prečna ul. št. 2, med tednom pa v
tobakarnah. Cena izvodu je Din 1.50. Nove
naročnice sprejema iz prijaznosti g. Darin-
ka Vdovič, Erjavčeva c. 2. Prosimo tudi,
ako bi se katere javile tudi kot poverjen-
ce iz Kranja, Maribora, Celja in tudi iz
letoviških krajev, kakor Bled, Kranjska
gora, kakor tudi iz drugih krajev Jugosla-
vije, kjer biva slovenska dekleta in bi
hotele širiti naš list in mu pridobiti no-
vih naročnic. Vsa pisma naslovi in naro-
čnina naj se pošilja na začetni naslov g.
Darinka Vdovič, Ljubljana, Erjavčeva c. 2,
trgovina s papirjem.

* Nakrobnne spomenike v najmodernej-
ših oblikah vam nudi največje kamnose-
ško-kiparsko podjetje Franjo Kumovar, do-
kopališče Sv. Križ, Ljubljana.
* Darujte podpornemu društvu slepih,
Ljubljana, Pod tranco 2-III.

* Naročite še pravočasno Pesmi Srečka
Kosovela pri založbi »Luč« Ljubljana I,
poštni predal 171. Izvod s poštnino vred
21 Din. Denar naprej ali po položnici.
* Ure popravila, renovira, večletno jam-
stvo: Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra
55-I.
* Priporočamo nakup za pomladanske
obleke v spec. trgovini sukna Novak, Ljub-
ljana, Kongresni trg 15 (nasproti nunske
cerkve). Dobro in poceni.
* Pri obolenju črevesja priporočajo zdrav-
niški sladko marmelado ali med in pa da
se pijejo sadni sok, iz katerih se dela
pravi in znani Figol. Figol je zelo prijetne-
ga okusa in so v njem na poseben način
združeni sok iz zdravnega primorskega
zelišča in najboljših dalmatinskih smokv.
Figol pospešuje pravilno delovanje črev
in se loči v vsaki lekarni.
* Obleke in klobuke kemično čist. bar-
va, očisti in laka tovarna Jos. Reich.
ITO zobna pasta najboljša!

RUDOLF KOKALJ
ANTONIJA TREBAR
POROCENA

Ljubljana, dne 12. aprila 1931.

Iz Ljubljane

* Rezervni oficirji. Člani Zveze rezerv-
nih oficirjev v Ljubljani, se vabijo, da se
udeležijo izrednega zboru Zveze, ki bo v
torek 14. t. m. ob 20. v društvenem lo-
kalu v Kazini v Ljubljani. Dnevni red: po-
ročilo o pogajanjih in sklepanjih o načinu
društvene organizacije. Zbor bo sklenčen,
če bo prisotna najmanj ena tretjina čla-
nov. Ako ob napovedanem času ne bo
zbranih zadosti članov, bo zbor pol ure
lasneje brez ozira na število navzočih.

* Prihod češkoslovških medicincev iz
Brna. Danes se pripelje ob četrti na 9. zju-
traj z vlakom iz Zagreba 45 brnških medi-
cincev, ki se nahajajo na poučnem potov-
vanju po Jugoslaviji. Akademiki, posebno
medicinci, so vabljani, da se udeležijo
sprejema na kolodvoru. V Ljubljani osta-
nejo drugi gostje do 24. ure, nakar se od-
neljejo z brzim vlakom v svojo domo-
vino.

* Iz koncertnega življenja. Južnoslo-
vsko društvo »MOKRANJAC« koncertira te
dni po raznih mestih kraljevine. Dne 11.
v Zagrebu, 13. v Ljubljani, 14. v Karlovcu,
15. v Vukovaru, 16. v Osijeku, 17. Sombor-
u, 18. v Subotici in 19. v Beogradu. Kon-
cert izvajajo 50 društvenih članov pod vo-
dstvom dirigenta Šijačkoga. Društvo vodi
njegov predsednik dr. Radovanovič Voji-
slav, prof. univ. v Skoplju. Društvo uživa
v vseh nevskih krogih velik sloves, ima
prav dober glasovni material in je teh-
nično na visoki umetniški stopnji. Obisk
koncerta prav toplo priporočamo. Vstopni-
ce v Matični knjigarni. — Vsa narodna
društva se naprošajo, da se udeležijo jutri
ob 10. na glavnem kolodvoru sprejema.
Društvo pride v narodnih nošah, s seboj pa
prinese zastavo, ki jo je daroval društvu
kralj. Glavni namen prihoda v naše mesto
je, da spoznamo naše kraje in da manifesti-
rajo za edinstvo. Vabimo na večerni kon-
cert v Filharmoniji, dvorani. — Spored
koncerta Brandlovec tria v petek 17. t. m. v
Filharmoniji dvorani je: 1.) Brahms: Trio
v c-molu, op. 101. 2.) Beethoven, Trio v g-
duru op. 1 št. 2. 3.) Marx: Trio fantazija.
Vstopnice so že v predprodaji v Matični
knjigarni po običajnih cenah.

* Ljudska univerza za obrtniške va-
ljenje. Za 13. april napovedano vajensko
predavanje se ne bo vršilo, ker je dvorana
Mestnega doma ta dan najmo oddana za
prenočišče. Prihodnje predavanje bo 20.
t. m.

* SJSU »Preporod« bo v soboto 18.
t. m. priredil v areni Narodnega doma
akademijo pod pokroviteljstvom ravnatelja
g. Antona Juga in častnega damega ko-
miteja. Na sporedu bodo orkestrske, pev-
ske in deklamatorske točke in točke na
saksofonu. Spored bodo izvajali naši na-
darjeni srednješolci in s tem pokazali, kaj
znajo tudi izven šole. Po sporedu ples!
Posebnih vabil ne bo. Čisti dobitek aka-
demije je namenjen »Preporodu« počitni-
ški koloniji na morju za bolne dijake. Naša
javnost naj v obilnem številu poseti pri-
reditve in podpre to humanitarno akcijo.

* Občni zbor Podašaveza muzičara
Ljubljana, ki je bil sklican za 3. t. m., se
v smislu saveznih pravil zaradi nesklep-
nosti preloži na nedeljo 19. t. m. in se bo
vršil ob 10. v restavraciji hotela Lloyd.

* Gibanje trgovskih potnikov. Danes
dopoldne se odpele iz Ljubljane deputa-
cija Društva trgovskih potnikov in zastop-
nikov na skupno konferenco potnikov Ju-
goslavije, ki se bo vršila jutri ob 9. v Beo-
gradu. Konferenca se bo bavila z vpraša-
njem, kako doseči ugodnosti na državnih
prometnih poteh. Trgovski potniki vo-
dijo že od 1924 akcijo za to pridobitev, a
brezuspšno. Delegacija bo posetila g. mi-
strskega predsednika in z. prometnega mi-
nistra.

* Sokolsko društvo v Zg. Šiški upri-
zori danes v nedeljo, ob 20. v »Vodnikovih
dvorani« veseloigro »Pegica, srček moj«.
Opozarjamo na to posebno članstvo

* Iz gledališča. Veseloigra »Pri belem
konjčku« se vprizori drevi ob 20. Pri vseh
dosedanjih predstavah se je občinstvo pri-
jetno in prečno zabavalo. Glavno vlogo
veletrogovca Bučka igra prikljubni komik
g. Cesar. Vlogo natakarija Zana pa danes
prvič g. Železnik. Predstava se konča
okrog 22. kar omogoča ogled tudi zuma-

Vaše plošče in filme

Vam najvestneje
razvije in kopira
drogerija KANC
LJUBLJANA MARIBOR

Hotel Zaka na Bledu

pod kolodvorom BLED-JEZERO s 35 soba-
mi, nudi solčkim izletnikom celodnevno pre-
hrano s prenočiščem od Din 30—35. — Ko-
silo Din 8—15, večerja Din 6—12. — Izlet-
niki v grupah imajo znan popust. Kom-
pletan pension v predsezni Din 50—55.
4599

Za Vašo deco

Naše drugo priznanje.

Izdaja se strokovno zaščita otrok in odraslih v Mariboru

Štev. 124/30.

Maribor, dne 28. X. 1930.

P. a.

Dr. Wander d. d.

Zagreb.

Čast nam je sporočiti, da smo uporabili Vaš prepa-
rat O v o m a l t i n , katerega ste prispevali za našo
deležjo poštitskega asprava »Poštitski dom kraljice Marije«
pri Sv. Martinu na Pohorju, ter imeli pri deci prav agoden
uspeh. Dečki, ki so uživali Ovomaltin so pridobili v enem me-
seцу povprečno 950 gr na teži, med tem ko so ostali dečki
pridobili povprečno le 153 gramov. Deklice, ki so uživale
Ovomaltin so pridobile v enem mesecu še več in sicer pov-
prečno 1413 gr, dočim so ostale deklice pridobile povprečno
po 870 gramov. Izdajanje Ovomaltina se je vrátilo po dolo-
čilih in nadzorstva Zdravstvenega doma v Mariboru, kateri
vam zamore naše podatke potrditi. Lepe aspehe Vašega sredst-
va smo povdarili tudi v tukajšnjih listih, katere vam obsega
prilagamo.

Najljudneje se vam zahvaljujemo za iskano, naklonje-
nost ter se vam isti v nadalje priporočamo.

Za odbor:

Marija Kaiser
t. d. predsednica.

Šturm
t. d. tajnik.

Smatramo za svojo dolžnost, da v interesu roditeljev kakor tudi
učiteljev obelodanimo gornje priznanje, ki je najboljši dokaz, da je
OVOMALTINE za zdravje v istini dragocen izdelek.

Na zahtevo pošljemo brezplačen vzorec.

Dobiva se povsod: mala škatljica 16 Din.

5619

Dr. A. Wander d. d. Zagreb

nijn posetnikom. Vstopnice pri dnevni
blagajni v operi tudi telefonično štev. 2231,
ali pri večerni blagajni v drami. — Jutri
bo za red B predstava komedije »Zivlje-
nje je lepo«. Prihodnja premijera v drami
bo stari misterij o bogatinu Stehriku.
Delo je poslovenil Oton Župančič. Ulogo
Stehnika kreira g. Levcar, v ostalih vlo-
gah pa je zaposlen ves ženski in mo-
ški dramski ansambel. Pri predstavi
bo sodeloval operni zbor in orkester
Dravske divizije. Specialno muziko, kom-
pozicijo Šveda Eimera Nilsena, študira z
zborom in orkestrom kapelnik dr. Svara.
režijo pa vodi prof. Sest. — V operi bo
drevi prva repriza noviteta »Snežurka«. V
naslovni partiji je prvič ga. Ribičeva, osta-
la zasedba kakor pri premieri.

* Samo še danes ob 11. »Afrika govo-
ri« v Elitnem kinu Matič. Nepreklicno zad-
njikrat danes ob 11. dop. bo predvajala
ZKD senzacionalni govorec in zvonič
film »Afrika govori«. Vsi, ki tega krasne-
ga filmskega dela še niso videli, naj ne
zamude zadnje prilike.

* Proslava Finžgarjeve 60-letnice na
Viču. Sokol na Viču priredi drevi ob 20. v
proslavo 60-letnice pisatelja Finžgarja nje-
govo tridejanko »Verigo« v režiji člana
narodnega gledališča br. Drenovca. Uvod-
no besedo bo imel ravnatelj meščanske
šole br. Fakin. Predprodaja vstopnic pri
br. Jeločniku v Rožni dolini in br. Fran-
zotu v Sokolskem domu.

* Društvo za zgradbo Sokolskega do-
ma v Šiški priredi 10. maja, v primeru
slabega vremena pa 17. maja veliko jav-
no tombolo na Kongresnem trgu v Ljub-
ljani.

* Premijera »Devškega venca« na
Šentjakobskem odr. Drevi ob 20.15 uri
vprizori Šentjakobski oder prvič izvrstno
francosko veseloigro »Devški venec«. Igra,
ki je polna velezabavnega duhovitega hu-
morja in besedne komike, je zrežiral režis-
ter Narodnega gledališča g. Milan Skri-
binšek. Sodelujejo dame Bučarijeva, Petri-
čeva, Orupova, Kramarjeva in Ravnova,
ter gđ. Škerli, Leder in Videtič. Vstopnice
se dbe od pol 20 pri večerni blagajni.

* O najvažnejših socialno političnih za-
konih bo v sredo 15. t. m. ob 20. predaval
v dvorani glasbenega društva »Slog« ravnatelj
OUZD g. dr. Joža Bohinjec. Vablje-
ni vsi železničarji kakor tudi širše občins-
tvo.

* Novi zakon o davku na poslovni pro-
met in aleja izvajanje je predmet javnega
predavanja, ki ga priredi Trgovsko društvo
»Merkur« v Ljubljani v četrtek dne 16.
aprila 1931 ob 9. uri zvečer v restavraci-
jskih prostorih »Zvezde«. O tem važnem
davčnem problemu bo izpregovoril g.
Franc Zagar, konzulent Zbornice za TOI
v Ljubljani, ki vsestransko pozna to važ-
no in perečo davčno vprašanje. Vstop je
brezplačen. Gostje so dobrodošli.

* Družba mestne košnje. Mestno na-
čelstvo v Ljubljani lavlja, da bo v nedeljo
26. t. m. ob 13. javna dražba košnje mest-
nih potov in štradanov na Barju v gostilni
Jakoba Vidmarja na Ižanski cesti. Dražba
košnje mestnih potov in štradanov trnov-
skega, karlovskega in poljanskega pred-
mestja pa bo v nedeljo 3. maja ob 13. v
gostilni pri Koscu na Omeškarski cesti.

* Granate v Ljubljani. V struži Ljub-
ljanske reke v toku let nametali vsi mo-
žečni romoniti, volna pa je pustila tik
Franciškanskega mostu tudi dve artiljerij-

ski granati, ki so ju te dni našli delavci,
zaposleni pri gradnji novega mostu. Od-
nesli so ju na magistrat, na kar je bila
obveščena policija, ki je preskrbela pre-
nos po strokovnjaku na pristojno mesto.
Pozneje so našli še eno granato igrajočo se
otroci, ki so jo odnesli v neko hišo na
Cankarjevem nabrežju in se nameravali
tolči po njej. K sreči so počete otrok še
pravočasno opazili odrasli ljudje in pre-
prečili katastrofo.

* Hudočni pomočniki. Ljubljanskim
pomočnikom prihajajo zadnji časi na misel
prav neumestne, zlobne šale. Pred par
dnevi je korakalo pet mladenčev iz Ljub-
ljane proti Šiški in so se ustavili pred pi-
karnim, na kar je eden izmed njih pobral
kamen in ga vrzel v okno nekega višjega
uradnika. Za jajce debel kamen je razbil
šine, ozrajal pa je tudi osebo varnost
stanovalec. Policija pomočnike zasleduje
in jim bo znala prav pošteno stopiti na
orste.

* Najdeno kolo. Ivan Gorše, hišni po-
sestnik v Hradeckega vasi, je našel ob
svoji hiši ponoči moško kolo, sivo pleska-
no, s tovarniško številko 483.800, vredno
kajih 400 Din. Kolo je bilo gotovo kje
ukradeno in policija išče lastnika. — Šofer
Smihel Daniel, uslužben pri Viktoriju
Hartmanu v Zagrebu je pred nekaj dnevi
izgubil med vožnjo od Tržica do Kranja
dve kompletni avtomobilski kolesi znamke
»Steyrer«, vredni 2500 Din. Naiditelj naj ju
izroči orožniku v Kranju.

* Hudo poškodovano motorno kolo. Po-
moči si je nekdo izposodil mot. kolo Roma-
na Golobevskega, ki je stalo pred hišo 10
na gosposveti cesti. Neznavec, ki se je
odpeljal, je kolo pokvaril in napravil nad
7000 Din škodo. Vozilo je našel Golobev-
ski zovet pred hišo.

* Zobozdravnik dr. Jos. Tavčar. Gleda-
liška ul. 4. tel. 3393 zaradi bolezni do
9. t. m. je ordinira.

* Še en kuharski tečaj za likanje.
Ker uživa kuharski tečaj odseka Zveze go-
sposlovni splošno priznanje, a presegajo pri-
gašenke že določeno število, priredi odsek
še en kuharski tečaj in posebej še tečaj za
pravilno likanje. Vse one, ki so se že pri-
glasile, in tudi druge, ki se zanimajo za
eneza tečajev, vabi Zveza gosposdini na
sestanku v ponedeljek 12. t. m. ob 7. zve-
čer v plinski kuhinji Šentjakobške šole,
vhod s Florianske ulice. Odsek želi zve-
diti zlasti glede kuharskega tečaja po-
sebe žele priizgledati.

* Tombola. Osrednje društvo nižjih
poštnih in brzojavnih uslužbencev, kratev-
na skupina v Ljubljani, naznanja, da prire-
di tudi letos VIII. veliko javno tombolo
dne 3. maja v prid sklada bolnim članom,
vdovam in sirotam. zato se priporoča ob-
činstvu za naklonenost. — Odbor.

* Gum-klinika Gorše. Dmajska cesta
9. nonravila z najmodernejšimi stroji onev-
matike, galoske, snežne čevlje in podobno.

* »Pan« pri Bizjaku, Krisperju, Pir-
natu, Turku.

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če vam izvirni
načrte, proračune in nad-
zorstvo Tehnični biro
»Tehna« Ljubljana, Mest-
ni trg št. 25/I.

Danes ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.
zvečer

POLA NEGRI

v prekrasnem ljubavnem vefilmu

Premiera! Popolnoma novo!

KINO IDEAL

Iz Celja

e— Seja občinskega sveta bo jutri ob 18. Na vrsti so poročila odsekov in slučajnosti.

e— Gledališče. V torek ob 20. bo gostovala ljubljanska drama s krasno igrano Leonida Andrejca »Mladost«. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Gočičar & Leskovšek.

e— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. zvočni vefilm »Ljubljene bogove« z Emilom Janningsom in Olga Čehova v glavnih vlogah. Dodatek je zvočna predigra. Isti spored se bo predvajal še v ponedeljek ob pol 21.

e— Glavna skupščina Oblastne organizacije poštne službe bo danes popoldne v mali dvorani Celjskega doma. Zborovanja se bodo udeležili tudi državni delegati sorodnih organizacij iz vse države.

e— Razpis služb pri policiji. Predstojništvo mestne policije v Celju razpisuje 1 mesto konceptnega uradnika, 3 mesta pisarniških uradnikov, 2 mesta pisarniških pomočnikov oziroma pomočnic, 4 mesta policijskih agentov (1 nadzornika in treh agentov), 1 mesto uradnega sluga in 22 mest organov varnostne straže (1 mesto poveljnika, 3 mesta nadzornikov in 18 mest stražnikov). Vsa mesta se oddajajo le kot pogodbeno proti enosmerni obojestranski odločitvi. Prošnje je vložiti najkasneje do 1. maja. Podrobnosti na uradni deski.

e— Naborniki ki so pristojni v vojna okrožja izven Celja, pa bi želeli biti rekrutirani v Celju, naj vložijo prošnje na poveljstvo celjskega vojnega okrožja ali na mestni vojaški urad ali pa na vojaški oddelek okoliške občine najpozneje do 15. t. m.

e— Ribarsko društvo ima na razpolago še precej postojnega zaroda. Interesenti naj se prijavijo čim prej.

e— Davkoplačevalci se opozarjajo na razglas mestnega načelstva, da je 1. aprila zapadel v plačilo drugi obrok samostojnih občinskih naklad (gostščine, kanalske pristojbine in vodarine). Stranke, ki so s plačili v zaostanku, morajo plačati pri mestni blagajni najpozneje do 15. maja.

e— Cesta na hrib sv. Jožefa. V petek se je vršil komisijski ogled nove ceste na hribu sv. Jožefa. Komisijo so tvorili kot zastopniki mestne občine magistratni nadzvetnik g. Šubic, finančni referent g. dr. Vrečko in mestni inženjer g. Pristovšek, kot zastopniki okoliške občine pa župan g. Mihelič, podžupan g. Kuvovec in občinski odborniki g. Strenčan. Komisija je obravnavala važno vprašanje dograditve ali preložitve ceste.

Reklame cene! Reklame cene!

Trajna ondulacija

Din 120—150, zajamčeno mojstrsko delo, brez bolečin in opeklin. — E. Paidasch, frizer za dame, v hiši trg. König, F. Kranj, frizer za dame, Glavni trg št. 18. 5619

e— Nesreče. 52-letna Marija Kovačeva je na poti s Trnovskega hriba pri Sv. Kristofu v Laško padla tako nesrečno, da si je zlomila levo roko v zapestju. 12-letni Jošip Blagotinšek, sin nočnega čuvaja v Laškem, je skočil pri igranju z žogo čez neki zid in si pri padcu poškodoval levo roko v zapestju. V Laškem se je 21-letni mesarški vajenec Anton Topole pri razsekovanju prešiča pichl z neko kostjo v desno roko. Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Maribora

a— Prof. dr. Murkov večer v Mariboru. Krepka četa kulturnih Mariborčanov se je zbrala na prof. Murku posvečenem večeru zgodovinarjev. Prostore je krasila lepa in velika slavljenčeva slika. V retorično in slavnostno izklesanih besedah je otvoril predsednik dr. Kovačič proslavo, prikazal prof. Murka kot moža izrednih sposobnosti, volje in delavnosti, katerega 70-letnico praznuje letos ves kulturni svet. Z rezultati svojega dela je pros. Murko proslavil geniji Slovanstva in postal najlepši in idejni vzgled naše mlade generacije. Ciljmu in duševno mladeniški jubileju je nato zbor odposlal brozovani pozdrav in častitke. Slavnostni govornik dr. Kotnik je v vzorno zasnovanem referatu vsestransko razkril pred zbranimi življenje, znanstveno in javno delo slavljenca. Zgodovinsko društvo v Mariboru, ki je večer organiziralo, je izvršilo zelo potrebno nalogo, da je ponovno predstavilo mariborski kulturni javnosti velika duha Slovanca, Jugoslovana in Slovana.

a— Ljudska univerza. Umetnostni zgodovinar univ. prof. dr. Strzygowski bo predaval v petek 17. t. m. o častitvi Jezusa Krista v krščanski umetnosti, v ponedeljek 20. t. m. pa o častitvi Marije v krščanski umetnosti. Mnogo skoptičnih sliki Predprodaja vstopnic od srede pri ge. B. Hijaferju.

a— Koncert vojaške godbe, ki se bo vršil danes ob 11. do 12., ima sledeči spored: 1. Čizek: koračnica »Carja Dušana«. 2. Thomas: uvertura iz opere »Hamlet«. 3. Smetana: poturi iz opere »Prodanca nevesta«. 4. Gounod: fantazija iz opere »Faust«. 5. Mokranjac: VIII. rukovet. 6. Vačkar: koračnica »Oslobodjenec«.

a— Simultanka. V veliki dvorani hotela Stopar v Mežici je odigral 9. t. m. g. B. Pušenjak simultanko proti 22 igralcem. Po triurni borbi je zmagal g. Bogdan Pušenjak v razmerju 15:7. Večino partij je dobil simultant potom sijajnih otvoritev in končnic, s katerimi je dokazal, da obvlada te dele partij v teoretičnem in praktičnem oziru, dočim opazimo slabosti v srednji igri, tu je tudi iskati vzroka izgubljenih partij. Upamo, da nas g. Pušenjak v kratkem zopet obišče.

a— Izlet gostilničarjev in hotelirjev Dravske banovine na Tirolsko, Predarlško, v švic in Nemčijo je zaradi zadostnega števila udeležencev zagotovljen. Kljub nizki ceni, saj stane izlet za udeležence iz Maribora 1658 Din, za udeležence iz Ljubljane pa 1750 Din, pa pogrešamo še vedno mnogo gostilničarjev in hotelirjev iz naših najbolj tujsko-prometnih krajev, in sicer iz okolice Bleda, Bohinjske Bistrice in Kranjske gore. Tudi Dolenjska, Savinjska

in Mislinska dolina se niso doslej odzvali v takem številu kakor bi želeli. Nujno svetujemo vsakemu zavednemu gostilničarju in hotelirju, kateremu leži na srcu napredek naše gostilne in ki ceni vrednost tujskega prometa, da se tega izredno poudarjenega izleta udeleži. Izlet se bo vršil od 2. do 9. maja in sprejema prijave Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru.

a— O stanju naše tekstilne industrije je predaval v petek zvečer pod okriljem JČlige v lovski dvorani hotela »Oreč« ob veliki udeležbi poslušalcev iz vseh slojev naroda tajnik Delavske zbornice iz Ljubljane g. Uratnik. Predsednik JČL dr. Reisman je uvodoma poudaril važnost tega vprašanja zlasti za Maribor, ki pred vojno ni imel tekstilne industrije, po vojni pa se je razvil v velik center te industrije v naši državi. Predavatelj g. Uratnik je podal pregledno sliko stanja tekstilne industrije v naši državi. Konstatiral je, da domača produkcija stalno raste, inozemski uvoz stalno pada. Razpravljal je o carinski zaščiti, o postopanju za delovno silo, o vprašanju nadur, glede katerega je izrazil željo po mirni likvidaciji, da se zopet ustvarijo znosni odnosi med industrijo in delavstvom. Večer je zaključil predsednik JČL s konstatcijo, da nam je tekstilna industrija ustvarila v Mariboru novo nemško kolonijo in da imajo nekatere naša podjetja — dasi je samo v hipotekah na vseh 6 mariborskih tekstilnih tovarnah investiranih nad 20 milijonov Din našega kapitala — samo nemško tehnično uradniško osebje, ki ne razume našega jezika.

a— Kino predstave. Grajski kino: Prvo vrstna 100% govoreča in zvočna veseliga: Njeno veličanstvo ljubav... — Unio kino: 100% govoreča in zvočni vefilm v nemškem jeziku Letalci. (Nasprotniki nad oblake). — Apollo kino: Danes dvojni spored: Na nočni straži. Leteči cowboy.

a— Pouk v dramatični šoli danes odpade, ker sem nujno zadržan. Prihodnja predavanja bodo v nedeljo, 19. t. m. Želim polnoštevilno udeležbo. — Jože Kovčič.

a— Na Dunaju aretirani ponarejalec čeka iz Maribora. Dne 24. marca t. l. sta na mariborski policiji prijavila ravnatelj tvrdke Berndorf in ravnatelj Prve hrvaške štedionice v Mariboru, da je prejšnjega popoldne ob 16. skladiščnik tvrdke Berndorf, Vinko Pavalec, dvignil s ponarejenim čekom pri banki 30.000 Din. Pri tvrdki so prišli na to šele drugi dan, ko so dobili od banke običajno obvestilo o dvigu. Izkazalo se je, da si je Pavalec neopaženo prilastil prazen ček, ga izpolnil na 30.000 Din, opremil s štampiljko in podpisal na njem ravnatelja tvrdke Richterja tako spretno, da v banki niso niti najmanj dvomili o pristnosti čeka in podpisu. Pavalec pa je še isti večer s prvim vlakom odpotoval preko Spilja v Avstrijo. Tukajšnja policija je takoj obvestila policijo v Gradcu in na Dunaju in poslala tudi Pavalečovo sliko. Včeraj je prispela iz Gradca ob policije telefonska depeša, da je bil Pavalec v petek na Dunaju aretiran. Našli so pri njem še 8300 Din gotovine. Državno tožilstvo bo zahtevalo od avstrijskih oblasti njegovo izročitve. Pavalec je star 42 let in je rojen mariborčan.

a— Pri reševanju živine iz ognja ponesrečili. Ko je 28-letni vinčar Alojzij Salum iz hleva svojega gospodarja pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, kjer je nastal ogenj, hotel rešiti ograženo govedo, ga je nemirna živina tako obrcala, da je padel pod gorečo tramo in dobil pri tem opekline na glavi in obeh rokah. Ponesrečenca so prepeljali z rešilnim avtom v splošno bolnico v Mariboru.

Iz Kamnika

ka— Šahovski turnir Kranjski Kamnik. Danes popoldne se pripeljejo v Kamnik kranjski šahisti, ki nastopijo proti Kamničanom. Za Kamnik bo nastopilo okrog 10 igralcev.

ka— Dolg je pozabila plačati. Pred dnevi si je neka nemška govoreča tujka, ki je ložirala pri Sv. Primožu nad Kamnikom, izposodila 220 Din z obljubo, da jih takoj vrne po cerkovniku, češ da je svoj denar pozabila doma. Tujka je seveda pozabila na dolg in tako so jo obiskali orožniki in jo oddali v zapore. Bila je brez legitimacij in se je izdajala za mlado vdovo po rimotjstru. Trdila je tudi, da ima na Korčuli velik hotel. Nadela si je tudi lepo domače slovansko ime. Tujko bodo pridržali v zaporu, dokler se ne ugotovi, kaj je z njo.

ka— Naše ceste. Cestni odbor si je na del nalogo, da razširi cesto na Podgorju ob železniškem prelazu, kjer je pregled ceste onemogočen zaradi nasipa. Cesto bodo razširili za dva metra, nasip pa naj bi odpadel. Kakor doznavamo, so pa nastale zaradi nasipa, ki je edini vzrok, da se ne vidita proga in cesta, zapreke. V splošnem interesu bi bilo, da se načrt izvrši.

Z Jesenic

e— Kino Radio predvaja zvočno opereto »Solnce v srcu«. V glavnih vlogah Janet Gaynor in Charles Farrelle. Predstave so v nedeljo 12. t. m. ob 15. 17. in 20.

Iz Hrastnika

h— Kino Narodni dom bo predvajal danes Ufin film »Beg pred ljubeznijo«.

Iz Trbovelj

t— Kino Sokol bo predvajal danes ob 4. in 8. »Pravi raj« in »Donavski valček«.

t— Anonimne pritožbe. Našl so se gentlemani, ki pošiljajo na razna oblastva pritožbe in denunciacije s fingiranimi podpisi raznih uglednih tržanov. Navadno se tičejo te pritožbe občinskega gospodarstva. Pred prazniki pa so dobivali posamezni občinski funkcionarji žaljiva anonimna pisma, v katerih se jim očitajo razne nekorektnosti. Razume se, da oblastva takih pritožb s fingiranimi podpisi ne morejo upoštevati. Občinsko gospodarstvo in tudi delovanje posameznih občinskih funkcionarjev je in mora biti izpostavljeno javni kritiki, ali ta mora biti poštena in odkrita. Komur nekaj ne ugaja, mora biti toliko pošten, da nastopi javno in svoje očitke utemelji. Baje so piscu anonimnih pisem že na sledu.

Iz Ptuja

j— Zbor Rodu deroč reke v Ptuj bo danes v Mladici z začetkom ob 10. Točna udeležba je za vse fantovske in dekliške taborniške družine strogo obvezna! Mir s vami! — Samotni volk.

Iz Tržiča

č— Kino predvaja danes ob pol 21. in v nedeljo ob 16., pol 19. in pol 21. zvočno opereto »Dijak prosjak«. V ponedeljek ob pol 21. predvaja nemil film »Baron Trenk«, v glavni vlogi Lil Dagover in Svetoslav Petrovič.

OBLEKE POVRŠNIKE

NAJUGODNEJE PRI

JOS. ROJINA, Ljubljana

Iz Novega mesta

n— Otvoritev teniškega igrišča bo ob ugodnem vremenu sredi aprila. Interesenti se pozivajo, da se prijavijo najkasneje do 15. t. m. SK »ELANU«. V prijavi je navesti tudi želje glede igralnih dni in ur. Članarina je za letošnjo sezono znižana na 200 Din, za dijaštvo pa na 150 Din.

n— Modern hotel. Ljubljanska gradbena družba je pričela adaptirati hotel Union, last g. Polajnarja, ki ga namerava preurediti v velik modern hotel. Za stavbo, ki bo nov kras mesta, je izvršil načrte ljubljanski inž. g. Kregar. Hotel bo imel 16 tujskih sob, opremljenih z vsem modernim komfortom.

Iz Konjic

nj— Krasni posnetki koč na Pesku, po večini, so razstavljeni v izložbi tukajšnjega trgovca g. Petka Antona. Obe veliki slike, »Pesek pozimi« in »Pesek poletja«, sta določeni po sklepu občnega zbora podružnice SPD kot darilo zaslužnemu bivšemu predsedniku podružnice g. sodniku Müllerju Janku, ki nas je zapustil letošnjo zimo in nastopil novo službeno mesto v Ljubljani.

nj— Otvoritev sokolskega gledališkega odra v Oplotnici se je izvršila na veliko-

Fantovska bitka z motikami

Nesrečna šmarnica jim je zmešala glave

Zreče pri Konjicah, 11. aprila.

Pretepi in poboji zaradi nesrečne šmarnice, ki ima med nepoučenim ljudstvom mnogo zagovornikov, so na dnevnem redu. Nedavno so na Grašiču pri Zrečah kopali v nekem vinogradu. Pri delu je bilo zaposlenih med drugimi tudi 17 fantov. Že med delom so malo srkali šmarnico, a po dovršenem delu so je dobili, kolikor so je hoteli. Strupeni alkohol je fantom kmalu zmešal glave. Nenadno so se zaradi malenkosti sporekli, nastal je prepri in temu je sledila pravca bitka, katere se je udeleževalo vseh 17 fantov kar z motikami. Zalosten prizor se je končal s tem, da je na

nočni ponedeljek popoldne na prisrčen način z igrano »Domen«. Pred igrjo je zbrano občinstvo, ki je do zadnjega kotička na polnino telovadnico, pozdravil staršina br. Petelinšek. Igra, ki jo je režiral br. Sekirnik, je bila podana dobro in v splošno zadovoljstvo vseh gledalcev. Med igralci je bilo nekaj bratov in sester, ki bi se mirno lahko pokazali tudi na odru naših mest. Le tako naprej, zabavljaje pa pustite govoriti in pojdit se preziranjem preko njih. Igra so posetili mnogostevilni bratje in sestre iz Konjic, Zreč, Tinja in Tepanja. Predstava se ponovi na belo nedeljo popoldne.

Iz Slovenske Bistrice

sb— Odlikovanja v Slovenski Bistrici. 9. t. m. je sreski načelnik g. dr. Hacin v slovenjebistriški mestni posvetovalnici izročil odlikovanja naslednjim gospodom: iz Sl. Bistrice dr. Josipu Pučniku reda sv. Save IV. r. in jugoslovanske krone V. r., dr. Schaubachu red jugoslovanske krone V. r. Ludoviku Lorberju, Pečauerju in Gradišniku pa red sv. Save V. razr. Iz okolice so bili odlikovani z redom sv. Save V. r. Pavel Zafosnik, Ivan Ferik, Pernat, Stefan Pečovnik, Anton Tramsšek, Stefan Kiker, Miha Ceder in Kapun Žigart; z zlato kolajno Podvršnik, Leskovar, Breznik, Ivan Koren, Faustin Frešer, Andrej Predan in Fran Obersne; srebrno kolajno so prejeli: Ivan Šega, Ačko, Šega, Josip Rutnik, Vrhovšek, Simon Tramsšek, Fran Tomazič in Justinek. G. sreski načelnik je odlikovancev iskreno čestital. V imenu odlikovancev se je g. načelniku zahvalil župan dr. Schaubach in pozval prisotne na trikratni: Živio Nj. Vel. kralji!

Iz življenja na deželi

BLED. Pretekli mesec je bilo zaključnih več uspešnih tečajev, ki jih je priredila kolektivna obrtna zadruga na Bledu na inicijativu g. Jana, agilnega načelnika zadruge. Od 15. novembra lani do 31. marca letos sta se vršila tečaja za knjigovodstvo in nemščino. Prvi tečaj je obiskovalo 40, drugi pa 70 oseb obojega spola. Tečaj za nemščino je bil zaradi prevleke števila razdeljen v dva dela. Uspeh obeh tečajev je zadovoljiv, kar je zasluga v prvi vrsti g. Rajka Gradnika, šolskega upravitelja na Bledu, in g. Janka Baraga, šolskega upravitelja na Koroški Beli. Za naklonjenost banke uprave kakor tudi za podporo v znesku 3840 Din najlepša hvala. Dalje smo zahvalo dolžni tudi g. Juretiču, restavratru na Bledu, ki je dal brezplačno na razpolago gostilniške prostore. Dne 28. marca je bil zaključen tudi vilo uspehi tečaj za avtogosno varjenje, katerega se je udeležilo 21 mojstrov in pomočnikov. Po zaslugi inž. g. Kneza in varilnega mojstra g. Djurakovica so si pridobili naši kovinarji na tem tečaju najmodernejšo tehniško znanje. Zanimivo je bilo skoptično predavanje o avtogosnem varjenju v kinu »Bled«. Udeležilo se ga je okrog 60 mojstrov in pomočnikov. Najlepša hvala gg. voditeljem in prirediteljem tečaja, kakor tudi g. Francu Kunstlju, ključavničarskemu mojstru, ki je odstopil svojo delavnico za pouk. — V prihodnji zimi naj bi se priredila tečaj o gospodinjstvu in tečaj za hotelsko pomožno osebje. Upamo, da bo banska uprava ugodila naši prošnji.

DORNOVA. Na cvetno nedeljo se je vršil sestanek v dornovski šoli v svrhu ustanovitve sokolske čete. Sestanka, ki ga je vodil br. Murkovič, so se udeležili tudi zastopniki Sokola iz Ptuja, podstarosta brat Komac, prosvetar br. Šestan, br. Skaza in br. Orožen. Br. Šestan in br. Skaza sta v kratkih potezah očrtala zgodovinski postanek, pomen in načela Sokola. H koncu sta spregovorila tudi se br. Orožen in šolski upravitelj br. Rusjan in podala nekaj praktičnih navodil. Upamo, da bo ta sestanek skoro pokazal sadove.

DOMŽALE. V ponedeljek 30. marca je sreski načelnik g. dr. Ogrin z lepim govorom pripel odlikovanja zaslužnim močem iz domžalske in iz okoliških občin, g. Berniku Francu, županu v Domžalah; g. Janežiču Francu, županu v Domžalah; g. Turku Matjeju, prvemu svetovalcu v Domžalah in g. Ložarju Francu, županu v lhanu rede sv. Save V. razreda; odborniku občine Domžale g. Adamiču Josipu zlato kolajno za državljanske zasluge in g. Hočevanju Matevžu iz Trzina srebrno kolajno za državljanske zasluge. Za umrlega prvega svetovalca občine Depalje vasi je prevzel odlikovanje župan g. Dimc, da ga izroči svojem

Za male prince in princeske

najmodernejši vozički v zalogi pri
JOSIP KVEDER
Krekov trg 10. 5630

Zamenjava

rabiljenih starih

KOLES

za nove. Vprašati pri
»Tehnik« Josip Banjal,
Ljubljana, Miklošičeva
cesta št. 20. Palača
Okrožnega urada.

Bil je redno med prvimi v Sokolskem domu, dasi je dobri dve uri oddaljen. Blaža Mozola je igral z značilnimi nastopi trdnega kmeta, vinskega brata in pohlepneža. S. Pavla Koširjeva je ponovno pokazala igralno sposobnost, ki naj služi za primer vsej ženski skupini našega odra. Učiteljica s. Rusova je s srebrno čistim sopranom odpela pesem None, da so bili gledalci naravnost vžiheni ter je morala ponavljati. Porotnik granične čete br. Ivan Bizjak, po žrtvovalen in neutrdljiv sokolski delavec ter močna opora naše prosvete v dolini, je v glavni ulozi Ferdinanda pokazal, da ima vse sposobnosti dobrega igralca. V gorenjski narodni noši, z energičnim nastopom, močnim in simpatičnim glasom, dovršeno gestikulacijo in mimiko je odigral svojo ulogo, menjaje krutega brezsrčnega svetelnika, glavarja rokovanjcev in millega, prikupljivega ljubimca Polonice ter nesrečnega, duševno zlomljenega brata Stefana. Vsem bodi izrečeno priznanje za trud. Le tako naprej in naša Poljanska dolina se bo s ponosom nazvala Sokolska dolina.

ZAGORJE. Ob veliki udeležbi občinstva smo pokopali ugledno gospo Ano Šope, gostilničarko iz Kisovca. Pokojnica je bila skrbna, dobra mati svojim otrokom, ki jih je težko zapustila, čeprav so že vsi preskrbljeni. Radi plemenitega značaja in narodne zavednosti je bila priljubljena v vseh naprednih krogih. Težak udarec jo je zadel, ko je v svetovni vojni padel sin Vilko, česar ni mogla preboleti. Pred tremi leti je umrl še drugi sin Zane, ki je bil zaposlen kot obratovodja rudnika v Bosni. Kmalu nato je umrl tudi mož Ivan. Od tega časa je začela bolehati tudi sama. Navezana je bila na bolniško posteljo le to dni in jo je smrt rešila trpljenja. Blag ji spomin!

UMETNO GNOJILO

za cvetlice stalno na zalogi

drogerija KANC — Ljubljana, Maribor 5534

LOKOMOBIL

po možnosti s pregrevačem, v dobrem stanju, 20 konjskih sil, KUPIM.
Ponudbe s točnim opisom in najnižjo ceno je nasloviti na tvrdko Kirbisch, Celje. 5618

Tovarniška zastopstva

IŠČE

dobro vpeljana zagrebška tvrdka.
Javitvi na oglasni oddelek »Jutra«
pod »Nova«. 5614

Salon „CHIC“

Ljubljana

WOLFOVA ULICA ŠTEV. 3

sprejme samostojno prvovrstno POMOČNICO (modistino). — Istotam se sprejme tudi UČENKA. 5604

Za stavbno sezijo

se priporoča slav. občinstvu in cenj. zavodom stara renomirana splošna kleparska in vodovodna instalacijska tvrdka

Jakob Fligl, Ljubljana

Delo solidno! Cene konkurenčne!
Poslovalnica: Novi trg št. 5.

Delavnica: Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5. — S spoštovanjem
Telefon 3353 5405

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega srčno ljubljene očeta, sina, brata in svaka, gospoda

FRANCITA ZAJCA

se tem potem vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, družini gospoda dr. Rasto Tusulina, in g. Jožefu Skubicu v Crnomlju za njihov trud in tolažilne besede. Dalje se zahvaljujemo črnomojski mestni godbi, vsem darovalcem krasnega cvetja, Sokolu v šiški, pevskemu odseku »Čitalnice« iz Spodnje šiške za ganljivo petje in končno vsem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo 15. t. m. ob 6. uri zjutraj v cerkvi Sv. Roka v Dravljah.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1931.

5621
Zaljujoči ostali.

GOSPODARSTVO

Gospodarska kriza in njeni vzroki

Posledice gospodarske krize, ki ga opažamo danes po vsem svetu in težke posledice krize v obliki brezposelnosti in padanja cen, vse to je tudi v širokih krogih naše javnosti vzbudilo večje zanimanje za bistvo sedanje gospodarske krize in za njene vzroke. Mnogo se o tem razpravlja, in če bi hoteli naštet vse glavne vzroke sedanje krize, ki se dnevno čujejo, potem sploh ne bi prišli do konca. Prav tako so tudi številni razpravljalci predlagali za rešitev krize. Zlati ti predlogi večinoma ne morejo vzdržati znanstvene kritike. Vrh tega pa vsebujejo še nevarnost za dejansko zdravljenje. Čim težje so razmere, tembolj postajajo meglejati pojmi o najenostavnejših in najelementarnejših odnosih v gospodarstvu življenju. Vse svet govori o tem, da vlada nadprodukcija in pomanjkanje kupne moči in da zaradi tega treba produkcijo reducirati. Proti temu naziranjem je že pred leti odločno nastopil znani švedski ekonom dr. Gustav Cassel, ki je to dedukcijo označil kot največjo neumnost današnjega časa. Po najrazličnejših ponesrečenih eksperimentih zadnjih let, prihajajo nacionalni ekonomski danes vedno bolj do prepričanja, da so nazori, ki vladajo po svetu glede gospodarske krize, povsem napačni.

Samostojna abstraktna kupna moč sploh ne obstoja. Zato pravi Cassel, da ni druge kupne moči nego produkcija sama. To zlato resnico je treba vedno vpoštevati, kajti dohodki, s katerimi kupujemo dobrine, izvirajo končno le iz produkcije, ki določa tudi višino teh dohodkov in s tem kupne moči. Zato je napačno naziranje, da se višina nacionalne produkcije ravna po konsumu, kajti produkcija sama določa višino konsumu.

Ta teoretična razlaganja so na videz v nasprotju s dejanskim stanjem. Kamor se človek ozre po svetu, povsod tožijo, da ne morejo producirati blaga razpediti in da zaradi tega padajo cene. Toda vzrok da ni mogoče razpediti blaga, ne leži v tem, da obstojajo motnje v izmenjavi dobrin. Le pogledimo malo bližje v Evropo in videli bomo, da v industrijskih državah gladijejo brezposelni delavci, ker ni mogoče prodati industrijskih izdelkov, agrarne države pa trpijo na obilici živil, ki jih ne morejo prodati in zato tudi ne morejo kupovati industrijskih izdelkov. Ni torej nadprodukcija, ki povzroča težkote, temveč pomanjkanje možnosti za medsebojno izmenjavo proizvodnih dobrin.

Pri pravilni sestavi skupne produkcije ne bi sploh mogla obstojati meja za dviganje produkcije. Življenski standard širokih mas v svetu je danes tako nizek, da bi morali dvigniti svetovno produkcijo na desetkratno sedanjo višino, če bi hoteli življenske razmere vsaj kolikor toliko izenačiti. Točka nasičenja človeških potreb po dobrinah leži torej izredno daleč. Težkota je le v tem, kako pravilno dvigati produkcijo posameznih panog, da ne pride do disharmonije. Disproporcionalnost v produkciji dobrin ima lahko najtežje posledice, kakor jih danes opažamo v obliki svetovne gospodarske krize. Pri kompleksnosti modernega gospodarstva zadostuje, da se le gotovi del produkcije razvija v napačni proporciji s ostalimi panogami, kar ima za posledico, da ta del produkcije pri zastoji in pri nastalih težkočah potegne s seboj vse ostale produkcijske panoge. Tako nastopi kriza, ki jo ni povzročila splošna nadprodukcija, temveč le disproporcionalnost v produkciji. Danes je povsem jasno, da je svetovno krizo povzročilo prenašanje naraščanja produkcije sirovin v primeri s produkcijo gotovih izdelkov, kakor tudi disharmonija produkcije konsumnih dobrin v primeri s proizvodnjo produkcijskih sredstev. Če hočemo priti čim prej do ozdravljenja sedanje krize, tedaj moramo stremeti za tem, da po možnosti ne omejimo preveč splošne produkcije, kajti nazadovanje splošne produkcije povzroča, nazadovanje dohodkov in s tem konsumu; tako nastane cirkulus vitiosus, ki stanje le še poostreje. Za tem so najvažnejši smotni mednarodni ukrepi za olajšanje izmenjave dobrin. Na povsem napačni in za skupnost skrajno nevarni poti so one države, ki skušajo lokalne težkote odstraniti s tem, da se na zunanje se bolj zapirajo. Vzroki sedanje krize so mednarodni in se ne dajo lokalno reševati. Zato se Evropa danes prav malo drži tega načela, kajti vsa dolgoletna stremeljenja za gospodarsko zblizanje med evropskimi državami, ki bi moglo prineesti znatno izboljšanje situacije, so ostala brezposelnosti. Nasprotno, ekonomsko neznanje mas in slepa sebičnost gospodarstvenikov vodi danes evropsko gospodarsko politiko, razni strankarsko politični oziri pa zahtevajo, da se temu ekonomskemu neznanju uklanjajo tudi oni, ki problem zasledujejo s pravih vidikov, ki pa nimajo poguma, da bi nastopili proti vladajočim popularnim, toda napačnim nazorom.

Naša država sama ne more mnogo storiti za zblizanje gospodarskih razmer. Gospodarska depresija pri nas je v glavnem le odsev svetovne gospodarske depresije in je zaradi tega ozdravljenje naših gospodarskih razmer v prvi vrsti odvisno od zboljšanja svetovne gospodarske konjunkturo. Lokalni vzroki za naše gospodarske težkote so bolj podrejenega značaja. Da pa je naša gospodarska depresija le posledica svetovne gospodarske krize, to nam dokazuje že dejstvo, da so pri nas težkote nastopile šele nekoliko po leta potem, ko je bila kriza v ostalem svetu že v polnem razmahu. Na samostojno rešitev naše gospodarske krize, kakor se v splošnem zahteva in predlaga, ni misliti. Odveč so tudi razna razmotrivanja o številih lokalnih vzrokih naše krize, ki se navajajo, kajti rešitev moremo pričakovati le od zunaj. Prav tako niso na mestu razne kalkulacije, kakor n. pr. napovedi glede trajanja krize, kolikor se naslanjajo na naše lokalne statistike. Nedavno smo čitali raspravo, v kateri je pisec samo na podlagi gibanja števila zavarovanih delavcev v Sloveniji prišel do zaključka, da bo gospodarska kriza v Sloveniji trajala do konca leta 1932. Take napovedi povzročajo le zmedo, prav tako kakor trditve, da je naša sedanja gospodarska kriza štirikrat večja od krize v letih 1923—1925, ker je tedaj število zavarovanih delavcev padlo za 1500, letos pa za 6000. Naše stremeljenje mora iti za tem, da olajšamo za prehodno dobo, do zboljšanja svetovne gospodarske konjunkturo, posledice krize in da skušamo čim bolj znižati na-

še produkcijske stroške, toda ne na škodo delavca ali nameštence, temveč z boljše organizacijo vsega produkcijskega aparata in s štednjo pri neproduktivnih javnih izdatkih.

Avstrijski in nemški gospodarski krogi k carinski uniji

V krogih avstrijske industrije so nazirajoče glede carinske unije prav različna. Industriji, ki jih je objavljena predpogodba o carinski uniji prav tako presenetila, kakor ostali svet, izražajo bojazen pred nemško konkurenco. Avstrijske industrijske korporacije doslej še niso zavzele nikakega oficijelnega stališča napram načrtu carinske unije, ki se zanj zavzema samo skupina luksuzne, galanterijske in modne industrije, dočim je vplivala skupina težke industrije le pogojno za carinsko unijo, to je če se ji zagotovi stalna zaščita pred nemško konkurenco (to pa ni mogoče, ker so vmesne carine predvidene le za 3 leta). Odločno odklanja vsako carinsko unijo avstrijska strojna industrija, ki je mnenja, da ji tudi vmesne carine ne morejo nuditi zaščite pred konkurenco močne nemške strojne industrije.

V posvetovanjih strokovnih industrijskih korporacij se trenutno razpravlja predvsem o vmesnih carinah za zaščito avstrijske produkcije. Na eni strani gre stremeljenje za tem, da naj ostanejo še nadalje napram Nemčiji vse avstrijske pogodbenice carine, ki jih vsebuje avstrijsko-nemška trgovinska pogodba, na drugi strani pa prodira spoznanje, da zaščita na podlagi vmesnih carin nikakor ne more biti omejena samo na 3 leta. Če pa se ne uvedejo vmesne carine kot trajno sredstvo za zaščito pred nemško konkurenco, potem pa nastane vprašanje, če je tako carinsko združenje mogoče še smatrati za carinsko unijo. To bi bil potem le preferenčni režim, ki pa ni v mednarodnih pogodbah izjaviteljno od klavzule o največjih ugodnostih.

Avstrijski agrarji so bolj zavzeti za carinsko unijo, ker bi neprimerno višje nemške agrarne carine potem veljale tudi za Avstrijo. Bojijo pa se uvoza mesnih svinj iz Nemčije, ki se je navzile sedanji visoki avstrijski uvozni carini v zadnjih letih močno dvignili. Zato zahtevajo za mesne svinje (in še za nekatere druge manj važne agrarne proizvode) primerne vmesne carine. Razlike med avstrijskimi in nemškimi agrarnimi carinami so prav znatne in bo carinska unija prinesla le razširjenje izredno visokih nemških agrarnih carin (ki znašajo n. pr. za žito okrog 200 odst. svetovne cene) na Avstrijo. Sploh bo carinska unija prinesla le povišanje carin, kajti v bodočo skupno carinsko tarifo bodo vnesli vedno višje nemško ali avstrijsko postavko za posamezno blago, tako da se bo carinska barjera Nemčiji in Avstriji v celoti precej povišala. Ta okolnost vzbuja bojazen, ki mora računati s tem, da se bodo po uveljavljenju skupne carinske tarife življenski stroški v Avstriji občutno dvignili, kar bo povzročilo nova mezdna gibanja in zmanjšanje konkurenčne zmogljivosti avstrijske industrije nasproti ostalemu inozemstvu.

Nemška dobro racionalizirana in kartelirana industrija gleda seveda bolj prijazno na projekt carinske unije, ker se ji v glavnem ni treba bati avstrijske konkurence. Vrh tega vidijo nemški karteli (ki jih je okrog 2500) v carinski uniji možnost za razširjenje svojega akcijskega radija, kar jim bo zopet omogočilo, da v še večjem obsegu držijo domače cene nad svetovnimi cenami in da pri povprečnem domačem trgu še lažje izvajajo dumping v inozemstvu. Drugega pa gledajo na ta projekt nemški agrarji. Ze sedaj izražajo bojazen, da se bodo s carinsko unijo na vzhodu odprla vrata za uvoz živine in drugih agrarnih proizvodov preko Avstrije v Nemčijo. Zaradi veterinarskih določb je sedaj uvoz živine iz vzhodno-evropskih agrarnih držav v Nemčijo minimalen. Tudi Jugoslavija nima z Nemčijo veterinarske pogodbe. Nemški agrarji pa že sedaj zahtevajo, da se obstoječa nemško-avstrijska pogodba nikakor ne sme razširiti na druge države in da se na vsak način onemogoči uvoz vzhodnoevropske živine preko Avstrije v Nemčijo.

Pred ustanovnim obnim zborom Gostilničarske pivovarne

Od pripravljalnega odbora za Gostilničarsko pivovarno smo prejeli dopis, iz katerega posnemamo:

Vsa slovenska javnost nestrojno pričakuje poročil, kako se razvija akcija za ustanovitev domače naše pivovarne, ki bo na mah spremenila kvaliteto in ceno piva na boljše in cenejše. Premogom se zdi, da gremo prepočasno proti svojemu cilju, mnogi obupavajo, češ, predlog se ne skljuje ustanovni obni zbor, preveč se odlašaja in zakaj se ne prične z gradnjo, ogromna večina pa trdno zaupa pripravljalnemu odboru in ga podpira v njegovem delu.

Treba pa je nekaj pojasniti, ker stojimo tik pred ustanovnim obnim zborom. Nad 12 milijonov Din delniške glavnce je podpisano, bližemo se trinajstemu vplačanemu milijonu in od dneva do dneva se naglo dviga vplačani kapital. Priznati se mora, da se vplačila proti pričakovanju velika in točna, ker smo pričakovali, da bodo vsi subskribenti odlašali s plačilom od ustanovnega obnega zbora. — Če se navzlic temu vplačuje tako pridno že zdaj, je to znak, da se nevdružna bližamo uresničitvi svojih načrtov.

Veliko zanimanje za našo pivovarno kaže, da se ta ne bo smela zgraditi v najmanjšem obsegu, temveč, da moramo računati z velikim konsumom našega piva, ki mu mora odgovarjati tudi kapaciteta pivovarne. Radi tega se bo morala glavna pivovarna in se baš vršijo sondiranja in tudi že pogajanja za pridobitev nadaljnjih 5 do 10 milijonov Din.

Ustanovni obni zbor bo sklican takoj, ko dobimo koncesijo. Prošnja se nahaja pri trgovinskem ministrstvu ter je poskrbljena, da bo v nekaj dneh ugodno rešena. naker se bo brez odloga določil dan ustanovnega obnega zbora.

Ni nobenega dvoma več, da bomo v enem mesecu pričeli z gradnjo, da bo stavba letos že zgotovljena v toliko, da se bo

pričelo v pozni jeseni z varenjem piva in da bo spomladaj pivovarna že v polnem obratu. Da se to delo pripravljalnemu odboru olajša in da bo tudi bodoči upravni svet imel lažjo nalogo, je pač treba, da storite vsi, ki ste podpisali delnice, svojo dolžnost ter vplačate glavnicu. Ni treba odlašati do obnega zbora. Občni zbor bo tem sijajnejši, s čim večjim vplačanim kapitalom se bomo lahko pri tej priliki izkazali.

Pričakujemo tedaj, da se boste našemu pozivu odzvali in da bodo vplačila do obnega zbora še hitreje napredovala, kakor so do danes. Ne zadržujte, temveč pomagajte in ustvarjajte!

Vinarski kongres in prva banovinska razstava v Mariboru

Letošnji V. redni letni občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino, III. vinarski kongres in I. banovinska razstava z vinskim sejmom se bodo vršili 9., 10., 11. in 12. maja v Mariboru. Razpored prirediteljev je naslednji:

V soboto 9. maja ob 16. uri se bo vršila seja glavnega odbora in delegatov podružnic, nato pa redni letni občni zbor Vinarskega društva v dvorani Zdržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Dnevni red obnega zbora: 1. Otvoritev obnega zbora; 2. imenovanje dveh zapisničarjev in dveh skrutinorjev; 3. poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov računov; 4. poročilo urednika in upravnika »Naših goric«; 5. odobritev odborovih predlogov za dobo do sledečega obnega zbora; 6. volitev predsednika, podpredsednika, 12 odbornikov in dveh preglednikov računov za dobo enega leta; 7. obravnava predlogov in morebitnih pritožb od strani podružnic in društvenih članov; 8. slučajnosti.

V nedeljo 10. maja se bo vršil ob 8. uri III. vinarski kongres v dvorani Zdržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti v Mariboru. — Dnevni red: 1. Splošni pregled našega vinarstva (poročila g. Lovro Petrovar, predsednik Vinarskega društva itd., Ivanjkovič); 2. izvoz vina v inozemstvo (poročila g. Niko Petrič, direktor vinske sekcije Priv. d. d. za izvoz, Beograd); 3. obnova vinogradov (poročila g. Inž. Ivo Zupančič, referent za vinogradništvo pri kr. bansk. upravi, Ljubljana); 4. resolucija. — Ob 11. uri 30 minut pa bo otvoritev I. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom v dvorani pivovarne »Union« na Aleksandrovi cesti v Mariboru.

V ponedeljek 11. maja bodo prireditelji izlet, in sicer: 1. Ogled banovinske vinske in sadlarske šole v Mariboru; 2. ogled banovinskih tiznic in drevesnice v Pakrah; 3. ogled tiznic v Rušah in elektrarne Fala; 4. ogled Rogoške Slatine; 5. ogled gorjnih Slovencev gorje od Svečins do 21. lila. — Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki se bodo do 5. maja prijavili Vinarskemu društvu v Mariboru.

Vinska razstava z vinskim sejmom bo trajala 10., 11. in 12. maja in bo odprta vsak dan ob 8. do 18. ure.

— Priprave za ustanovno privilegirano izvozno družbo za živino. Iz Beograda poročajo, da se vršijo v ministrstvu za trgovino in industrijo priprave za ustanovitev privilegirane izvozne družbe za živino, po vzoru obstoječe Priv. izvozne družbe za poljske prideleke. Namen nove družbe bo predvsem ta, da se pospeši izvoz naše živine v Češko-Slovaško.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 11. aprila.

Minul teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi prilično velik, čeprav je borza poslovala zaradi praznika v ponedeljek le 4 dni; znašal je 175 milj. Din nasproti 181, 139, 137 in 129 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Narodna banka drži sedaj novi tečaj devize Curih (1095,6) nespremenjen, zato so zaradi intervaltarne okrepitve švicarskega franka tudi pri nas devizni tečaji v teku tedna nekoliko popustili (Newyork od 56,85 na 56,79, Dunaj od 8,011 na 7,9978 Trst od 293,15 na 297,9 itd.). Na zagrebškem efektivnem tržišču so se tečaji za vojno škodo gibal na višini zadnjega tedna, vendar je bilo le malo prometa za aranžma in kaso po 424. V Blairovom posojilu sploh ni bilo zaključkov. Nekaj več zanimanja je bilo za 7% Seligmannovo posojilo Drž. hipotek. banke, ki notira v zadnjem času višje nego 7% Blairovo posojilo in se je trgovalo po 83 — 83,5. Nekaj prometa je bilo tudi v investicijskem posojilu po 89 in v begluških obveznicah po 67,75 do 68,25.

Bančne vrednote so navzlic ugodnim dividendam ostale nadalje precej zanemarjene. Promet je bil zabeležen v Praštenciji po 917,5 — 922,5, v Unionbanki (brez kupona 16 Din) po 174, v Srpski po 184—187 in v Poljedelski po 52. Med industrijskimi delnicami se je Trboveljska trgovala v početu tedna po rastočih tečajih od 810 do 816, včeraj pa je zopet popustila na 808 (zaklj.). Do zaključkov je prišlo še v Danici po 92 — 94, v Gutmannu po 123, v Se-

čerani po 280, v Narodni mlinski po 20, v Dubrovački po 880 in v Oceaniji po 205.

Devize.

Ljubljana. (Prosti promet.) Amsterdam 22,825, Berlin 13,55, Bruselj 7,9168, Budimpešta 9,9206, Curih 1095,6, Dunaj 7,9978, London 276,52, Newyork 56,79, Pariz 222,49, Praga 168,56, Trst 297,9.

Curih, Zagreb 9,1270, Pariz 20,3050, London 25,22875, Newyork 519,1750, Bruselj 72,1750, Milan 27,1775, Madrid 57,50, Amsterdam 208,30, Berlin 123,58, Dunaj 72,68, Sofija 3,7625, Praga 15,3775, Varšava 58,13, Budimpešta 90,55, Bukarešta 3,08875.

Žitni trg

+ Budimpeštanska termiska borza (11. t. m.). Tendence za pšenico stalna, sicer prijazna; promet miren. Pšenica: za maj 15,79—15,80; ri: za maj 12,79—12,80; koruza: za maj 12,70—12,71, za julij 13,08 do 13,09.

Sport

Ilirija : Hermes

Danes ob 16. na igrišču Ilirije. Srečanja med Ilirijo in Hermesom so spadala vedno med redke naše domače tekme, ki so privabile razmeroma mnogo publike, ker so nudile pač dober sport, lep nogomet in skoro vselej ostro in izenačeno borbo za zmago. Tudi današnja igra obeta zanimiv in napet dvoboj. Hermes nastopi kompleten, s svojim v kombinatornem pogledu glasovitim moštvom, v katerem je posebno dober forward. Ilirija ne nastopi docela kompletna, vendar pa ne bistveno oslabiljena, ker ima za igralce, ki so postavljeni v podsavezni team, zadovoljno nadomestilo.

Rezerva Hermes in komb. moštvo Ilirije je odigrata ob 15. predtekmo.

SK Ilirija rez. : SK Hrastnik. Danes gostuje v Hrastniku rez. moštvo Ilirije, ki je eno najboljših naših rez. moštev. Za gostovanje vlada v Hrastniku precejšnje zanimanje, posebno sedaj, ko je Hrastnik dosegel dva lepa uspeha proti ljubljanskima kluboma Svobodi in Jadranu. Zato se pričakuje prav lep poset. Tekma se igra ob vsakem vremenu.

Iz celjskega spornega življenja. Klub slovenskih kolešarjev v Celju bo imel danes svojo otvoritveno dirko na progi Celje-Vojnik-Celje, skupno 16 km. Start bo ob 9.30 pred Gamsovo trgovino v Gaberju, cilj pa istotam. V zvezi z otvoritveno dirko bo klub priredil popoldne kolešarski izlet v Zalec. Zbirališče izletnikov bo ob 13.30 pred hotelom »Hubertus« v Gosposki ulici, kjer bo odhod točno ob 14.

Lep uspeh slovenskega motociklista. O velikonočnih praznikih so se vršile velike mednarodne motociklistične dirke na dirkališču v Grazu. Pri tej priliki se je izkazal kot posebno vztrajen vozač član Motokolesarske Ilirije g. Ivan Šiška, ki je dosegel prvi in drugi dan v kategoriji do 350 cm na motorju AJS dve drugi mesti za znanim mednarodnim dirkačem Hubmannom. Gotovo izreden uspeh za našega mladega motornega dirkača, ki je moral tekmovalci z mednarodnimi dirkači iz Berlina, Dunaja in Graza. Ob smotnem treningu je upati, da bo g. Šiška v bodoči sezoni dosegel še lepše uspehe.

Otvoritvene pomladanske kolešarske dirke. SK Vrnika, kolešarska sekcija je razpisala za danes otvoritvene kolešarske dirke na progi Vič—Vrnika—Logatec. Start glavne in juniorske skupine ob 13. pri km 4 na Tržaški cesti. Po izvršenih dirkah sportni sestanek v restavraciji Mantua na Vrniki, kjer se bodo razdelile nagrade SK Vrnika iz sezone 1930.

Motokolesarski klub Ilirija v Ljubljani. Povodom današnjih kolešarskih otvoritvenih dirk SK Vrnika priredi MK Ilirija izlet kolešarjev in motociklistov na Vrniko. Sestanek ob 13. na Tržaški cesti pri km 4

(restavracija Kušar), potem skupni odhod na Vrniko.

Dirkači kolešarske sekcije ASK Primorja se vabijo na trening, ki se bo vršil jutri v nedeljo. Zbirališče ob 9. na Celovški cesti pri mitnici (Sp. šiška).

Plenarna seja Jugoslav. Zimsko-sportnega saveza se vrši v ponedeljek ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona. Zelo važno.

ZSK Hermes (nogom. sekcija). Danes igra z Ilirijo rezerva trening tekmo ob 15. l. moštvo ob 16.30. Ob 14. naj bodo v Reininghausu: Poženel, Prešern, Daneu, Zore, Sterle, Simčič I in II, Kerpan, Zupančič, Lasič, Flujhar, Hibser, Novak in Lovbek; ob 15.30 Mikluš, Klančnik, Kos, Glavič, Kosenina, Skrajnar, Svetič R., Svetič V., Kariž in Primar. Opremo prinesite seboj. Vsi točno. l. moštvo igra ob vsakem vremenu. — Pri današnji prijateljski tekmi z Ilirijo odigra popularni igralec srednji napadalec Svetič Vili 150. tekmo za barve svojega kluba. Pri tej priliki se mu bo klub za njegov dolgoletni trud oddolžil z malim spominskim darilom. Pozivamo vse člane in prijatelje kluba, da se tega malega jubileja vsi polnoštevilno udeležijo ter posetijo tekmo.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Zbirališče rezerve za potovanje v Hrastnik točno ob 13.30 pred glavnim kolodvorom. Za tekmi s Hermesom naj bo kombinirano moštvo v garderobi ob 14.30. l. moštvo ob 16. Sestava moštev v članski knjigi in v garderobi.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Danes igrajo proti Svobodi Baum I, Sinkovec, Bizjak, Sinkule, Baum II, Pišek II, Caleari, Klopčič, Jože, Lojze, Petelin, Golob, Strnad. Imenovani morajo biti na igrišču ob 15.40. Vsak naj prinese blačke seboj. Vsi in točno.

SK Grafika. Za nogometno tekmo Amater : Grafika v Trbovljah se poziva: jo za 13.15 na glavni kolodvor Zupančič, Mihelič, Kobal, Kmetič, Bežan, Zagar Andrej, Stupica I in II, Katavič, Strohauer, Trobešek in Srebotnjak. Vsi navedeni igralci se morajo javiti danes ob 10. dop. na igrišču Ilirije zaradi prevzema garderobe. Točno in sigurno!

TSK Slovan. Danes ob 13.30 morajo biti pred Mestnim domom Globelnik I in II, Brudermann, Sevnik, Grm, Schlegl, Vaj, Gircl, Volkar, Vidic, Pirš, Koba, Ključec, Bögel, Poznik, Popadič, Pravičič, Deljak. Ob 13.45 se odpeljemo, zatorej točno!

TKD Atena (hazenska sekcija). Danes točno ob 10. strogo obvezen trening na dva gola: Frida, Tita, Pipsa, Spela, Nana, Ica, Neta, Malka, Elca, Vida, Milena, Fančič, Gerta, Erika, Zdenka, Nela, Boža in Francka naj se ga sigurno udeležijo.

TKD Atena (hazenska sekcija), poziva vse članice na trening, ki se vrši danes ob 10. na igrišču. Udeležba strogo obvezna za vse igralke.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 12. pri belem konjaku. Na koristi Udruga gled. igralcev. Izven. Ponedeljek, 13. Zivljenje je lepo. Red E. Torek, 14. Zaprt.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 12. Snegurka. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ponedeljek, 13. Zaprt.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15

Nedelja, 12. Deviški venec. Premijera. Ponedeljek, 13. Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Nedelja, 12. Ob 15. uri Gospa ministrovka. Kmečka predstava. — Ob 20. uri Odgodena noč. Zadnjič. Cene od Din 12.— do Din 2.—.

Ivan Novak

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih 169 in danih načrtih.

IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

Novi 6 cilindrski

Opel je tukaj!

GENERAL-AUTO, LJUBLJANA

TAVČARJEVA ULICA ŠTEV. 7

Modroce

predujete in štati Mimo praha na specialnem stroju samo Rudolf Sever, Marjani trg št. 2. 129-30

Gostilničarjem in privatnikom

nudim KROGLE (lignus santus) kakor tudi KEGLE za kegljišče po najnižjih cenah

Lovrenčič Viktor

strugar 5602

Ljubljana, Zalokarjeva ulica 13.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša srčno ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Vidmar Angela

po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, dne 11. t. m. Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 13. aprila 1931 ob 4. uri popoldne izpred mrtnišnice splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1931. 5620

žalujoči ostali.

1.000.000.- do 1.500.000.- Din kapitala

IŠČE

dobro vpeljano industrijsko podjetje z dokaznim čistim dobičkom 25 % Ponudbe pod »Ugodna prilika 4

KRALJESTVO MODE

Nevestina poročna obleka

Ljudje se vedno iznova čudijo, kadar žujejo, da je bela nevestina oprema s pajčolanom in vlečko zopet postala moderna in da se vedno bolj priljublja. Dolga leta smo jo pogrešali. Dekleta so pač spoznala, da pomeni takšna obleka veliko denarno žrtvovanje, ima pa le trenutno vrednost. Nasprotno je poroka v promenaški obleki veliko bolj poceni, ne glede na to, da moremo takšno obleko še pozneje dobro izrabiti. Drugi so sicer temu ugovarjali, češ, da nam tudi bela poročna obleka dobro služi, če jo pozneje prebarvamo.

Čudno je to, da vpliva romantika bele poročne obleke na današnja dekleta nazivlje njihovi čisto poudarjeni stvarnosti in treznemu pogledu na življenje, tako da si želi vsaka praznovati veliki dan v dostojnem zunanem okvirju. In prav to je vzrok, da se nam je spornila bela poročna oprema.

Previdem velja omeniti, da izdelujemo letos poročno obleko in pajčolan iz istega prozornega materiala, večina iz slonokoščeno barvnega gazastega šifona, ker dobimo na ta način izvrstno celoten vtis. Obleka poročne obleke sme biti enostavna, saj učinkujeta že dolžina obleke in nenavadna lepota materiala.

Izredno lep model vidimo na naši sliki: dolgo, bogato krilo ima kazaku sličen gornji del. S tem sledi obleka zadnji modni liniji. Največje važnosti je seveda lepo ukrojen pajčolan. Na naši sliki vidimo zadnjo novost v tej stroki, takozvani »nuski pajčolan«, ki sega spredaj do prsi, zadržaj pa se vleče. Kapica, na katero pritrjemo pajčolan, je mala in čisto posuta z biseri, ki se fino leskečejo skozi gazo. Za poročni šopek pride v poštev vedno le sezonsko cvetje. Trenutno so priljubljene bele anemone, pa tudi skromne marjetice. Rumeni prašniki in zelena stebelca podajajo namreč okusen kontrast k beli poročni obleki.

Najlepši okras elegantne neveste sta njena »nosilca vleček«. Ta čast doleti seveda

Marija H.:

Kaj bi storili vi?

Našemu Martinu se dogode časi res prav neverjetne reči. Da je pomorščak, že veste. Ta dogodilja se mu je pripetila na dopustu, ko si je bil za izpremembo oblekel civilno obleko — prav to je v veliko pomirjenje našega Martina rešilo lepo pomariško uniformo zasmehovanja.

Takrat je šel skozi Trzno. Kar peš jo je bil ubral iz mesta K. v Ljubljano. Trzno je precej dolga vas, dolga — in kakor se je zdela Martinu, tudi dolgočasna. Ob začetku te dolge, dolgočasne vasi je stala gruča fantov.

Martin jih pozdravi: »Dober večer!« On ve, kako se mora vesti omikan človek.

»Kaj gobeždaš?«
»Ali te je kdo kaj vprašal?«
»Jezik za zobe!« so se drug za drugim obregovali vanj fantini.

Martina je pogrelo. Pa kaj je hotel? Molčal je in korakal dalje; bil je sam, a fantov je bilo vsaj sedem. Niso bili ravno dika svoji občini.

Trzno, ki je skoznj korakal Martin, je ležalo prazno, kakor izumrlo. Le na koncu vasi je bilo zbranih zopet nekaj fantov, kakih osem ali deset.

najmanjša člana družine. Deklica bo prav ljubko izgledala v rožnati obleki iz muselina, obrobjeni z enakobarvnimi rožicami in z venčkom iz istih rožic v lasih. Njen »kavaliro« bo nosil obleko iz belega svilene platna, z dostojanstveno dolgimi hlačami in s svetlomodrim ovratnikom in manšetami na prepasnem kazaku.

Za nevestine spremljevalke prihajajo zadnje čase v modo enako ukrojena, toda raznobarna obleka. Obleki na naši sliki sta iz svilene organdije z zanimivim zvoncečim krilom in širokim kepastim ovratnikom. Široki pas je iz atlasa v kontrastni barvi, iste barve kakor pas so dolge rokavice in umetno cvetje na ramenu. Široki kloboč je iz organdije in navadno v barvi obleke.

Pogled na našo sliko pažljivo dokazuje, da je elegantna bela nevestina obleka v svoji slavnosti gospodskosti zares prekrasna...

Moderne toalete za dame

PLAŠČI, najnovejši žoržet-plašči, kostumi in kompleji, obleke iz volnenega blaga itd. v vsemestni izbiri pri

F. LUKIČ - Ljubljana, Stritarjeva ulica

Kadar dežuje

Ob toplem deževnem vremenu je vsak navaden plašč pretežek. Zato so postale moderne »žabe kožec«, prozorni gumijasti plašči, ki jih vidimo v vseh mogočih živih

barvah. Tak plašč nas ščiti popolnoma pred vlago, a ko dež pomeha, ga lahko na drobno zvijemo in spravimo v malo torbico iz istega materiala. Najnovejši »žabekožni« plašči prinašajo seveda vse modne sezonske barve, predvsem jih vidimo v živih rumenih, rdečih, zelenih in kobaltmodrih tonih.

In zopet jersey...

Komplet iz jerseyja zastopa letos takozvani »klasični kostumi«, kajti moda pletenin prinaša vsak dan novosti, ki so poleg svoje praktične vrednosti tako nena-

vadne in »pikantne«, da se povsod brezopojno uveljavljajo. Že tkivo jerseyja se popolnoma razlikuje od običajnih pletenin, tu vidimo pikčaste in progaste vzorce, izredno originalno izvedene, razen tega pa so jerseyjeve barve tako bogate, da se nam naravnost vsiljujejo elegantne kombinacije v izvrstnih kontrastih. Zato ni čuda, da so v inozemstvu kostumi iz jerseyja izpodirili navadne kostume in verjetno je, da se bodo kmalu pojavili tudi pri nas.

Tri muhe na en mah

Kaj takega v modi vedno radi slišimo, kajti težavne gospodarske prilike povzročajo, da se morajo tudi oni, ki polagajo veliko važnost na elegantno garderobo, omejiti v svojih izdatkih. Zanimivo premenjalno oblačilo je brez dvoma »fregoli« - polletni - pullover. Ime mu je sicer malo poudarjeno, a vredno, da si ga zapomnimo. Tak pullover je namreč dvostransko pleten, se-

veda na vsaki strani v drugi barvi. Zato ga moremo na svetli strani nositi preko teniške obleke, za štrpale pa na temni strani preko sportne obleke. Seveda nam tudi lahko služi namestu bluze in ga nosimo k elegantnemu kostumu pod pasom v krilo.

Rešitev križaljke »Krafi Debeluh in sinko Debelinko pri gospe Zajkiji«

Vodoravno: 8. rep; 5. nu; 6. vikar; 7. kolo; 9. žar; 10. os; 12. če; 14. t. l.; 15. Igo; 17. Sokrat; 21. lev; 22. lok; 23. ob; 24. sto; 26. idila; 27. pav; 28. ena; 29. dromedar; 30. ako; 31. ar; 32. R. U. R. (Rossum's Universal Robots); 34. stranica; 35. tak; 36. karavana; 41. od; 42. diš; 43. Sava.

Navpično: 1. opeka; 2. tul; 3. rič; 4. par; 5. nos; 7. kolovrat; 8. odgon; 11. ud; 12. čelo; 13. Eva; 14. tla; 16. obara; 17. som; 18. kad; 19. rja; 20. ti; 21. lik; 24. a. r.; 25. to; 27. prt; 28. Erik; 31. as; 33. Una; 36. kos; 37. Ana; 38. Ada; 39. vi; 40. ah.

Spominjajte se slepih!

Starka je bila gluha.
»A —? Vola?«
»Ne! Kol mi potegnite iz rokavov.«
Starka zmaje z glavo: »Ne —!« Jokava pa nisem. Jokava ne!

Martin je pogumen, a zdaj bi bil kmalu obupal nad seboj in vsem svetom! Skoraj pol ure je trajalo, preden je žensče razumelo, kaj hoče možakar od nje.

Tedaj pa je starka izbruhnila v krčevit smeh; toliko se je po kolenih in vresčala. Boli ko se je Martin togotil, bolj se je ona ghototila.

Kakopak, zelo smešen je moral biti na pogled — a vedenje te ženske pa res ni bilo več ljudomilo.

Sele ko ji je zarjovel na gluha ušesa, da ji bo dal kovača, ako mu pomaga, se je umirila ter mu s tresočimi se rokami in z vso močjo svojih starih kosti izvlekla vražji kol.

Martin pa zdaj samo premišlja, kako bi se masčeval tem šmentanim fantom.

Danes mu je prišla dobra misel. Prosil me je, naj vprašam vas, dragi čitatelj, kaj bi storili vi na njegovem mestu?

Martin je tič — on rad prepusti drugim, da si namesto njega ubijajo bistré glave.

Vprašanja in odgovori

Gdž. S. G., Hrastnik. Takšne senzacije se javijo kot delni simptom razdraženega živčevja. Da pa ste popolnoma sigurni, se zglasite o priliki v zdravniški ordinaciji, se niso kje organske napake. — F. K. Ad 1.) V trenutni razburjenosti ni misliti na to, da se človek tako obvlada kakor pri treznem mišljenju. Tu odloča že par desetink sekunde. Ad 2.) Je možno. Ad 3.) Ne, to ni nervoznost, temveč popolnoma normalno. Sicer pa je nekdo ves srecen pri svoji abstinenci, drugemu pa to povzroča komplikirane duševne boje, ki so včasih sicer zelo produktivni. Narave so pač različne. — G. V. K. iz Str. Svetujemo, da poiščete najprej specialista za živčne bolezni, ki vam bo povedal, če so toplisce za Vas. Sedanje težkoče utegnejo biti v vzročni zvezi s tedanjem boleznijo, je pa zelo čudno, da se javljajo tako pozno. Mnenja smo, da je nekaj drugega, morda revmatičnega. Mogoče je, da bi se v toplinah zdravili brez haska. Čemu izdajati toliko denarja za lečenje, ki ne obeta uspehov. — Z. A. R. Lo. Bolniku, ki toži o takih stvareh, bi tudi mi priporočali pomirjevalno sredstvo, ki ste ga prejeli od svojega zdravnika. Gotovo pa vam je tedaj dejal, da po potrebi ponovite kuro, to je, da si pripravite one praške ponovno. Takšna živčna razdraženost ne preneha kar naenkrat kakor tudi ne pride v takih slučajih čez noč, temveč se to pripravlja dolgo časa. Uspehi takšne kure se kažejo šele po daljšem času. Ako po mesecih ne bi bilo boljše, se zglasite ponovno pri specialistu. — G. V. St. v P. Res je, da so že pri živem človeku fotografirali želodčno sluznico z malo kamero in pri umetno razsvetljeni notranjosti. Medicinska literatura pa ni mnogo prinesla o praktičnosti te diagnostične metode in je to možno le v posebno opremljenih institutih. — Ga. M. N. v N. Če ste že imeli jasen napad vnetja slepiča pred tedni, se je ves proces golovo v tem času tako pomiril, da ni ugovora proti operaciji. Nikoli se ne vnaprej, kaj lahko nastane, če se star proces nanovo razname. Mogoče, da bo tudi pri drugem napadu ostal omejen na manjšo krajino trebuha, prav lahko pa je možno, da se gnojitev širi po vsej trebušni duplini. V obeh teh primerih so posledice nepregledne. Ravnaite se vendar po zdravniškem nasvetu! — Miši — rak. Kaj je na tem resnice, da bi miši oznanjevale opasnost, da obolijo prebivalci neke hiše pogostejše na raku? Činitelj, ki izkazuje po daljšem ali krajšem času raka, nam niso znani v pretežni večini slučajev, tu kvečjemu nekaj domnevamo, vemo pa prav malo. Ako oboli v isti hiši v kratki dobi več stanovalec na raku, je verjetno, da so raka povzročujoči činitelji vezani na oni kraj in se kaže njih učinek kakor pri neki izrazito kronični kužni bolezni po dolgem času, ne da bi s tem hoteli reči, da je v istini infekcijska bolezen. Ker vemo, da zbolijo miši zaradi njih krajše življenjske dobe že po par mesecih, dočim je ta doba pri človeku neprimerljivo daljša, bi bil miši organizem neke vrste indikator, ki bi opozarjal človeka na pretežno nevarnost. Računati je seveda tudi z drugimi umetnimi organizmi. — G. R. L. v T. Pri udarcu na kost, ki ni zavarovana po debelejši plasti masti ali masekulture (n. pr. pri prednjem robu golence, to je večje kosti v kraji) zadene sila zelo občutljivo pokostnico, nosilčico obnih čutnih živcev. Tej preobčilji živcev se imamo zahaliti, da je udarec tako boleč. Ako se rani pokostnica in če krvavi med njo in kostjo, nastanejo pogosto kostne bule, ki so opaziti še mnoga leta po poškodbi. — G. P. T. v K. Nikakor, visokotekretna struja se v medicini mnogo rabi, le metoda in aparatura po dr. Fr. Zeileisu je v naši državi prepovedana.

Pripravljalni odbor jugoslovenskega društva za proučevanje in satiranje raka, pod odbor Ljubljana, stopa te dni pred javnost, da opozarja na nevarnost te vedno bolj pogoste bolezni. S predavanji, s predvajanjem filma se skuša zbuditi interes za to čedalje bolj nevarno bolezen. Film, ki se predvaja te dni, je kupila centrala v Beogradu. Nazorno se kaže gostost obolenja, postane raka, metode, ki točno ugotovijo bolezen, vidijo se razni načini zdravljenja, operativni kakor obsevalni z Röntgenom in radijem in zaključ se podučni film z nasveti, kako je ravnati, če se pojavljajo simptomi začetnega raka. Film spremlja kratek komentar.

V sredo, 15. t. m. bo javno predavanje o raku in danes točen se vrši ustanovni občni zbor društva v slavnosti dvorani OUZD, na kar že danes opozarjamo publiko. Tudi mi ne smemo zaostajati za drugimi državami, kjer se vrši sistematična borba proti raku in njemu sorodnim boleznim.

Kino

Chaplinovo spremstvo

Nu, pa recimo še besedico, dve, o Chaplinovem spremstvu. Kdo hodi s njim po svetu, kdo je posevčen v njegove tajne? Na to vprašanje je težko odgovoriti. Lahko se mu le nekoliko približamo.

Nerazdružljivo spremstvo Charlie Chaplina sta Američan mr. Robinson in Japonec T. Kono. Robinson je bil prvotno novinar. To je fin, globoko naobražen mož, ki nima le glave na svojem mestu, ampak tudi ljubi Chaplina iz vsega svojega srca. Chaplin mu je poveril vse poslovne zadeve. Njemu sta podrejeni dve tajnici filmskega zvezdnika in ostalo osebje. Japonec Kono je Chaplinov stražar in prijatelj. Ne čudite se tej besedi. Pravijo namreč, da ni mogoče biti v Chaplinovi službi, ne da bi postal človek tej sugestivni osebnosti vdan in se mu popolnoma zapel. Kono je mož, ki stoji drugače v ožadi. Molčec je, in to je tisto, kar vpliva Chaplinu zaupanje vanj, da ga imenuje prijatelja. Zvečer je Kono zadnji, ki vidi Chaplina preden leže k počitku, s jutraj prvi, ko vstane. Že petnajst let sta nerazdružljiva gospodar in sluga. Kono bi šel zanj v ogenj in Chaplin ne bi ga hotel izgubiti za noben denar.

Kakšnim skušnjavam mora kljubovati Chaplinov tajnik Robinson, nas lahko preveriti doživljajek, ki ga je imel v Londonu. Neka angleška bogatašinja ga je hotela podkupiti s 3000 funti šterlingi, če pregovori Chaplina, da prebije nedeljski odhiti v njeni hiši. Zaman. Poskus je spodletel, kajti Chaplin pač rad zasuži s svojimi filmi, a v takšne kupčije se ne spušta.

Chaplin je v zasebnem življenju čisto drugačen kakor na platnu. Kdor ima priložnost, videti ga doma, pri študiju in delu, se čudi, kako more biti ta postaran go-pod s naočniki in rožnato nedosegljiv

komik s platna. Umetnik je popolnoma zverovan v svoje notranje življenje. Kadar ga kakšna stvar zanima, se ji ves posveti in predeluje vtise, ki se mu vidijo vrdni. Govori pa počasi, previdno in tiho. Kadar koga posluša, rahlo odpre usta in dene jezik malce naprej. V njegovi zunanosti so najočitnejši bleščeči beli zobje. Zelo značilen je njegov smeh.

Chaplin sprejema obiskovalce z največjo rezerviranostjo, njegovi odgovori pa kažejo, da je vedno počuten o vseh tekočih zadevah in kadar se spusti s človekom v živahen razgovor, se njegova oseba docela spremeni in dobi tisti videz, ki ga poznamo — s platna.

Fatty Arbuckle — mrtev

Mnogi se bodo začudeno vprašali, kdo je to? Pa povejmo: Fatty Arbuckle je bil nekoč najslavnejši filmski komik Amerike. Sivolet je pod imenom »Fatty«. Bil je pa tudi najdebelejši igralec, kar jih je svet kdaj videl na platnu. Glede uspehov pri občinstvu se lahko reče, da je bil predhodnik Charlieja Chaplina. Ko pa je bil na v. sku svoje siave, se je zgodilo nekaj, kar ga je čez noč zasenčilo. Za vedno. Osumili so ga, da je na bestialen način umoril svojo ženo. Čeprav mu oblasti niso moge dokazati najmanjše krivde, se je začelo proti njemu strahovito ščurvanje ženskih družtev. Posledice niso izostale. V Ameriki kmalu ni bilo nobene filmske družbe, ki bi si bila upala angažirati komika. Vsako podjetje se je balo, da ne bi začeli bojkotirati izdelkov, kjer bi nastopal.

Kaj pomeni in koliko začeti takšen bojkot v Ameriki, je pokazal primer Chaplina, proti kateremu se je začela strahovita gonja ko se je ločil od svoje žene. Takšne gonje niso v Ameriki nič nenavadnega. Naperlene niso samo proti moškim, ampak postanejo časih njih žrtve tudi filmske igralke. Zato je umrl Fatty Arbuckle zapuščen v revščini in siromstvu, ki ni bilo nič manjše od njegove nekdanje slave.

Vaš mož

se vam lahko izneveri.

ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako ta ni dovolj privlačna. Pozna-mo, milovonjiva sol za izpiranje (Isis Spül-salz) vam pomore, da ostanete vedno zdrava, sveža in mladostna, ako se redno nje poslužujete za svojo intimno toaletto. 346-1

Filmski drobiž

Samo španski film v Argentini. Argentinska vlada je določila petkratno carino na filme tujega izvora. Od 8. aprila se v republiki ne predvajajo več filmi tuje provenience in mogoče je, da bodo konec aprila zaradi tega zaprli vse bioskope. Petkratna obremenitev uvoženih filmov, ki jo je dekretirala argentinska vlada, ima svoj pomen v tem, da hoče v Argentini predvajati samo zvočne filme v španskem jeziku.

Opustitev dveh ameriških filmskih družnic na Dunaju. Z 31. marcem je opustila svojo podružnico na Dunaju Universal Pictures Corporation, ki je izdelala film po Remarqueovem romanu »Na zapadu nič novega.« Tudi »Fox« kam opusti svoje delovanje na Dunaju in je odgovodal službo svojim nastavljencom za konec junija. Od ameriških tvrdk se drži čvrsto na Dunaju samo še Paramount, ki pa ima svojo glavno evropsko podružnico v Jon-villeu pri Parizu.

Križaljka »Labod«

Pomen besed.

Vodoravno: 2. kratica; 3. stročnica; 6. kraj v Frankmuru; 8. tt.; 9. živalsko orodje; 12. francoski spornik; 13. jd; 15. poljsko orodje; 17. tečajna dežela.

Navpično: 1. atenski državnik; 2. jugoslov. reka; 3. mrzel veter; 4. oš; 5. privednik; 7. azijska država; 10. osebni zaimek; 11. kemijska kratica; 14. kratica; 15. bt; 16. n.

Georg Bernhard:

Apel na Brianda

Ugodni nemški novinar in politik razvija v današnjem članku nemško stališče o vprašanju carinske unije med Nemčijo in Avstrijo. Njegovi argumenti bi morda držali, ako bi šlo pri uniji res samo za gospodarsko zadevo česar pa ne verjame nihče v Evropi, najmanj Avstriji in Nemci sami. Bernhard v svojem članku seveda zanika, da bi imela unija politične cilje, a pripravi tudi on ne more nikogar, saj so pravi nemški naklepi preveč znani.

Pogodba o carinski uniji med Avstrijo in Nemčijo je razburila ves svet. Akt sporazuma je deloval kot vojna napoved. Tudi Briand, modri Nestor iz Locarna, se je spremenil v srdčega se Ahila.

V trenutku splošnega razburjenja je gotovo težko pozivati se na pamet in razsodnost. Se težje pa je nastopati kot zaščitnik onega, ki je po splošnem pojmovanju kršil mr. Lahko mi oporekajo, da se kot Nemec zavzemam za svojo domovino in da je to sicer lepa dolžnost, vendar pa da gre to pot za pravico, ne pa za pristansko zavzemanje. Temu nasproti smem poudariti, da sem bil vedno ne samo dober Nemec, marveč tudi navdušen Evropec, prijatelj Stresemannov in častilec Briandov, torej pristaša dveh apostolov sporazuma na evropski celini in ojačanja iz mnogih ran krvaveče Evrope. Napram vsem tem vprašanjem sta mogoči le dve stališči in dve stranki: Evropani in protivropani. Vsa pravica pa je na strani Evropevcov.

Kie stoji Aristid Briand? Nikakega dvoma ni: On je s srcem vedno v taboru, ki se bori za Evropo. Toda njegov razum se mudi pri metodah one partikularistične državne politike, ki je že vekove nesreča Evrope. »Narod je v nevarnosti!« krice nacionalisti vseh dežela in temu alarmu često podlegajo tudi najboljši možje. Nekaterim upade pogum, drugi pa si skušajo z zvijačnim navidezno žrtvijo ohraniti moč ob državnemu krmižu, da bi na ta način dosegli svoj končni smoter. Briand gotovo ni med strahopetci, ali on si je v stoterih parlamentarnih bitkah pridobil izkušstva, kako se vaje obdrže v rokah: splašene konje je treba sprva spustiti v dir, da se jim ob koncu da čuti moč uzde.

Vendar pa nastopijo često zgodovinski trenutki, ko šolska modrost popolnoma odreče. Stare metode ne bodo vedno dobre. Ali so še dobre napram temu, kar se je pravkar zgodilo? Ne srditi Ahil, ampak modri Nestor mora najti odgovor na to vprašanje.

Zdi se, da je temu že davno, odkar je francoski zunanji minister razposlal vladam svoj poziv na evropsko združitev. Od ted dob se mi zdi, da prav za prav se manj ko nič. Mnogo govorjenja je bilo na konferencah, toda med propovedovanjem ljubezni se je selalo peklensko seme. Carinske pregrade med evropskimi narodi rastejo od leta do leta, kakor trnjeve seči med njimi sebičnih kmetov. Zdi pa sta dva sosedja sklenila vzeti v roko vrtnarske škarje. (Nista jih še vzela v roke, samo obvezala sta se, da se bosta lotila tega dela v doglednem času). Čisto majhen začetek Evrope bi bilo to, v resnici prav majhen začetek. Se nekač uvod k Evropi, kakor si jo je zasnel Briand in za kakršno je razposlal svoj poziv. Ali hoče Briand ta sen samo sanjati, ne pa ga tudi doživeti?

Briandov načrt Evrope, ki je šel na vse vlade, je vseboval kompromis: Francoz Briand je v njem zasenčil Evropa Brianda kajti načrt postavlja politiko nad gospodarstvo. Ko sem tedaj z navdušenjem pozdravil njegovo idejo, sem takoj naglasil, da pelje v pravcu k Evropi več cest, kakor pelje več cest v Rim. Več lepih in več grših cest. Najtežja se mi je zdelo pot do evropske državne zveze, kajti ta vodi preko medsebojne ljubezni narodov. Pripravejša se mi je zdelo tedaj pot k evropski carinski uniji. Ta pot bi namreč morala evropskim državam nedvomno pokazati njihovo gospodarsko bedo, osobito pa bedo pritlikavih državnih gospodarstev. Ali pa je kje kak siromašnejše pritlikavo gospodarstvo, nego je v Avstriji?

Gola bajka je, da bi Avstrija mogla živeti kot osamljena carinska tvorba. Primer Švice, ki ga je marsikateri Avstrijec pred časom navajal kot idealno stanje, je gola fata morgana. Avstrija potrebuje zveze s kakim večjim gospodarskim področjem, ako hoče živeti. Ni države, ki bi bila silneje zainteresirana na evropskem celinskem gospodarstvu, nego Avstrija. Ako se južno-vzhodna Evropa združi, je Avstrija ogrožena. Nemčija hoče evropsko unijo, zato je ponudila Avstriji gospodarsko pobratene. Pomagati hoče Avstriji do življenjske možnosti kot sosed in poziva vse ostale sode, da se pridružijo tej pomožni akciji, ki naj postane začetek gospodarske zedinjene Evrope.

To je nedvomno druga pot, nego jo je predložil Briand, vendar pa je pot, po kateri se da hoditi in ki vodi k istemu cilju. Prizadevanje za doseg tega cilja bo Briandu nekaj zgodovina plačala s tem, da ga bo dvignila med bogove Olimpa. In vendar so zavoljo politične nezaupljivosti vse sile mobilizirane proti temu načrtu.

Ne samo v Franciji, ne samo v Angliji — da o manjših državah niti ne govorimo! — marveč tudi v sami Nemčiji. V ostrih kritikah, ki se čujejo doma in na tujem, je vsekakor zrna upravičenosti. Lahko se graja čas, v katerem je prišlo do tega. Razumljivo je, da je nenadnost povzročila neljubo začudenje. Morda bi bili morali tudi predbežno pojasniti pomen tega ali onega člena nemško-avstrijskega sporazuma. Ali pa naj bodo odločni očitki — čeprav upravičeni — o načinu izvedbe, ne pa dejanje samo? Dejanje ni politično, marveč gospodarsko, evropsko. Naprejemo ni proti nikomur in njega namen je bil: doseg Evrope.

Treba se je vprašati, naj bo-li zopet enkrat politika usodna evropskemu gospodarstvu. Mi Nemci smo v lastni domovini občutili strahoto, ki nastane, ako strankar-

ska politika v svoji nesposobnosti predpisuje pota gospodarstvu. Kakor vse kaže, se nič drugega ne pripravlja sedaj v širšem okviru. Na mesto strank stopajo sedaj nacionalisti vseh držav, ki se združujejo v nekako internacionalno proti Evropi. Nacionalisti kriče v vseh jezikih babilonske zmešnjave in mislijo pri tem tako različno, kakor njihovi narodi. Enotni pa so v zamikanju: nočejo gospodarske enotnosti v Evropi. Ne upajo pa si odkrito priznati tega smotra, kajti narodji hočejo Evropo. Zato pa se oklepajo oblike, potiskajo v ospredje svojo nezaupljivost, govore o ograjanju in se rogajo vabilu na sodelovanje.

Odkar je Stresemann legel v grob, jim je najbolj osovražen Briand, oče evropske ideje. Dolgo so ga zasmejavali kot evropskega lirika, zdaj pa, ko vidijo, da njegova misel začenja poganjati korenine, si prizadevajo zrušiti moža. Zavisno bo samo od Brianda, da-li naj se jim delo posreči. V njegovih lastnih domovini govore zdaj o njem tako, kakor so včasih govorili o Stresemannu, in naglašajo fiasco locarnske politike. Valovi pa ga bodo pogotitili le, ako stopi na to trlo brv, ki ga nanjo vabijo nacionalisti. Dunaj ni konec marveč je začetek na poti do izpolnitve Locarna. Izpolnitve po poti, ki morda sicer ni taka, kakor si jo je zamislil Briand, ki pa jo lahko ubere tudi Francija in Briand. Briand naj voli: on lahko Evropo razbije, ali pa jo uresniči.

Jugoslovensko Sokolstvo

Ugotovitve in sklepi prve glavne skupščine SKJ

V »Jutru« smo že poročali o lepem poteku in lepem uspehu glavne skupščine Sokola kraljevine Jugoslavije. Skupščina je izvršila ogromno in važno delo in je rešila poleg tekočih zadev tudi mnoge, o katerih se je poprej razpravljalo na sokolskih saborih. Potrebno je zato, da se naknadno ozremo se podrobneje na poročila in sklepe beograjske sokolske skupščine.

Splošni pregled

Na skupščini podana poročila pričajo, da je bilo delovanje jugoslovanskega Sokolstva v l. 1930, nad vse intenzivno. Najprej je bilo treba organizirati ves veliki korpus na osnovi novega zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije, potem pa z vsemi silami delati na to, da uspe že od JSS sklenjeni vsesokolski zlet v Beogradu čim veličastneje. Oboje se je posrečilo in danes je Sokolstvo zopet popolnoma organizirano celota; prestalo je tudi svoj zlet častno in uspešno ter nabralo novih sil za svoje vzgojno delovanje med jugoslovanskim narodom. Število pripadnikov stalno narašča, snujejo se društva in čete tudi tamkaj, kjer poprej to ni bilo mogoče, tako da se je sokolska družina že več kot podvojila. Razumljivo pa je, da nastajajo s tem za vodstvo povsem nove, večje in širše naloge. Nastajajo povečane skrbri za vzgojo dobrih prednjakov, potrebno bo poglobiti pravilno razumevanje sokolske misli, naloge, smeri in cilje; pri številu skoraj 1000 društev in čet ne sme ostati, prodrati bo treba v vsako naselje, da se tako uresniči program organizacije, ki si je stavila za nalogo, da združi v svojih vrstah ves jugoslovanski narod. Zato pa je treba na tisoče prednjakov, dobrih prosvetarjev pomočnikov pri vodstvu telovadnih oddelkov, dobrih organizatorjev itd.

Telesna in duševna vzgoja

Poročilo saveznega načelnika br. Bajžela je pokazalo pota, ki sta jih ubrala savezna načelnikstvo in zbor župnih načelnikov, da se čimprej doseže enakomerno delo po vseh društvih in četah. Savez vzdržuje na to vrhu dvojce prednjaških šol, za člane v Mariboru, za članice v Ljubljani. Ti šoli pa ne zadoščata; tudi župe, okrožja in društva bodo morala v bodoče vzgajati prednjake, da jih bo zadostno število za tekoče delo. Načelnikstvo je pokrenilo tudi vso pažnjo pravilni in smotreni gojitvi lahke atletike, smučarstva in taborenja, tako da bo v bodoče naše sokolsko delo mnogo pestrejša in prilagojeno modernim strujam telesne vzgoje.

Savezna načelnika s. Skalarjeva je podala poročilo za ženske oddelke v Sokolstvu. Njeno kratko, toda kritično sestavljeno izvestje je istotako pokazalo, da so se polagali temelji za razvoj v bodočih letih, ko bo moralo naše žensko še vse bolj prijeti za sokolsko delo kakor dosedaj.

Prosvetno poročilo br. dr. Belajčiča je pričalo, da je savezni prosvetni odbor po svojih članih krepko na delu, da se idejna vzgoja članstva poglobi in ustvari vsepovsod pravilno razumevanje Tyrševe sokolske misli. Namerava se v tem oziru izdati tudi nekaj publikacij.

Iz poročil ostalih oddelkov (organizacijskega, narodno obrambnega, poškodbenega fonda, uredništva sokolskih listov itd.) sledi, da se je v letu 1930, res krepko prišlo za delo. Poškodbeni fond je narastel na 420.731 Din Organizacijski odsek je uredil in izdal tekom leta vse pravilnike in po-

slovniče za društva in oddseke, izvršil je ogromno delo in omogočil, da je prišlo delovanje cele organizacije v pravi tir. Poročilo statističnega oddseka je pokazalo, da je Sokolstvo največja organizacija v Jugoslaviji in da je svoje vrste po ustanovitvi SKJ podvojilo.

Finančne zadeve

Proračun za leto 1931, obsega nad 8 milijonov izdatkov. Pri tem je predvidena večja postavka za pomoč novostanovanim društvom, za sokolske domove itd. Savezni davek se je določil za leto 1931, še po 10 dinarjev za člana, obstoji pa upanje, da bo mogoče znižati ga že prihodnje leto. Vsako društvo mora letos prispevati z zneskom 50 dinarjev za pomožni fond za nova društva. Garancijski zletni fond se bo obračunal s posameznimi društvii tako, da se bo porabil za plačilo starih dolgov, oziroma kar jih teh ni, za davek za l. 1931. V splošnem se opaja iz celotnega gospodarskega poročila, da teže organizacije še dolgi iz prejšnjih let, obstoji pa upanje, da bo tekom leta 1931, napravljen tudi v tem oziru velik korak naprej.

Sokolski program

Nad vse važna je bila na skupščini razprava o potih in ciljih SKJ. Tajnik br. Brozović je čital celotni predlog savezne uprave, ki se je o njem razpravljalo že na zaupnem sestanku prejšnji večer, tako da je skupščina brez debate in soglasno odobrila ta obširni sokolski program, ki izide kmalu kot posebna brošura. Iz »Potov in ciljev« posameznega naslednje glavne misli:

1. Sokolski pokret v smislu Tyrševe sokolske ideje stremi za dvigom telesnih in moralnih sil vsakega posameznika ter preko njega celega jugoslovanskega in ostalih slovanskih narodov do skrajne meje popolnosti. Brez ozira na plemo, vero in stan se mora izvesti trajno duhovno uedinjenje vsega našega naroda, stvoriti višji kulturni tip jugoslovanskega človeka, ki bo v vsakem primeru znal braniti edinstvo naroda in neodvisnost kraljevine Jugoslavije. Od Jugoslovencev moramo stremeti k Slovancu in od Slovancev k človečanstvu, dvigajo visoko bratsko zastavo enakosti in ljubezni, pozivljajoč ves narod k skupnemu delu.

2. Sokolstvo želi čim večjega sodelovanja slovanskih narodov v vseh važnih skupnih vprašanjih. Zato hoče tudi v bodoče kazati vsemu svojem članstvu pot k realizaciji svojega slovanskega programa.

3. Sokolstvo pozdravlja ustvaritev nedeljive kraljevine Jugoslavije z enim narodom, eno zavestjo. Osnovana z zakonom, vendar privatne inicijative, zbira sokolska organizacija pod svojim okriljem vse podedine, ki hočejo delovati v dobro kralja, naroda in domovine. Sokol kraljevine Jugoslavije je zakoniti naslednik našega prejšnjega celokupnega Sokolstva in hoče tudi v bodoče vršiti svojo nalogo v smislu vzvišenih sokolskih ciljev, t. j. vzgoje telesno zdravih, moralno močnih in nacionalno zavernih državljanov Jugoslavije, s čimer prevzema na sebe eno najvažnejših nalog države same. Zato zahteva od svojega članstva, da vedno in povsod izpolnjuje svoje sokolske dolžnosti in se v vseh slučajih ravna po sokolskih načelih.

4. Sokol kraljevine Jugoslavije je kot vesplošna narodna organizacija nepolitična ter prepušča svojem članstvu, da se opredeli v mejah splošnih sokolskih načel

in pozitivnih državnih zakonov svobodno po svojem prepričanju.

5. Na osnovi sokolske enakopravnosti imajo ženske v Sokolu iste pravice in dolžnosti kakor moški v vseh ozirih. Velja naj pri tem načelo, da moški vzgaja moške, ženska ženske.

6. Sokolstvo spoštuje vsako versko prepričanje in čustvanje, ker smatra, da je vera najsveteljši del notranjega življenja vsakega poedince. Ta bistveni del človekovega svetovnega nazora Sokolstvo ceni in spoštuje. Vsa pripadnik sokolske organizacije mora svobodno izvrševati zapovedi in predpise svoje vere in cerkve.

7. Jugoslovanska vojska je važen in odličen del našega naroda. Zato ta del ne more ostati izven Sokolstva; sokolska misel obsega torej tudi našo vojsko. V vsakem društvu naj se ustanovi oddsek, ki naj vzdržuje trajno zvezo z brati vojniki ter jim nabavlja sokolske liste in knjige.

8. Vezi med Sokolstvom in šolo naj bodo čim bolj je. Šola naj seznanja mladino s težnjami Sokolstva, budi zanimanje za sokolsko delo in otvara tako mladini pot v sokolske vrste. Sokolstvo samo pa bo prožilo šoli svojo pomoč, zlasti s svojimi telovadnicami in telovadišči. Tudi v učiteljskih naj se pripravljajo učitelji za svoj bodoči poklic med narodom v smislu sokolskih načel. Na vseučilišnih naj se osnujejo stolice za telesno vzgojo in zlasti seznanjajo slušatelje filozofske fakultete z bistvom sokolske misli in s sokolsko vzgojo. Pri vseh osnovnih in srednjih šolah naj se zgradi telovadnice in uredi letna telovadišča.

9. Kot vsenarodna organizacija je Sokolstvo pozvano, da razširi svoje delovanje zlasti na selu. Poveže naj prebivalstvo mest in trgov s prebivalstvom na deželi v čvrsto enoto. Sokolske čete po selih naj postanejo centri vsega dela za napredek. Pobijanje nepismenosti, alkoholizma, zlih navad je vzvišena naloga sokolskih čet, ki pa naj posvečajo vso pažnjo tudi gospodar-

skim in socialnim vprašanjem, vlasti združništvu.

10. Naloga Sokolstva je tudi, da po svojih prosvetnih oddelkih dviga splošno obzorje vseh plasti naroda. Intelektualec, ki je v službi Sokolstva, je v službi vsega naroda.

Drugi načelni sklepi

Važno je stališče, ki ga zavzema Sokolstvo do drugih organizacij. Ostali hoče v prijateljskih stikih z vsemi onimi katerih program ni v nasprotju s sokolskim, ter odobrava, da tudi sokolsko članstvo sodeluje pri njihovem delu, zahteva pa od njega, da tudi v ostalih organizacijah prednjači s svojo vestnostjo, pridnostjo in vztrajnostjo in pokaže tako svoje sokolske vrline, plod sokolske vzgoje.

Skupščina je odobrila stališče savezne uprave, da se odkloni vsako sokolsko odlikovanje, pač pa se določi, da sme od časa do časa glavna skupščina podeliti spominske plakete inozemskim ustanovam in osebam, zaslužnim prijateljem našega Sokolstva in naroda.

Savezni načelnik br. Bajželj je sporočil v imenu tehničnega vodstva, da se letos ne vrši noben savezni zlet, ker je potrebno, da se vse sile osredotoči pri pripravah za drugoletni vsesokolski zlet v Pragi, ki se ga udeležijo naše Sokolstvo korporativno in nastopi pri vseh zletnih točkah.

Iz poteka zborovanja je bilo jasno razvidno, kako svež in čvrst duh veje v največji vzgojni organizaciji v državi. In to je prav. Sokolstvo ima samo eno pot — naprej, ki mu je jasno začrtana v programu, prej, ki mu je jasno začrtana v pravilih. Na tej poti ni nikakega počivališča, ker ne smemo biti nikdar zadovoljni s svojim delom. Vedno nam mora biti pred očmi cilj: ustvaritev popolnega Jugoslavena, Slovana, človeka. In pri tem velja:

Če cilj naš daleč, pot težak,
ne straši Sokol se junak!

Josip Fr. Knaflič:

Skrivnostni preganjalec gospoda Žulaja

Poglavje te zgodbe, kjer je avtor v škripcih

Advokat je samo zmignil z rameni in je pozvonil tipkari: — Akt Žulaj!

Dražestna plavoslaska je prinesla debel akt in je mimogrede vrgla name interesiran pogled. Ker sem domišljav človek, sem si to tolmačil tako, da utegne biti v aktu nekaj zanimivega o meni. In sem postal zdaj res radoveden.

— Kar sprožite, ljubi doktor! sem dejal advokatu, listajočemu po aktu. — Prisegam vam, da nimam pojma, kaj hoče od mene gospod Žulaj.

Spet me je začuden pogledal in spet je dejal z očitno ironijo:

— Kaj ste imeli že toliko poslov z gospodom Žulajem, da se ne morete spomniti, kateri...

— Pardon, sem ga prekinil. — Imel sem samo enkrat posla z njim, a zapomnil si bom to za vse življenje.

— No vidite, se je zasmejal, — kako dobro veste, kaj hoče imeti od vas gospod Žulaj! Tisti posel, tisti edini posel, kakor pravite, ki ste ga prevzeli zanj, da ga izvršite — to zahteva gospod Žulaj in nič drugega. Izpolnitev prevzete obveznosti, izpolnitev sklenjene pogodbe.

— Pa saj mi je sam spet odzval tisti posel! Ven me je vrgel in me povrh še ozmerjal z norčeri. Imam to črno na belem. Pismo hrani moj prijatelj.

Advokat je zmignil z rameni in je dejal, gledaje v akt:

— Kaj sta imela z gospodom Žulajem, mojim klientom, to se pravi, za kaj in kako sta se pogodila, tega ne vem. To je važna privatna zadeva in je tudi brez važnosti za moj nalog. Jaz imam od svojega klienta samo ta nalog: doseči od vas izjavo, da ste pripravljeni, od njega vam poverjeno zadevo spet prevzeti in sicer takoj in brezpogojno... — Nikoli! sem zavpil, planivši pokoncu.

— Počakajte malo, me je zavrnil. — Kaj se razburjate? Pustite me prej izgovoriti! Torej, navsezadnje, hm, če vam je ta stvar tako neljuba... saj moj klient, gospod Žulaj, navsezadnje tega od vas niti ne zahteva tako absolutno, ampak bi se zadovoljil... zaradi dobrega prijateljstva...

Advokat je premočnil, me motril nekaj trenutkov prav prijazno in nadaljeval z nekako toplejšim glasom:

— Saj vam je znano, kajne, da je gospod Žulaj zelo interesiran na neki osebi, ki mu je sicer popolnoma neznana, vendar mu pa povzroča gotove neprilike in tako dalje. S to osebo bi gospod Žulaj, moj klient, rad že enkrat prišel na čisto. In zato želi in vas prosi, ki poznate dotično osebo, da mu poveste, oziroma meni, njeno ime in naslov. S tem bi bila ta zadeva med vami in gospodom Žulajem popolnoma poravnana. Tako mi je v svo dobrodušnostjo in dobrohotnostjo razložil to pravni zastopnik gospoda Žulaja in se zdaj zazrl v moj obraz, poln pričakovanja. Jaz pa sem kratko in suho odgovoril:

— Povejte vašemu gospodu Žulaju, naj si tisto osebo kar sam poišče, mene pa enkrat za vselej pusti na miru.

Advokat se je dvignil s stola:

— Ali je to vaša zadnja beseda? je vprašal rezko.

— Moja zadnja sem odgovoril trdo.

— Tedaj pa bo govorilo to-le! In je zavil nad glavo spis.

— To je samo papir! sem se smejal.

— Da le ni pest gospoda Žulaja. Te edino bi se jaz ustrašil!

— Je pest gospoda Žulaja, je pest, pa še kakšna! To je njegova kazenska ovadba proti vam!

Advokatu so se zablskale oči. Meni pa so se zašibila kolena.

— Kazenska ovadba? sem zajecjal.

— Zakaj pa?

— Da, da, prijatelj. Kazenska ovadba. Ze sestavljena, kakor vidite, osem tipkanih strani. In bo še danes uložena! Porogljivo se je smejal, videč mojo preplašenost. Zdi mi je imel v roki.

Skrivljen v vprašaj sem stal pred njegovo pisalno mizo in se kar nisem mogel zbrati. Čisto omamljen sem bil, kakor od strele zadet.

— No, le vsedite se še malo, sem slišal kakor od daleč advokatov glas in zvenel je sočutno. Mož je bil le dobra duša. In sem ga slišal, kako mi je prigovarjal: — No, prijatelj, kar lepo pametno se pobotajmo, pa bo vse v redu.

Molčal sem s klavirno povešeno glavo, kakor bi se sedel na zatožni klopi. In šele čez čas sem spravil iz sebe s tihim, skrušnim in vendar še vedno kljubovalnim glasom: — Prosim, gospod doktor, kaj sem pa zakrivil? Nič ne vem, kaj bi bil storil žalega gospodu Žulaju...

— Čudno, da imate tako slab spomin, oprostite, je s prizanesljivim smehljajem pripomnil pravni zastopnik gospoda Žulaja. — Pa je šele nekaj tednov tega, ko ste tam v hiši gospoda Žulaja uprizorjali velike skandale...

Da; oprostite! Nasilstvo... nevarne grožnje... izsiljevanje, da, izsiljevanje! ... tvorni napad... in pa žalitve, žalitve, žalitve...

S strašnim poudarkom je izgovarjal vsako besedo, kakor klavirno je padalo po moji glavi.

— To bi bile takole glavne točke obtožnice mojega klienta. No, kaj pravite zdaj na to?

— Pravim samo to, da bi jaz gospoda Žulaja lahko tožil še za vse kaj več!

— Tako, tako? Zakaj ga pa potem niste tožili?

Na to sem spet molčal. Ali naj sem še na glas priznal, kar sem si na tihem očitil: Na glas bedak vseh bedakov? A sem rekel potem:

— Rad bi je vedel, kake pričče neki ima gospod Žulaj za te svoje čudne obdolžitve!

— Ne skrbite vi za njegove pričbe, prijatelj. Tu je pred vsem gospa Brežanova...

Ha, gospa Brežanova! Njo imam vendar popolnoma v žepu... Takoj mi je malo zrastle greben. In sem se vzravnal na stolu in izzivajoče pogledal advokata:

— Pa kakšno pričbo ima še gospod Žulaj?

— Patra!

Prestrašeno sem se spet sklonil v stol. Pater, to je bil nevaren. Advokat pa, ko je videl, kako me je zadelo, me je brž še bolj pritisnil, rekoč:

— Da, patra, prijatelj. Ta je dobro slišal, kako ste od gospoda Žulaja zahtevali dvajset tisoč dinarjev, grozeč mu...

— Pardon, to ni točno! Zahteval sem dvajset tisoč in štiri dinarje. Tiste štiri dinarje, ki sem jih izdal zanj iz svojega žepa.

Advokat me je strmo pogledal, ne vedoč, ali se šalim ali kaj. Postajal je že nervozen. In sem videl, da je čas, to stvar dokončati.

(Nadaljevanje prh. nedeljo).

Najlepši roman zadnjega časa:

»Dom in svete. (R. Tagore — VI. Levstik). Izdala »Tiskovna zadruga«.

J. C. Curwood:

Medved Tir.

XVIII.

Odpušcanje mogočnika.

Pridušen vzklil — hrpav krik smrtnega strahu, to je bilo vse, kar je spravil Langdon iz sebe. Po bliskovito so se podile misli po njegovih možganih. Bežati? A kam? Za njim se je dvigala navpična stena. Spustiti se preko roba prepada? Nemogoče — stena je padala navpično kakih sto metrov. Onih deset trenutkov, ki so sledili, je Langdon občutil kot deset dolgih, dolgih ur.

Bil je izgubljen. Smrt je iztegnila svojo koščeno roko po njem — živeti mu je bilo samo še nekaj trenutkov.

Potem je postal čudno miren. Ozrl se je na grizlija, mu pogledal v rdeče začrte oči, opazil brazgotino na hrbtu, ki jo je bilo povzročila njegova krogla, videl tudi rano na Tirovih plečih. Izključno, da bi bilo drugače! Grizlija je ves čas zasledoval po skalni steni navzgor, da ga tu zajame in obračuna z njim.

Tir je napravil še en korak proti svoji žrtvi. Nato se je vzpel v vsej velikosti in poln sovraštva zrl na človeka pred seboj. Langdon se ni mogel ubra-

niti občudovanja — prekrasna žival, je pomislil. Nepremično je strel v orjaka. Sedaj je tudi že vedel, kaj bo storil, kadar bo zverina planila nanj. Razse vrže v prepad, nego bi se pustil razmesariti grizliju! Mogoče se pa le ujame na kaki skalni polici, dasi je bil tak srečen slučaj zelo, zelo malo verjeten.

In Tir? Popolnoma nenadoma, povsem nepričakovano je bil naletel na svojega sovražnika. Zdi se bil bitju, ki ga je preganjalo in ranilo, tako blizu, da ga je mogel zdobiti z enim samim udarcem. Zdi se lahko ohladi svoj srd in se masčuje!

Nekaj pa je pričelo Tira polagoma vznemirjati. Zakaj je mož tako miren? Kje je ostalo ono grmenje, oni goreči blisk? Ali je bil to njegov grozni sovražnik? Še pes bi se postavil v bran, zarenčal in pokazal zobe!

Počasi se je oglašil v Tirovi ogromni lobanji dvom. Ali ga je to poveljno bitje v resnici moglo raniti? Vonj po človeku je bil sicer tu, a nobena pekoča rana mu ni sledila. Oklevala je Tir majal z glavo in se nato zopet spustil na vse štiri. Pri tem pa ni niti za trenutek izpustil Langdona iz oči. Če bi se bil lovec

Radio

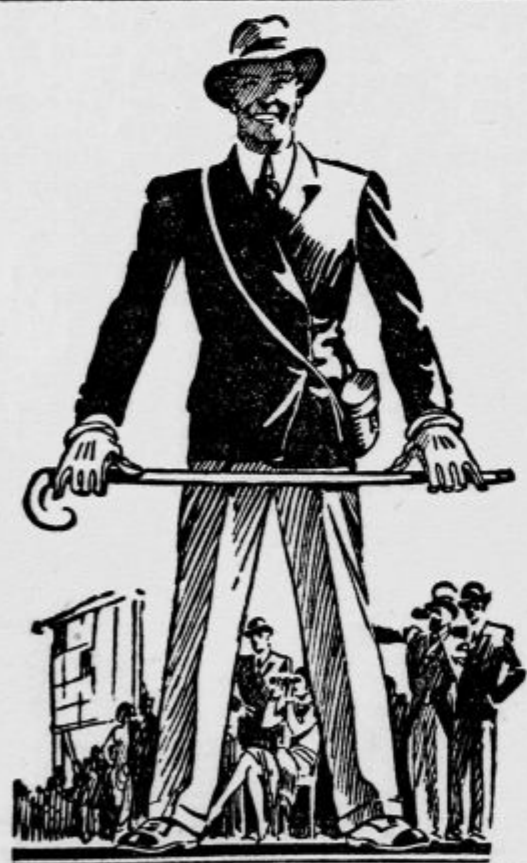
Izveček iz programov

Nedelja, 12. aprila

LJUBLJANA 9: Pravno predavanje za kmete. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Nauk o serviranju. — 11: Koncert radio-orkestra. — 12: Napoved časa in poročila, plošče. — 15.30: Humoristično čtivo (Miličinski). — 16: Koncert na citre. — 17: Veseloliga »Ekstemporalce«. — 20: Varietetni večer. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — Jazz-band. Vmes napoved časa in poročila. — **BEOGRAD 9:** Prenos iz Saborne cerkve. — 10.30: Plošče. — 12.30: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Narodne pesmi na kitaro. — 17.30: Koncert pevskega zbora »Jedinstvo«. — 20: Koncert narodnih pesmi. — 20.30: Plošče. — 21: Komedijski. — 21.30: Poročila. — 21.50: Narodni napovedi. — 22.20: Prenašanje tujih postaj. — **ZAGREB 10:** Pravoslavna služba božja. — 11: Orkestralni koncert. — 17: Koncert godalnega kvarteta. — 20: Lahka glasba radio-orkestra. — 22: Koncert operetne glasbe. — **PRAGA 16:** Prenos koncerta iz Brna. — 19.05: Koncert vojaške godbe. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Večer pri orglarju. — 21: Orkestralni koncert. — 22.30: Koncert lahke glasbe. — **BRNO 16:** Popoldanski koncert. — 19.05: Prenos koncerta iz Prage. — 20.30: Dramski večer. — 21: Prenos vsega programa iz Prage. — **VARŠAVA 17.40:** Koncert godbe na pihala. — 19.45: Plošče. — 20.30: Orkestralni in pevski koncert. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22.15: Klavirski koncert. — 23: Koncert lahke glasbe. — **DUNAJ 10:** Koncert dunajskega komornega zbora. — 11.05: Sodobni avstrijski skladatelji. — 13.10: Koncert orkestra mandolin. — 14.50: Popoldanski koncert orkestra. — 17.45: Pomlad v pesmih. — 19.30: Brahms: »Nemški Requiem«. — 21.35: Koncert Lannerjeve glasbe. — **BERLIN 19:** Koncert komorne glasbe. — 20.30: Mešan glasbeni program. — Godba za ples. — **KÖNIGSBERG 15.30:** Koncert orkestra mandolin. — 16.45: Popoldanski koncert. — 18.30: Koncert solistov. — 19.25: Veseloliga. — 21.20: Orkestralni koncert. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — **MOHLACKER 16.30:** Orkestralni koncert. — 18.30: Glasba ruskih skladateljev. — 19.45: Zabaven glasbeni program. — 21.15: Simfonični koncert. — 22.55: Godba za ples. — **BUDIMPEŠTA 12:** Koncert orkestra. — 17.30: Kabaretni program. — 18.30: Pevski koncert. — 20.10: Koncert operetne glasbe. — 21.30: Violina in klavir. — Koncert ciganske kapele. — **RIM 17:** Prenos simfoničnega koncerta iz Avgusta. — 19.50: Plošče. — 20.32: Operetni večer.

Ponedeljek, 13. aprila

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Italijanska. — 19: Poljska. — 19.30: Dr. Iglar: O röntgenskih in radijevih žarkih. — 20: Prenos triokonzerta za klavir, gosli in čelo iz Ljublj. dvora. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — **BEOGRAD 12.30:** Koncert radio-orkestra. — 17: Koncert narodnih pesmi. — 17.30: Plošče. — 20: Večerni koncert. — 20.15: Prenos koncerta iz Bele cerkve. — 21.30: Poročila. — 23: Koncert orkestra balalajk. — **ZAGREB 12.30:** Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 19.30: Prenos koncerta iz Budimpešte. — 22.40: Prenašanje tujih postaj. — **PRAGA 16.30:** Prens koncerta iz Bratislave. — 19.15: Kabaretni program iz Brna. — 20.30: Koncert komornega pevskega zbora. — 21.15: Orkestralni koncert. — 22.20: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — **BRNO 16.30:** Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.15: Kabaretni program. — 20.30: Prenos koncerta iz Prage. — 21.15: Orkestralni koncert. — **VARŠAVA 11:** Plošče. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 15.20: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Potovanje po pampah na ploščah. — 20: Prenos koncerta iz Leipziga. — 21.30: Plošče. — **BERLIN 19.05:** Koncert orkestra mandolin. — 21.10: Orkestralni koncert. — Koncert plesne glasbe. — 23.30: Literarni program. — **KÖNIGSBERG 16:** Popoldanski koncert. — 19.30: Orkestralni koncert. — 20: Pevski koncert. — 21.10: Prenos koncerta iz Berlina. — 22.30: Koncert lahke glasbe. —

Človek ne velja nič,

če se ne zna sam uveljaviti. Tudi svoje zunanosti ne sme zanemariti. Pred vsem ne sme nositi čevljev z izhojenimi petami.

Zato so tudi PALMA podpetniki tako priljubljeni v vseh kulturnih državah, ker so elegantni in trajnejši od usnatih pet.

Ne zaradi luksusa, temveč iz ozirav preudarnosti in varčnosti se nosijo čevlji samo s

PALMA gumastimi podpetniki.

Domači protizvod. 5501

MOHLACKER 16.30: Prenos koncerta iz Wiesbadena. — 19.35: Koncert komorne glasbe. — 20.40: Lokalni nemški večer. — 22.30: Godba za ples. — **BUDIMPEŠTA 9.15:** Popoldanski koncert. — 17.35: Madžarske narodne pesmi s cigansko godbo. — 19.30: Koncert budimpeštanske filharmonije. — Koncert ciganske godbe. — **RIM 17:** Vokalni instrumentalni koncert. — 19.50: Plošče. — 20.40: Koncert godbe na pihala.

Iz službenih objav

Dražba nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Logatcu 7. maja ob 9.30 parcela 103, hiša 616/6, travnik, 637/3, njiva, 635/7, travnik, 702, travnik in 695/2, travnik zemlji. knj. Opale vlož št. 43. Cenilna vrednost 15.033,65 Din, najmanjši ponudek 8522,41 Din.

Pri okrajnem sodišču v Kozjem 23. aprila ob 10. zemlji. knj. Zdole vlož št. 161 in 243. Cenilna vrednost 17.591,30 Din, najmanjši ponudek 6394,20 Din.

Pri okrajnem sodišču v Ložu 4. maja ob 10. osem skupin raznih nepremičnin v cenilni vrednosti od 3000 do 348.000 Din za posamezno skupino.

Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni 7. maja ob 10. zemlji. knj. Plitvički vrh v št. 69, cenilna vrednost 1482,60 Din, najmanjši ponudek 990 Din.

Pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi 4. maja ob 9. zemlji. knj. Dokležovje v št. 15 in 209, cenilna vrednost 6870 Din, najmanjši ponudek 4581 Din.

Pri okrajnem sodišču v Krškem 1. maja ob 10. zemlji. knj. k. o. Krška vas v št. 987. Cenilna vrednost 9120 Din, najmanjši ponudek 6060 Din.

Ustavljeno je poravnano postopanje o imovini Lavre Martina v Konjicah ter je razglašen konkurz o tej imovini. Prvi zbor upnikov je pri okrajnem sodišču v Konjicah 14. aprila ob 9., oglasitveni rok do 1. maja, ugotovitveni rok 12. maja.

Razglašen je konkurz o imovini Antona Mazorana, lastnika trdnice »Mariborska konzervarja« v Mariboru. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Mariboru 9. aprila ob 10., oglasitveni rok do 5. maja, ugotovitveni rok dne 11. maja ob 9.

Uvedeno je poravnano postopanje o imovini dolžnika Ladislava Brezovnika, trgovca v Vojniku. Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Celju 4. maja ob 9. Rok za oglasitev do 25. aprila.

Konkurz o imovini prezadolženca usnjara Alojza Henzela v Ljutomeru je odpravljen, ker je bila razdeljena vsa masa. O imovini dolžnikov Alojzije in Elizabete Vinder, trgovcev v Mariboru, ni uveden konkurz, ker imovina dolžnika ne zadostuje za založbo stroškov.

Uvedeno je poravnano postopanje o imovini dolžnice Lizike Vodlak, trgovke na Polzeli. Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Celju 4. maja ob 10.30. Rok za oglasitev do 25. aprila. Na predlog dolžnika ranceta Rebolja, trgovca in gostilničarja na Gmajni pri Krki, se preloži narok za poravnano na 17. aprila ob 9.

Konkurz o imovini prezadolženca Bogomirja Dragarja, trgovca v Velenju, je odpravljen, ker je bila razdeljena vsa masa. Sresko načelstvo v Celju razpisuje prvo javno pismo o sterilizacijske naprave v novi porodnišnici v Celju v skrajšanem roku na dan 28. aprila ob 11. pri sreskem načelstvu v Celju.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na dan 13. aprila ob 11. javno pismo o sterilizacijske naprave za zidarska dela pri renovaciji zdraviliškega poslopja Sozura v Laškem. — Istočasno je razpisana enaka licitacija za petarska dela istotam.

Sreski cestni odbor v Krškem razpisuje na dan 15. aprila ob 11. nabavo 500 cestnih kamnov - mejnikov (kamen ali beton) dimenzije 12 x 12 x 10 plus 50.

Zaradi umobolnosti je popolnoma prekličen Ivan Mlakar, posestnika sin, prej stanujoč v Pungartu, občina Osilnica, sedaj na Studencu pri Ljubljani. Za skrbnika pomočnika mu je postavljen Ivan Mlakar starejši, posestnik v Pungartu.

Izbrisani sta firmi B. & J. Gradiš, zastopstvo in zaloga pnevmatik in avtopotrebščin Firestone, ker je ustavljen obrat ter trdnika Železarna Muta, ker se je spojila z delniško družbo »Greinitz«, industrija železa d. d.

Ona naglo očisti zobe.

VIT

Kadar so postali vaši zobje grdi radi madežev in zobnega kamena in kadar so pokvarjeni, je to viden znak, da tu ni prave nege zob. Ki jih varuje KOLYNOS čisti zobe temeljito, kakor to zahteva higijena da bodo očisti Antiseptična pena prijetnega okusa prodirne v vse zobne razpoke in izmeč preostanke hrane.

Ona odpravi zoprne rumene madeže, uničuje nevarne klice in daje celim ustom občutek prijetne čistote.

Očarani boste nad uspehi, ki jih dosežete s KOLYNOS-OM.

Lepota očesa in las

SEVE ASIATIQUE. Z uporabo tega preparata dobimo izvanredno bujne, goste in dolge obrvi in trepalnice, a s tem dobijo oči tudi prijeten, dragejstven in privlačljiv pogled. Din 45. NOIR D'ORIENT ima isto svojstvo kakor »Seve Asiaticque«, samo da istočasno barva v temni barvi. Din 55. KOPELJ ZA OČI daje očem oni zamamljivi, lepi in bleščeti pogled. Oči postanejo bistre, svetle, ognjene, a rdečilo, trdnost in motni pogled izgine. Din 55. ORISOLDE nam daje po pretekli ene noči naravne kodrate las. Kodri so dolgotrajni in daje vsakemu obrazu dragejši in zamamljivost. — Din 40.

Sivi lasje

so v resnici največji sovražnik mladosti, a gotovo kvarijo lepoto vsake dame. — »EXCELSIOR-HENNE« od dr. Doraie & Cie., Pariz, barva lasse perfektno in enako v vseh nianah. — Same barvanje je jako lahko in enostavno za vsakega posameznika. Ne maže roke, glave niti perila. Popolnoma neškodljivo za lasse in za uspeh vsakemu jamčimo. Garnitura stane 36 Din. CENTIFOLIA, kozmetični zavod, Zagreb, Jurčičeva 8. Zahtevajte brezplačne ilustrirane cenike! 231

Iščem družabnika

za serlozen in dobro uveden obrat v centru Zagreba v glavni ulici. Potreben kapital 300.000 Din. Ponudbe poslati pod »Kavarna 26226« na Publicitas d. d., Zagreb Hlica 9. 5362

Sievert

Petrolejski plinski kuharlik „SVEA“

brez stenja, da se povsem regulirati.

1 liter vode zavre v 3 minutah. — Čeden in praktičen.

50 LETNA IZKUŠNJA v tej stroki.

Prodajajo jih vse dobro sortirane trgovine z železino

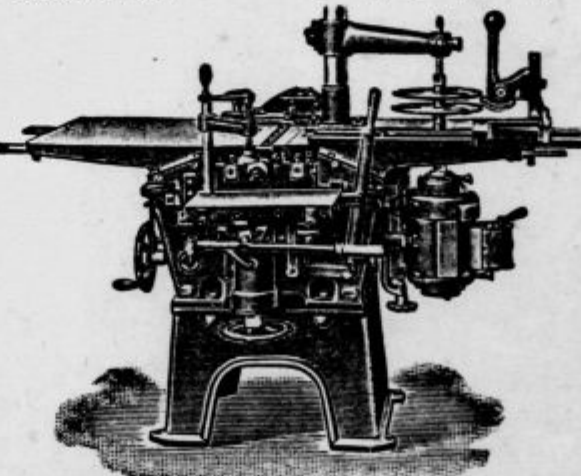
Aktie-Bolaget MAX SIEVERT

STOCKHOLM (SVEĐSKA).

Ustanovljeno 1845.

Zlata svetilja Bratislava 1930

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobiva se povsod.

Pomlad prihaja!

A. & E. Skaberné Ljubljana

Velika zagrebska trdnika

Išče dva glavna ZASTOPNIKA in več podzastopnikov manufakturne stroke za obisk privatnih strank v Mariboru in Celju. Prednost imajo oni gospodje, ki so v enem izmed teh mest dobro poznani. Ponudbo z navedbo višine garancije, prepisom izpovedi in plačilnimi zahtevami poslati na upravo »Jutra« v Ljubljani pod znakom: »Tekstilni koncerno«. 5597

GLASBILA ZA VSE:

violino od Din 80.—
gitaro od Din 100.—
trumpeto od Din 450.—
harmoniko od Din 80.—
krom. in klavir-harmoniko, jazz instrumenti.

Zahtevajte brezplačni CENIK

načinje in najcenejše trdnice glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarna glasbil in harmonik

Prod. podr. Maribor br. 101

Brezplačen peuk v sviranju. Navodila v ceniku

Stavbne parcele

v Bolgarski ulici (ob Šmartinski cesti) — naprodaj. — Pojasnila v pisarni mestnega stavbnika g. Zupana Miroslava, Ljubljana, Vošnjakova ulica 6. 5599

Prava mila zdravja in lepote

Lilijno mlečno milo, posebno fino cvetno milo.

Lilijno kreme milo, zelo blago delujoče.

Rumenjakovo milo, tudi za otroke.

Glicerino milo, tudi za razpokano kožo.

Boraksovo milo, za solnčne pego.

Katranovo milo, za glavo in lasse.

Milo za britje, higijensko čisto, vsebuje medicinsko dobro delujoče sestavine, ki so potrebne za zdravlje in lepoto. Kdor jih enkrat poskusi, ostanee svet.

STORITE TUDI VI TAKO, POMAGALO BO TUDI VAM!

8 pošto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 52 Din, brez vseh daljnjih stroškov, ali s povzajem 62 Din. Zraven Fellerjeva »Elsa-Creme« pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rasti las, za naprej posilanih 40 Din 2 lončka brez vseh daljnjih stroškov, ali s povzajem 50 Din. Elsadont krema za zobe 8 Din 80, Elsa-Shampoo za pranje glave 3 Din 30, Elsa-Sachet dišiča blazinica 6 Din 60. — Naroka se pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 245. Savska banovina.

Ako vas muči

protin in trganje, otrplost in krči v žilah, zbadanje in slabosti v udih vzemite popolnoma neškodljivo že davno preizkušeno sredstvo

Rheusanal

Dobiva se v vseh lekarnah in pri edinem izdelovalcu

Apot. ARKO, Zagreb Hlica 12

Pétrole Hahn

Ne nadkriljivi higijenski lotion za pranje las in prihlaj. Čisti, omehčava in daje lasem blešč, olajšuje česanje in ondulacije. — oobito se priporoča za trajno ondulacijo. — Prodaja se povsod. 158

Zastopstvo: Zagreb, Bogovičeva ul. 3

HOLANDSKE LIKERJE

si lahko vsak sam pripravi s posanimi holandskimi »La Fillette« ekstrakti iz tovarne Holland. Vručice, anisovobisk, Rii verum. — Cena steklenice 7 Din. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah ter boljših specializiranih trgovinah. Po pošti razposiljamo tovar za 84 Din. Sortirane po želji po poštnem povzetju franko

»Fructal« sadni sokli Zagreb, Šenolska ulica 32.

Žlahtne kanarčke

v istih line pevec znamenite barke mojstrske šole Mark 8 iz višje. Pred pevec, pare za pisme, kletke, krmu, utičja zdravila. Veleznimv cenik s dragocenimi navodili pošlje brezplačno. Grossschütz Heydenreich, Bad Suderode 150. Harz. 418

Šmarješke Toplice pri Novem mestu

učinkujejo proti vsem kroničnim boleznim. 14dnevna cela oskrba v predseziji do 30. junija 560 Din. Prospekti zastojni! 4603

Vsled opustitve predmeta prodam:

150 tuc. Flor nogavic

Fabrikate Hega, Hellas, Dukra, Kristal, pod inventurno ceno. Samo na tucate.

Ivan Železnikar, Marijin trg 5545

SADNO DREVJE

jablane, bruske, slive, češnje, marelice, breskve, lešniki, kostanji, ribizel, kosmulje, nešpice itd., je še na zalogi v drevnici

Josip Rosenberg, 5424

MARIBOR, Tržaška cesta št. 64.

Telefon intr. 2301. — Brzjavlj: Rosenberg, Maribor. — Zahtevajte seznam!

Vsi hišni posestniki

in kmetje pustijo ograditi svoja posestva z žičnim pletivom

PRVE JUGOSLOVANSKE ŽICNE INDUSTRIJE D. Z. O. Z., CELJE

Telefon 117. 171

Oni, ki uporabljajo gumaste predmete

Vsled velikega razširjenja svoje tovarne sem v stanu, da Vam postrežem v vsaki količini s prvovrstno kakovostjo po najugodnejših cenah. — Katalog-cenovnik na zahtevo. 5567—3

Prva jugoslovanska tovarna gume REKORD, Leskovac.

OGLAS!

V vsakem mestu se otvori podružnica. V to svrho iščemo zanesljivo osebo (poklic postranska stvar) v svojstvu **UPRAVITELJA FILIJALE**

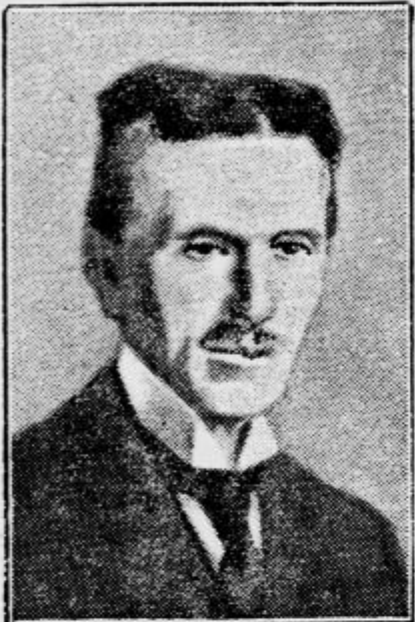
Mesečni dohodki 150—200 dolarjev. Vpošljite kuverto z naslovom. Dopise poslati na: »The Novelty-Compagny« Valkenburg (L. Holland). — Dopisovanje po možnosti nemško ali francosko. 5584

Iz življenja in sveta

Skrivnosti eterskih valov

Kabel iz zraka! — Živali, ki vidijo toploto — Nova pota moderne tehnike

Naš čas je vendarle čas čudovitih možnosti: slike spreminja v zvoke, zvoke fotografira, posluša večerno zarjo in gleda grom. Petorico naših čutov meša vseprek kakor žganice v cocktailu. Mrtvi organizmi se pokorijo govornim besedi in ob priliki prižigamo tako za zabavo luč na nasprotni strani zemeljske krogle. A to še davno ni vse. Zdjaj prihaja na vrsto nevidni elektriki kabel!

Nikola Tesla,

naš rojak, ki se je doslej največ bavil s problemom brezžičnega prenosa električne energije

Nekoliko let sem mrgoljilo po ozračju vsi močjo električnih valov, srednji in kratki.

Dolgi valovi, to so takšni, ki merijo 16 m do 2 km, spadajo v področje brezžične elektrike. Toda brezžični valovi obsegajo samo neznaten del vseh eterskih valov. Najmanjši med njimi, skrivnostni kozmični valovi ali žarki, merijo komaj nekoliko bilijontink milimetra in o njih vemo samo to, da prihajajo od daljnih svetovnih teles do naše zemlje.

Nekoliko večji so žarki gama, ki jih uporabljajo deloma v visokofrekvenčni terapiji. Še večje, nekako milijardinko milimetra, so žarki X, h katerim pripadajo znani Röntgenovi žarki. Žarki X segajo približno do sto tisočinke milimetra, potem prehajajo polagoma v ultravijolične žarke, a ti postanejo prilično pri 0.0004 milimetra valovne dolžine vidni kot svetloba človeškemu očem. A že podvojitev te valovne dolžine jih napravi kot infrardeče žarke nevidne. Občutimo jih le kot — toploto. So pa neke živali, n. pr. bolhe, o katerih domnevajo, da vidijo infrardeče žarke. Bolhe tedaj vidijo — toploto, zakurjena peč in toplo človeško telo se jim vidita svetla tudi v popolni temi.

Infrardečim žarkom sledijo milimetrski, centimetrski, decimetrski in metriki valovi, ki preidejo pri 16 m dolžine v brezžične valove našega radia.

Ti valovi, zlasti oni med dolžino 10 cm in 8 m so postali v zadnjih časih predmet posebne pozornosti. V laboratorijih jih ustvarjajo umetno s posebnimi elektronskimi cevmi. Kažejo vse lastnosti zelo kratkih električnih valov, a istočasno tudi lastnosti svetlobnih žarkov. Zato so jih nazivali »Skoraj svetlobni valovi«. Odbijajo se kakor svetlobni žarki in jih je tedaj mogoče zbirati z vbojkami zrcali, ki jih potem izžarevajo kakor žarometi svetlobne snopce. Namestu svetlobnega vira je pač treba postaviti oddajno anteno v gorisice zrcala.

Takšni, sicer nevidni žarki imajo potem še to svojstvo, da prodirajo skozi vsako oviro in da jonizirajo zrak na svoji poti, to se pravi, da ga napravijo prevodnega za električni tok. »Valovni žarometi« ustvarja tedaj v zraku neviden električni vod. In s tem je v načelu rešeno vprašanje brezžičnega prenosa električne energije.

Gotovo je, da pride nekoč čas, ko bo zemlja rešena grdega žičnega omrežja, ki

jo danes prepleta. Električno silo bodo tedaj prenašali po »kablil« iz joniziranega zraka, za katere ne bo treba postavljati ne drog in še manj kopati kanalov v zemljo. Toda tisti čas utegne biti tudi čas raznih nevarnosti in celo nezasišanih nevarnosti. Tako bo n. pr. lahko vsak lastnik takšne žarilne priprave uporabljal električni tok, ki bo tekkel po zračnem kablju, ne da bi mu bilo treba plačati niti pare odškodnine. Usmeril bo v svoji sobi samo valovni snop proti najbližjemu zračnemuvodu in bo tako dosegel skriven stik, ki ga bodo najboljši monterji zaman iskali.

A še slabše bo, če bo kdo ta postopek obrnil. Po joniziranem zračnem vodju se da električni tok vendar pošiljati in to tudi tok najvišje napetosti. V tem trenutku pa postane valovni žarek lahko strahovito orožje, ki bo ubijalo in uničevalo vse, kar se mu nameri na nevidni poti. Tedaj bo malenkost uničevati s smrtnimi žarilniki sovražna letala v zraku ali pa cele sovražniške armade na zemlji. Upati pa je, da bo tehnika našla varnostna sredstva proti zlorabam, kakor jih je našla doslej še vedno v drugih primerih. Sicer pa so ti žarki danes itak samo zanimiva igračka med štirimi stenami laboratorijev in bo treba rešiti še marsikakšno njihovo skrivnost, preden postanejo uporabni v praktičnem življenju.

Novi vatikanski denar

Prvo serijo so v celoti pokupili numizmatiki — Enakovrednost papeškega in italijanskega denarja

Za velikončne praznike je prišla v obtoč prva serija novih vatikanskih kovancev. Novce je izdelala kraljeva kovnica v Rimu. 15. t. m. pride v promet druga serija, ki se bo ločila od prve samo po tem, da bo nosila namestu 1929 letnico 1930. Prva serija, izdana po subskripciji v 10.000 primerkih s tečajem 220 lir je zaradi živahnega povpraševanja numizmatikov že skoro pospravljena in na ta način praktično odtegnjena iz prometa.

Papežev kovance so izdelali s staro vatikansko stiskalnico, ki je ustavila svoj obrat 20. septembra 1870. Zdjaj je stroj dovršil svoje delo in pojde v vatikanski muzej. Načrte za papeške novce je napravil prof. Avrello Mistruzzi, kipar papeške države.

Druga skupina sestoji kakor prva iz 9 novcev, ki bodo iz zlata, srebra, nikla in bakra v skupni vrednosti 118 lir 85 stotink. Vse vrste novega papeškega denarja so iz iste kovine kakor novi italijanske države in tudi na isti način zlate. V težji in po nominalni vrednosti sta si torej novi papeški denar in denar italijanske države enaka. V Italiji se bo 'ahko plačevalo s papeževimi novci, v Vatikanskem mestu pa bodo sprejemali italijanski državni denar kakor svojega.

Naročen umor v brzem vlaku

Podrobnosti iz preiskave proti morilcu vinskega trgovca Steinherza

O preiskavi proti tapetniku Fischlu, morilcu trgovca Steinherza iz Kečkemeta poročajo: Ura, ki jo je bil umorjeni Steinherz izročil morilcu pred zločinom, je bila baje dogovorjeni znak za nagrado 5.000 dolarjev, ki bi jo moral izročiti neki Bela Vago, ki ga je Steinherz opisal Fischlu kot bivšega madžarskega ljudskega komisarja.

Nekoga Fischlovega sestanovaleca, ki je po umoru Steinherza pobegnil iz Kečkemeta, so prišli, ker je osumljen zveze z morilcem. Sploh prevladuje mnenje, da so bile tudi druge osebe poučene o Steinherzovi nameri. Steinherz ni ostavil nikake oporoke, pač pa so našli v njegovem stanovanju hranilno knjižico za 9000 pengov in tri zlate ure. Policija sklepa, da se je Steinherz, preden se je izročil Fischlu v obdelovanje s kladivom, najbrže omamil s kakšnim mamilom.

Dr. Vary, strokovnjak v madžarskem kazenskem pravu pravi, da v svoji tridesletni praksi ni doživel sličnega primera. Kar se tiče § 282 madž. kaz. zak., ki določa kazen treh let za morila, je mogoče to določbo uporabiti le pri osebah, ki so izvršile tak zločin iz sočutja, ljubezni ali plemenitega nagiba. Ta paragraf se lahko uporablja za omiljenje kazni n. pr. zdravnikom, ki umore bolnika na lastno željo ali pri zaljubljenih, ki sami nimajo poguma, da bi izvršili samomor in prosijo dru-

ge za to uslugo. V Fischlovem primeru gre za težko telesno poškodbo s smrtnim izidom, za kar določa kazenski zakon do deset let ječe. Dejstvo, da je Steinherz naročil umor, se lahko upošteva samo kot olajševalna okoliščina. Verjetno je, da bo državno pravdnstvo dvignilo proti Fischlu obtožbo zaradi premišljenega uboja v zvezi s tatvino. Vary pravi, da ni izključeno, da se je morilec šele na podlagi časopisnih vestí odločil navesti kot vzrok svojega dejanja Steinherzovo naročilo, naj ga umori. Stevilne zavarovalne pogodbe, ki jih je sklenil s raznimi zavarovalnicami govore končno tudi za istinitost morilčeve navedbe, da ga je Steinherz najel za umor.

Kadilec po smrti

V češkem mestu Přerovu je umrl pred nekoliko dnevi ključavničar Hasek. Ker so bile okoliščine njegove smrti precej skrivnostne, je dala oblast njegovo rakev izkopati in odpreti. Kako so se začudili, ko so našli v njej mrtvega vsega pokritega s cigaretami! Toda vdova je kmalu razjasnila to stvar. Povedala je, da je bil pokojni strasten kadilec in da je še na mrtvaški postelji izrazil željo, naj ga po smrti dobro založijo s cigaretami. In žena mu je to poslednjo željo izpolnila.

Šestletni požigalec

Komaj šestletni deček na sliki je že velik zločinec, ki je zažgal neko vas pri Augsburgu. Požar je uničil sedem hiš in cerkev, 23 družin pa je ostalo brez strehe.

Jutri se prične proces proti düsseldorfskemu vampirju

Krvava kronika zveri v človeški podobi — Obtožen je devetih umorov in sedmih poskusov umora — Psihiatri so ga proglasili za zdravega na možganih

Naši čitatelji se gotovo spominjajo zločinov düsseldorfskega vampirja Petra Kürtena, ki je bil nad leto dni strah in trepet Düsseldorfa. Njegov gnusni zločini so prebivalstvo tako navdali s strahom, da si ljudje o mraku niso več upali na ulico.

Jutri v ponedeljek se začne proti njemu proces. Glede na ogromen naval občinstva, pravnikov in novinarjev so morali dobiti za to razpravo prostor v telovadnici düssel-

Se v isti noči je skušal Kürten umoriti 24-letno služkinjo Gertrudo Schulte, ker se mu ni hotela vdati. Njeni klci na pomoč so privabili ljudi in zver je izpustila žrtev ter zbežala. Mesec dni je bil mir. 30. septembra pa je pretresla düsseldorfsko prebivalstvo vest o novem zločinu, ki je silno preplašil ljudstvo. Na levem bregu Rena so našli 31-letno postrežnico Ido Reuter

z razbito glavo.

Topot je morilec zavrgel nož in je umoril svojo žrtev s kladivom.

Tri tedne pozneje je ubil Kürten s kladivom 20-letno Elizabeto Dörrier. Potem je napadel Ano Meurer in še isti večer Elizabeto Wanreda v dvornem parku. Slednji dve sta bili le lahko ranjeni.

11. novembra se je zgodil

grozoten zločin,

čigar žrtev je postala 5-letna Gertruda Albernann. Morilec jo je izvalil iz stanovanja njenih staršev v gozd, kjer jo je najprej zlorabil, nato pa jo zabodel z nožem v prsa.

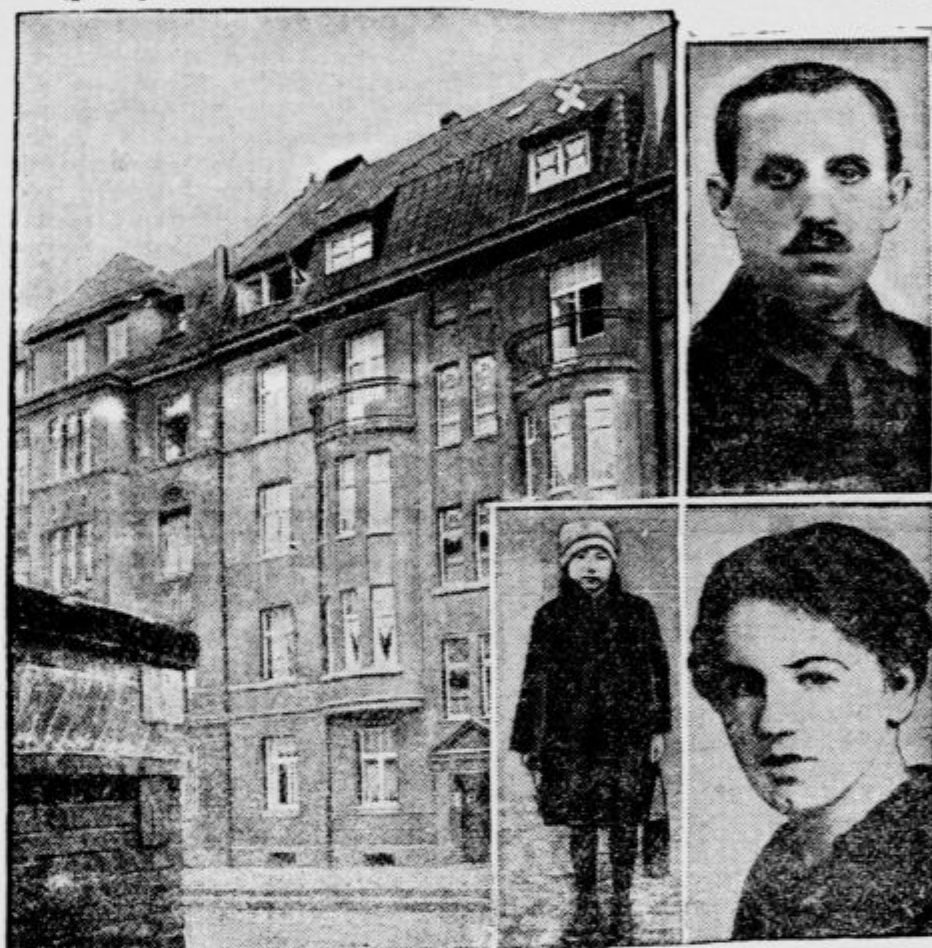
Par ur preden so našli trupelce, je prejel uredništvo düsseldorfskega dnevnika pismo s podatki anonimnega pisca, kje leži truplo otroka. Podatki so se izkazali za pravilne. Tako je ostala petletna Gertruda zadnja morilčeva žrtev.

Najbolj izvedeni kriminalisti so šli na delo, da bi odkrili zločinca in so se pol leta trudili, da bi mu prišli na sled. Delo je bilo težko, kajti preiskati so morali 15.000 sledov. V maju 1930. so slednjič prišli storilcu na sled. Slučaj je dal policiji v roke gradivo proti Kürtenu. 19-letna služkinja Marija Butlik je pisala svoji prijateljici pismo, da se ji je zgodilo

nekaj groznega, pri čemer bi bila kmalu izgnanila življenje. Kürten jo je bil peljal s seboj v stanovanje. Postregel ji je in jo potem spremil skozi Grafenberški gozd, kjer jo je podrl na tla in jo zlorabil. Nato je potegnil nož, da bi jo zabodel. Butlikova pa ga je pro-

Morilec Peter Kürten (policijske slike)

Kürtenovo stanovanje (X) v Düsseldorfu (spodaj desno: Roza Ohliger, 5-letna žrtev morilca). — Desno zgoraj: Edina morilčeva moška žrtev invalid Scheer. — Spodaj: Kürtenova žrtev Ido Reuter.

dorfske policijske vojašnice. Pa tudi ta telovadnica ne bo mogla sprejeti vseh interesov. Mnogi, ki so dobili vstopnice že pred tedni, so bili pozvani, naj jih vrnejo zaradi tesnega prostora.

Kürten, zver v človeški podobi, se je rodil 1883 v Mühlheimu pri Kelmorajnu. Prvi umor v svojem življenju je izvršil že 25. V. 1913. Takrat je postala njegova žrtev neka devetletna deklica.

Naslednji umor je izvršil šestnajst let pozneje. Serija njegovih zverinskih zločinov pa se je začela šele 1929.

Gradivo za proces, ki je preračunan na najmanj 10 dni, se čita kakor pravcati s krvjo napisani kriminalni roman, v katerem se vrsti umor za umorom, zločin za zločinom. Maja 1913. se je Peter Kürten splazil v stanovanje gostilničarja Kleina, vdovi v spalnico njegove mladoletne hčere in jo zadavil.

Dogodek se je pojasnil šele, ko je prišel volkodlak v roke pravice. Navedel je o tem toliko podrobnosti, da ni nikakega dvoma, da je izvršil dejanje on.

Med prvim in drugim umorom je zakril morilec serijo drugih zločinov, večnoma tatvin, za katere je bil obsojen skupno na 22 let ječe, ki pa mu je bila večkrat deloma odpuščena. Vrsta njegovih perverznih zločinov se je začela zopet 8. februarja 1929, ko je

umoril 8-letno Rozo Ohliger. Zabodel jo je z nožem po prsih in glavi, potem je polil truplo s petrolejem in ga zažgal.

14. februarja 1929 je napadel in usmrtil invalida Roberta Scheera. 20. avgusta je zabodel do smrti 20-letno služkinjo Marijo Hahn in je truplo zakopal na polju.

Dan po tem dogodku je napadel z nožem dve mladi ženski in enega moškega, ki pa so srečno ušli smrti, dasi so bili težko ranjeni. Že 25. avgusta pa so odkrili dvojen umor.

Žrtvi sta bili dve deklici. Prva je bila stara 5, druga pa 14 let. Kürten ju je izvalil od neke prireditve in ju usmrtil na polju, kamor so se slišali zvoki godbe in veseličnega hrupa.

Spomladanske obleke

Najcenejši nakup pri DRAGO SCHWAB, Ljubljana. Največja zaloga.

Vsak dan ena

»Moja hči hoče izvežbati svoj glas v inozemstvu.«
»Kakšna obzirnost!«

Zora voda

proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radićeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Edina slovenska tedenska revija
»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Ljuba Premnerjeva:

Pohorska vigred

»Ter'c!« je ušlo Janezu, ko ga je zagledal; kajti Matevž ni bil oblečen kakor kmet, celo polgospoka noša obeh ženinov mu je bila premalo slavnostna. On je imel na sebi črno suknjo do kolena z dvema vrstama gumbov, kakor jo nosi gospod kaplan, in pred oglatim ovratnikom snežno belo petljo pa bele rokavice na rokah, kakor da bi moral srečati pri škofovi maši. Pozdravljal je: »Klanjam se!« in se zraven celo v resnici priklanjal, kar se je zdelo nekaterim sila imenitno, večini, zlasti moškimi razen Kamškemu Jaki, pa prisimjeno in zoparno.

»Pozdravljen pod našo sivo streho, gospod ženin in tovariš.« Tako je nagovoril Janeza in ga vodil s svojimi belimi orokavičnimi rokami v vežo, kjer je čakal pred zbranimi sorodniki stari Potočnik, droben in suhljat možiček, ki je venomer mežikal in izgovarjal: »Kakor...«

Pozdravljanja tako številne družbe ni bilo konca ne kraja in Janez se je sredi vrveže šele zavedel, da še ni videl svoje neveste. V kuhinji, kamor je bil stopil, je bilo vse v neredu in cel kup belih prepasanih žensk se je motovilil okrog. Dišalo je po maslini jedilih in težka para je puhtela iz loncev in kozic.

»Ho — ženin!« je javkala Lužiška Lena, ki se je ukvarjala s kuhinjo. »Urška te že čaka — kar tu notri stopi.«

Odprla mu je stranska vrata v čumnatu. Ob oknu, skozi katero je nekaj lazil in skakal, je stala v preprosti sivi obleki njegova nevesta Urša in ujkala Vančka v naročju.

»Ti si! Dolgo sem te čakala. Pogledaj, ravno zdaj je zaspal!« je šepetala

Urša. Janez je pristopil po prstih in ko je preko njene rame ogledoval sina, je nehote objel Uršo čez pas.

»Mati so v kuhinji! Ali jih nisi videl? Nikogar ni, da bi ostal pri fantu! Pa saj zdaj itak spi!«

»Pojdiva! Se zamudili bomo!«

Urša je položila dete na posteljo, ga odela in si zavezala novo svilen ruto, sivkasto in srebrno se svetlikajočo, takšno, da jo lahko tudi obrnjeno nosi, ker je tako lepo stkana. Ko sta bila že pri vratih, je Janez hipno izpustil kljuko in vprašal: »Kdo bo pazil nanj?«

»Saj so mati obljubili, nič se ne boji!«

»Saj se ne bojim, le sitno je, če bi se drl in ne bi bilo nobenega človeka blizu!«

Šla sta k onim.

Par trenutkov predno je izgovoril trikratni usodni »da«, se je spomnil krčmarjeve Maričke. Skoda?! Oh, kaj — zdaj je bilo itak vse eno.

»Vprašam vas, ženin — ali je vaša poroka, dobro premišljena volja — skleniti s tu priučujočo nevesto zakrament svetega zakona — recite »da« —« je bral mladi kaplan naglo in s pojočim glasom in črnih bukvic.

»Da,« je pritrdil Janez moško in odločno in tete, botre in druge sorodnice so si segale z robci — Bog vedi zakaj — po očeh.

Gostija se je vlekla ves teden do ponedeljka. Mnogo so pojedli, še več popili in zabili denarja lep kup. Tudi govorniki so nastopali; zlasti je opozoril nase s svojim učenim govorom Potoški sin, ki se je izkazal, da nekaj zna.

»Draga ženina, dragi nevesti! Vaša mlada leta se nagibljejo v svoji situaciji do konca in novo življenje se pora-

ja pred vami. Novo solnce vam bo sijalo in vas grelo s svojimi ultravioletnimi žarki in nova streha vas bo obsenčila. Mirno naj vam teče barka življenja po deroči strugi svetega zakona in vaša srca naj bodo napolnjena z duhom enakosti in zveste ljubezni.« Take in enake je dajal od sebe Potoški Matevž in spravljal Kamškovega Jaka ob vso dolgoletno slavo najboljšega slavnostnega govornika daleč naokoli. Da — brez dvoma in ugovorov — Matevž je bil svojega denarja vreden, to je priznal celo gospod kaplan, ki se ob teh govorih ni malo zabaval.

Janez pa se ga je proti polnoči malo nalezal in skoro bi se bil spri s svojo mlado ženo, ki ga je prosila, naj nikar ne pije preveč; a tedaj ga je prišla klicat domača dekla, češ, mati bi radi, da pride v kuhinjo.

»Pojdi!« je poklical s seboj še Uršo. V kuhinji so počivale kuharice na klopi poleg štedilnika. Mlinarjeva mati, prva med njimi je bila zakuhala vino in poklicala sina, da bi trčili na bodoče zdravje.

»Le pijmo ga!« je velel Janez in se že nekoliko vinjen zibal med materjo in ženo. »Zdaj ga bomo še tri dni fiksali pri bahtah okrog — potem bomo pa oženjeni!«

Ženske so zagnale smeh in praznile kozarce. Janez pa se je bil nečesa domislil.

»Ti, Urša?« se je vprašujoče obrnil k ženi. »Kje pa je fant?«

»Doma je še. V ponedeljek šole pride k nam.«

»Veš ti...« je nadaljeval važno in ji zažugal s prstom. »Zdaj moramo paziti nani, ko je pa naš.«

In spet so se ženske široko zasmiale.

»Kaj bo pa zdaj?« se je še vedno vpraševala Marička. Zdaj je vedela, da bo odšel drugam, ker se je bil zaradi

nje v gostini topel z vaščani.

»Kaj bo pa zdaj?« se je vpraševala, ko je zadnjikrat počivala ob njem in držala njegovo ljubo, kuštravo glavo v naročju.

Kako lepo jima je bilo, tako lepo, da sama nista vedela kako. Oni učitelj, ki se je bil obstrlel na lovu, je bil že davno spet okrevan in Ciril je smel ostati. Izkazalo se je bilo namreč, da so imeli Sentlenarčani premalo učnih moči za toliko otrok, in Ciril je dobil nov razred.

Kako lepo bi jima lahko bilo, če ne bi bila prišla vmes ta nevolja. Koliko nepotrebnih, razdraženih besed, koliko otročje, trmaste zamere jima je kalilo kratko dobo njune ljubezni. Nikdar več ne bo tako; kajti Marička je slutila pod vsemi tolažilnimi besedami in načrti trdo resničnost življenja, ki je dopuščala le neizogibno slovo in prav malo upanja na kdajšnje svidenje. — On ji je šepetal tisoč vročih, sladkih besed o ljubezni, vzneseno je slikal njuno bodočnost, in vendar — na dnu — še sam ni verjel, ni mogel verovati vanjo, dasi bi bil rad, nad vse rad.

Tako pa je ostajala v obeh le bridkost slovesa, kesanje za zamujenimi urami in obupen, dasi omagujoč upor žalosti, ki jima je grenil poslednje trenutke sladkosti.

Prvega svita sta dočakala bedé in v obeh je prestrašeno kriknilo: »Že?«

Siva svetloba se je lomila zunaj, kakor se pač lomi v jutranjih urah pomlad ob mrjoci zmi; dan, ki ni bil ne zimski, a tudi še ne pomladanski, se je vzdigoval nad obzorje kakor velika ptica z dolgimi, strašlastimi krili.

Do bolesti so se skopile trde in žgoče ustnice, iz možganov je bila vzeta sleherna misel in čuti so bili onemeli, otrpli. Nič sladkosti, nič gorkote ni bilo v tem poslednjem poljubu.

Sipa je zažvenketala, ko se je zaprilo okno za Cirilom. »Kaj bo pa zdaj?« se

je oglašalo v njem, nezaveden odmev njenega strahu pred bolečino. Zavihal si je ovratnik in šel prav počasi domov, ne misleč na to, da se vas že prebujajo, da ga vsak trenutek lahko vidi baba, ki pride k vodnjaku po vodo, ali dedec, ki stopi iz hleva do hiše. Bil je ves bedast, tako ga je bil prevzel ta najresnejši doživljaj njegovega življenja.

Ko je prišel v sobo, se je vsedel na kovčeg, ki je stal tu pripravljen za potovanje.

Podprl si je glavo z dlanjo in ob tej kretnji se je utrnila misel, ki je odrinjala od srca solze in bo:

»Zdaj se joka, tako rada me je imela...« je zajokal kakor užaljen otrok.

VI.

»Ali že veste? Ali že veste?« je slo nekega dopoldneva po Veliki noči v fari svetega Lenarta od hiše do hiše.

»Kaj? Kaj?«

»Naca so ubili — Luka je pa v caj-

tengah!«

»Kdo ga pa je?«

»Bog ve, menda že v Ljubljani ke-

do!«

»V Ljubljani? Kaj pa je iskal Nac v Ljubljani? Ali je spet bil zaprt?«

»A ne, ne. Naca je France zaklal, oni, ki škili in krivo prisega. Luka je pa že teden dni od doma in zdaj je v cajtengah. Kdo bi si bil mislil! Lani so enkrat govorili, da nekaj uganja, pa kdo bi bil mislil, da je tako kumštea!«

»Kaj pa je uštilal?«

»Pisal je. Čudno lepo reč boja.«

»Maj, maj! Nacu se je že prav zgodilo, saj ga ni bilo nikoli kaj prida! Kaj bo pa s Katro? Bog ve, če bo bajta njena? Meni je Nac še od predlanskega dolžan na kravi. — Pa Luka? Kaj pišejo cajtenge o Luku?«

(Nadaljevanje tega romana v nedeljski številki.)

ZA SPOMLAD SAMO POLČEVLI. Rata

59.-

Vrsta 2651-05

Prodajamo jih iz boksa in laka za isto ceno. Omogočite svojim otrokom, da se jim bodo nožice pravilno razvijale.

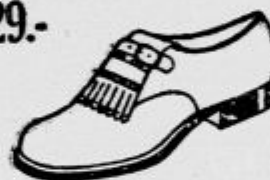
89.-

Vrsta 2642-30

Navadno Beba noče istih čevljev kakor jih imajo bratci. Zato smo ta čevljiček okrasili.

129.-

Vrsta 2922-00

Sportni čevljiček za dečke. Je iz rjavega boksa z okrašenim jezikom. Podkovan je z medenastimi klini. Za šolo in izleta.

169.-

Vrsta 1937-22

Vam, ki ste izpostavljeni štrpacu, je treba za spomlad lažjih čevljev. Evo jih s stanovitnim gumastim podplatom. Za neverjetno nizko ceno.

249.-

Vrsta 9637-21

Ta udobni, enostavni čevlji ima stalen krog odjemalcev. Izdelujemo jih iz laka, črnega, rjavega boksa za isto ceno.

249.-

Vrsta 6627-08

Eleganten, udoben čevlji za odličnega gospoda. Sportniki na terenu in na tribunah ne morejo prebiti brez te oblike. Ur. 192

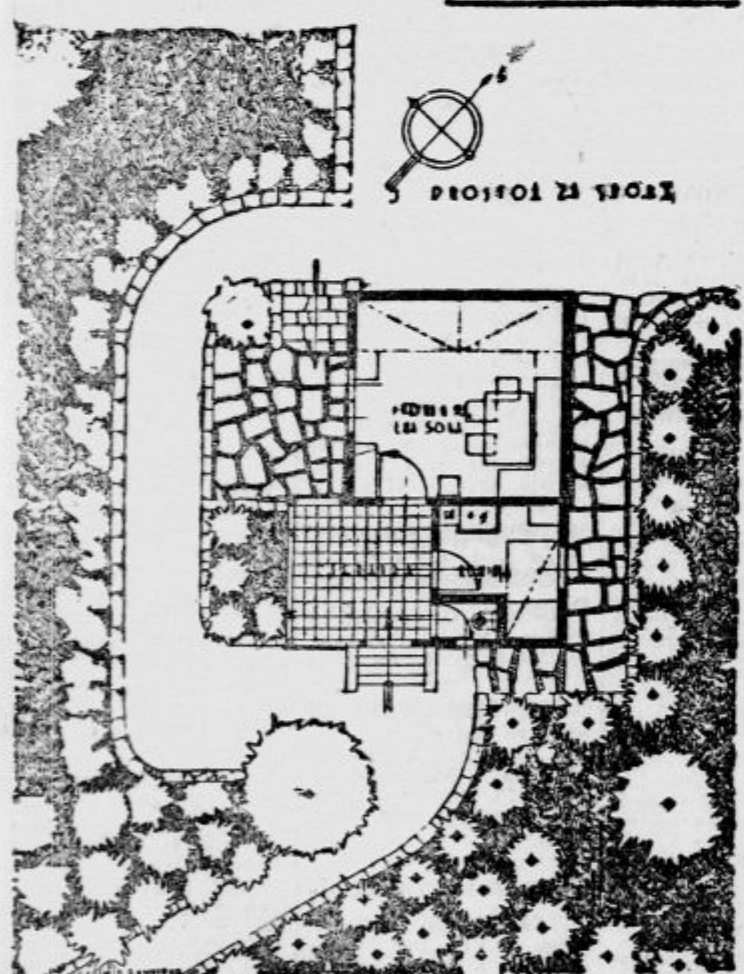
249.-

Vrsta 6637-11

Ako nosite obleko iz angleškega blaga, ne morete biti brez te oblike sportnega čevlja, izdelanega iz najboljšega boksa in okrašenega z okusno perforacijo.

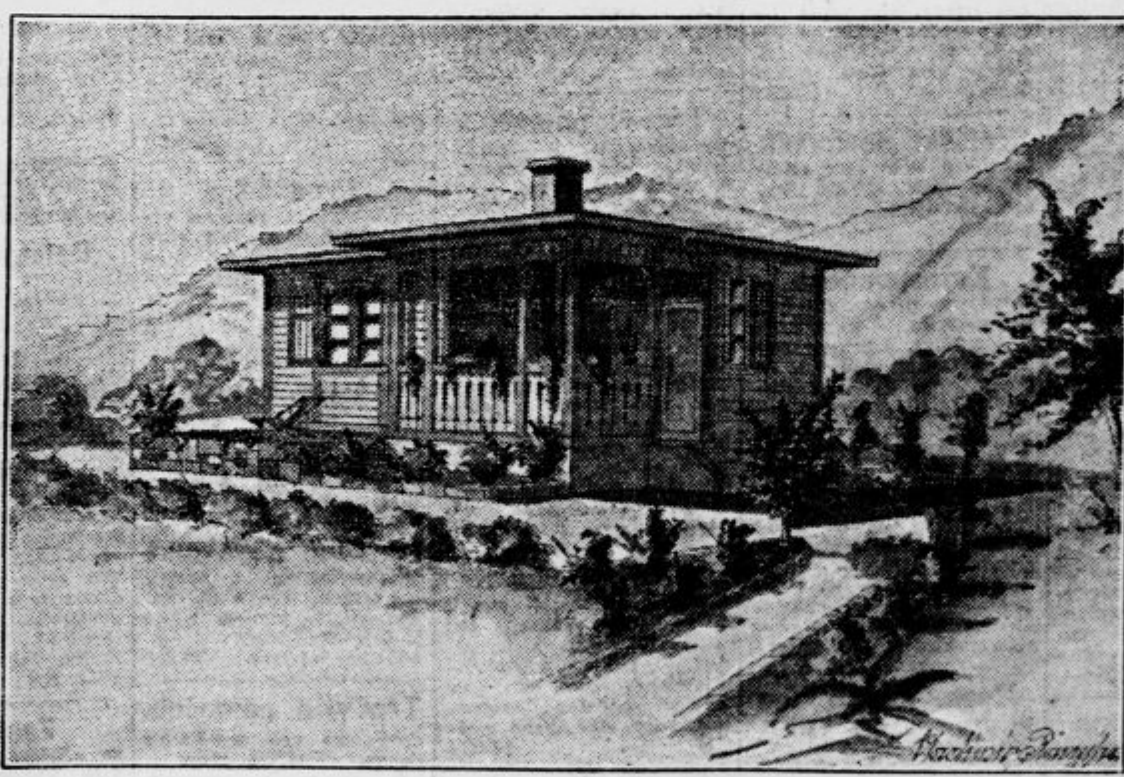
VIKING HILLICA
MILLO 1.10.

Pomlad je že v deželi!

Pridi! Da pa imaš tudi zavetje, kakor ga imajo ptički v toplem gnezdu

naroči ljubko weekend - hišico, katero ti postavi po najmodernejših načelih v prav kratkem času in za malo denarja

FRAN
RAVNNIKAR
LESNA INDUSTRIJA
LJUBLJANA

LINHARTOVA UL. 25 - TEL. 24-15

Če hočete zadovoljn biti

er po zmerni ceni kupiti, ogledajte si najmodernejšo zalogo pohištva kakor spalnice 2300 Din—6500 in dalje. Jedilnice 9000 Din in dalje, ter kuhinje 1000 Din pri

Andrej Krežar in sinovi

tovarniška zaloga pohištva

št. Vid nad Ljubljano (nasproti kolodvoru)

Ogled tudi v nedeljah

Od 16. do 26. maja 1931.

Spomladna mednarodna razstava in vzorčni sejem v Novemgradu

Preko 1000 stalnih domačih in inozemskih razstavljavcev. — Obiskovalci iz vse države in inozemstva.

Kolektivno razkazovanje jugoslovenske trgovine in obrti. — Najboljša prilika za sklepanje novih zvez. — 50 % popusta pri transportu. — Pobljiza pojasnila daje

SAJAMSKI URED NOVISAD

kakor tudi častna zastopstva in potniški biroji.

NOVO OTVORJENA DELAVNICA

Cenj. občinstvu kakor trgovcem, mesarjem, gostilničarjem itd. vjudno sporočava, da sva otvorila podružnico za

specialno izdelovanje in popravila

TEHTNIC ter UTEŽI

vseh sistemov in dimenzij

v LJUBLJANI, HRENOVA ULICA 24, gostilna pri „Sodčku“

v neposredni bližini Kontrolne mer.

Cene nizke. — Delo specialno in precizno dovršeno.

Priporočamo

STANKO PESJAK in IVAN ŠTEFANČIČ

Ljubljana, Hrenova ulica 24

Vaš zdravnik predpisuje pri vsakovrstnih bolečinah

NEOKRATIN

ki Vas osvobodi bolečin.

Dobite ga v vseh lekarnah.

Odgovnik

5583

Dr. Schneditz Ivan

je s 7. t. m. svojo odvetniško pisarno v PTUJU, Vošnjakova ulica (prej dr. Visenjak) OTVORIL.

Najnovejša dvokolesa z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje.

TRIBUNA F. B. L.

tovarna dvokolesa in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

5338

Satyrin

znamenito regeneracijsko, pomlajevalno sredstvo ustvarja novo življenjsko jakost in moško moč in veselje. — Okrepuje slabe in izmučene živce in povzroča zdravje. Cena škatelci 100 Din. Dobiva se v vseh lekarnah. Izdeluje: Hormona A. G., Düsseldorf, Geibelstrasse 31. — Zahtevajte prospekt in priloge 3 Din v znamkah.

Crema Daruvarj

dovršen izdelek moderne in znanstvene kozmetike. En polizkus z vzorcem vas bo o tem uveril. — Polizite še danes v poštnih znamkah 3 Din za stroške, nakar vam bomo vzorec takoj poslali. Crema Daruvarj bo zadovoljila tudi vas, kar dokazujejo mnoge zahvalnice. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke v originalnih trikotnih škatlicah po ceni 15 Din. — Lekarna Blum, Subotica 3.

HOTEL SKUŠIČ

JUŽNI KOLODVOR, ZAGREB.

Ljubljanska 33. Telefon 63—50.

priloga svoje dobro znano sedišče Slovencev s prvovredno restavracijo in čisti okusno opremljenimi hotelskimi sobami po najnižjih cenah. — Potniki iz Slovenije dobijo za mal denar prijetno prenočišče in dobro domačo kuhinjo.

Cene malim oglašom:

Zentive, dopisovanja, naznanila ter oglašitvanske, reklamne ali posredovalne značilnosti: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašitvi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelček »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pri stopnjah je vpisati obtem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842.— Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znakah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Lužbo dobi

Natakarico
samostojno v dobro izvedeno, za 10.000 Din kavele, sva za dobro izvedbo oglaševanja, Naslov pove oglaševalec »Jutra« 15175-1

Gračšinski kuharico
(Herschkofski) dobro v samostojno, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15156-1

Zastopnike
prosti do 1000 parov, v vsaki izvedbi tudi proti stroškom, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Dobro stalno službo
in eksistentno v pisarni dobi gospod ali gospodična, za zamore takoj po izidu »Jutra« 15137-1

Kontoristinja
učena, perfektno slovensko, srbsko, nemško, v vsaki izvedbi tudi proti stroškom, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Mizarskega vajenca
v vojsko, v hišo sprejme Zupan Ivan, Slovenski Javornik. 15236-1

Ključavničar, pomočnik in učena
sprejme Rotar Franc — Javornik 3. 15235-1

2 raznašalca kruha
sprejem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15094-1

Th. Rotman:
Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski
(Ponatis prepovedan.)

47
Cipoljapolj in Migorepec, ki sta bila pravezana drug k drugemu, sveda nista mogla z mesta, zakaj vsak je silil v drugo stran. Brkač je ujel, a Migorepec je ves prestrašen zavpil: »Oh, Brkač, saj midva nista ničesar storila! Šilonoski je vsega kriva!«

48
Tedaj je Brkač z dolgimi koraki ubral k najmanjši očetova. Verjemite mi, izprva se kar nista upala domov; a kaj sva hotela, treba se je bilo obratiti... Oče je bil že pripravil otepalo za preprogo. In v kak namen ga je porabil, to vidite na sliki...

49
Nekega dne mi je mati dejala: »Poglej, kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

50
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

51
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

52
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

53
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

54
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

55
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

56
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

57
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

58
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

59
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

60
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

61
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

62
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

63
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

Resne rudarje

v prvi vrsti nočeneje, proti dobri zaslugi, sprejme Plemenovnik »Jutra« pri Arandjlovu — Št. 15192-1

Učenke
za strojno pletenje sprejme takoj Parzor, Tmova pri 14. 15271-1

Učenke
zgovorno, pridno in pošteno, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme v trgovini mošnar, blaga Kov Ernest, Posreda. 15254-1

Več dobrih tesačev
rabim takoj. Dopolje je poslati na naslov: Ivan Zupan, lesna industrija, Slov. Bistrica. 15084-1

Mlad deklo,
prilazno, ki zna nekaj šivanja, in druga domača dela, dobi službo v gostinstvu »Triglave, Ljutomer. 15085-1

2 čevljarica
pomočnika za šivane in šita dela sprejemam. Hrana in stanovanje v hiši. Mihael Černič, čevljarstvo, Strahinj 40, p. Naklo. 15104-1

Ključav. orodničar
v vsaki izvedbi tudi proti stroškom, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Pekov. vajenca
sprejemam s hrano in stanovanjem v hiši. Radivoj Steiner, pekarna, Sl. Javornik 81 pri Jesenicah. 15093-1

Medičar. pomočnik
zmožen samostojnega dela, 35-40 let star, dobi takoj službo. B. Grab, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 11. 15204-1

2 raznašalca kruha
sprejem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15094-1

Th. Rotman:
Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski
(Ponatis prepovedan.)

47
Cipoljapolj in Migorepec, ki sta bila pravezana drug k drugemu, sveda nista mogla z mesta, zakaj vsak je silil v drugo stran. Brkač je ujel, a Migorepec je ves prestrašen zavpil: »Oh, Brkač, saj midva nista ničesar storila! Šilonoski je vsega kriva!«

48
Tedaj je Brkač z dolgimi koraki ubral k najmanjši očetova. Verjemite mi, izprva se kar nista upala domov; a kaj sva hotela, treba se je bilo obratiti... Oče je bil že pripravil otepalo za preprogo. In v kak namen ga je porabil, to vidite na sliki...

49
Nekega dne mi je mati dejala: »Poglej, kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

50
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

51
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

52
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

53
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

54
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

55
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

56
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

57
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

58
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

59
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

60
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

61
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

62
Kupila sem ti nov klobuk; ali si ga kaj vesel? Ne, vesel ga pa res nisem bil, zakaj vedel sem, da se mi bodo vsi prijatelji smejali, če bom imel tisto smešno reč na glavi. A nič ni pomagalo, moral sem se pokriti z njo!«

Brusača in vajenca

za kamnoseko obdel sprejem. Franc Bašnik, kamnosek, Moste pri Ljubljani. 15111-1

Brivski pomočnik
ima priliko prevzeti po ugodnih pogojih staroprejetno in dobrodelno brivnico. Interesant naj po svoje oferte pod »Za«. 15192-1

Služinski zavod
Masarykova ul. 9 Zagreb
največ potrebuje kuharice, sobarice, voščne pomočnice, natakarice, dekleta, voščne kuharice in hišnih pomočnikov. Služba dosti na izbiro v Zagrebu in izven mesta. Za odgovor prilazite 1 Din znakom. 15093-1

Šofer mehanik
ki je zmožen vsi popravili, dobi službo pri avtomobilu Chevrolet takoj. Pisarne ponudbe na: Avto-podjetje, Rajhenburg. 15153-1

Mizar. pomočnika
za pohištvo sprejemam s hrano in stanovanjem v hiši. 38 pri Medvedah. 15148-1

Gospodično
nemška, mlada, solidno in pošteno, iščem k dve-ma dečkoma. Prednost imajo samo ona, katere znanje si sami. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15127-1

2 šivilji in mladeniča
za slugo in lahka dela sprejemam. Ljubljana, Karlovska c. 4. 15234-1

Mlinarja
pridnega in poštenega išče Edvard Meseneš, V. 55, vajenki in umetni ml. 15048-1

Strojnika
znanje in izkušnje, v vsaki izvedbi tudi proti stroškom, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Trg. vajenke
s potrebnimi predložitvami sprejemam v boljši trgovini mehanika blaga. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Fanta
ki bi se rad izučila v šolstvu, vzamem seboj proti odškodnini 100 Din na po-tevanje. Dopolje je poslati na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Kroj. pomočnika
za boljše velike komode sprejemam takoj. Anton Vrbin, Vidovdanska c. 8. 15230-1

Prodajalko
pošteno, sprejemam v trgovini mehanika blaga. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Brivskega
pomočnika
pridnega in poštenega išče Edvard Meseneš, V. 55, vajenki in umetni ml. 15048-1

Ribiča, ozir. hišnika
iščem. Dam prosto stanovanje in zaslugi pri ribolovu. Upokojenec brez otrok ima prednost. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15185-1

Trg. pomočnika
španskijske stroke, mlajša, v agilnosti sprejemam takoj. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15191-1

Pošteno deklo
ki zna nekoliko šivati, sprejemam takoj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15290-1

Pisarniška moč
popolnoma samostojna v knjigovodstvu ter v slov. in nemški korespondenci, dobi mesto. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15066-1

Šoferja
vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 otrokom, za boljše hišo v Kopivnici. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15257-1

Dve učenci
sprejemam šivilja Rijeve na Celovški cesti št. 14. 15262-1

Učenke
za damsko krojaštvo sprejemam. St. Fani Jager, Kolodvorska ul. 38/1. 15217-1

Bolničar
z zakonitim kvalifikacijami, za vsa dela v bolnišnici, dobi mesto. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15066-1

Šoferja
vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 otrokom, za boljše hišo v Kopivnici. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15257-1

Dve učenci
sprejemam šivilja Rijeve na Celovški cesti št. 14. 15262-1

Učenke
za damsko krojaštvo sprejemam. St. Fani Jager, Kolodvorska ul. 38/1. 15217-1

Bolničar
z zakonitim kvalifikacijami, za vsa dela v bolnišnici, dobi mesto. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15066-1

Šoferja
vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 otrokom, za boljše hišo v Kopivnici. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15257-1

Starejšo kuharico

pridno in pošteno sprejemam takoj za postojno. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15197-1

Dekle
ki zna lepo šivati, sprejemam. Naslov pove oglaševalec »Jutra«. 15270-1

Avtomobilist
veščemu vseh del, ki bi se rad osamosvojil, tudim lokal. Dopolje je poslati na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15192-1

Šoferja, ev. hišnika
v Ljubljani sprejemam. Pismene ponudbe na Aloja Company, Ljubljana — pod »Osebn. avto«. 15233-1

Tapet. pomočnika
sprejemam takoj. Kobilica Avgust, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Danajška c. št. 25. 15279-1

Šiviljo
v mehaniku krojaštvo dobro izvedeno — kakor tudi vajenca sprejemam takoj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15294-1

Hotelsko kuharico
pridno in pošteno, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15137-1

Poštno pomočnika
z izpitom, sprejemam takoj za večjo pogodbeno pošto ob postaji v Savinjski dolini. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15127-1

Vrtinarja
očenejenega, treznega in znanjivega, večšega popravil v svoji stroki, sprejemam takoj. Ponudbe na poštini predal št. 138. 15290-1

Šoferja
očenejenega, znanjivega in treznega, popolnoma vsešega vseh popravil sprejemam takoj. Ponudbe na poštini predal št. 138. 15290-1

Elektromonterja
izkušenega, nečenejenega, treznega in znanjivega, večšega vseh elektroinženirskih del, kakor tudi popravil vseh strojev v lesni industriji sprejemam takoj. Ponudbe na poštini predal št. 138. 15290-1

Čevljarkega prikojevalca
goviljskega, poštenega in znanjivega, sprejemam od 35-40 let, sprejemam v trajno delo. Prednost imajo z več sorodstvenih prikojevalnih delcih. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15290-1

Šiviljskega
pomočnika
z izpitom, sprejemam takoj za večjo pogodbeno pošto ob postaji v Savinjski dolini. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15127-1

Mesto gospodinjice
išče gospa k nad 50 let starostu gospodu. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15290-1

Trgovski pomočnik
z izpitom, sprejemam takoj za večjo pogodbeno pošto ob postaji v Savinjski dolini. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15127-1

Krojaški pomočnik
z izpitom, sprejemam takoj za večjo pogodbeno pošto ob postaji v Savinjski dolini. Pismene ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15127-1

Korespondent
vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 otrokom, za boljše hišo v Kopivnici. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15257-1

Vzgojiteljico
z znanjem nemščine in klavirja, sprejemam k dvema otrokoma. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15193-1

Kuharico
samostojno, dobro, čisto in smatno iščem k 2 osebam v centru mesta Dobra plača. Navedbe dosedanjega službovanja pod »Za«. 15217-1

Mesto k otrokom
ali v pomoč gospodinjici, išče ženska srednjih let. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15170-1

Mladenč
vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 otrokom, za boljše hišo v Kopivnici. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15257-1

Podjetnik, stavebnik!
Mesto akordanta, polirja, nadzornika in elično sprejme samostojen strokovnjak pri kamnolomu, gradnji cest, stavbah, pač, ter lesnih industrijah in gozdni podjetjih. Cenjene ponudbe pod »Za«. 15177-1

Absolventinja
trgovske šole
išče službo v kakšni pisarni ali kaj podobnega. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15145-1

Pekovski pomočnik
samostojnega delavca, znanjivega, želi službo predprijaviti, mehanika ali skupnega delavca. Vajenka parne peči, stroja, pač, ter lesnih industrijah in gozdni podjetjih. Cenjene ponudbe pod »Za«. 15177-1

Mlad trg. pomočnik
mešane stroke, vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 osebam v centru mesta Dobra plača. Navedbe dosedanjega službovanja pod »Za«. 15217-1

Prodajalka
mešane stroke, vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 osebam v centru mesta Dobra plača. Navedbe dosedanjega službovanja pod »Za«. 15217-1

Prodajalka
mešane stroke, vojašinske, mlade, 14-15 let stare, ki govorijo nemško, iščem k 2 osebam v centru mesta Dobra plača. Navedbe dosedanjega službovanja pod »Za«. 15217-1

Prodajalka

išče službo s 1. ali 15. majem, pridno in pošteno, sva za delo. Ponudbe na oglaševalec »Jutra«. 15197-1

Mladenka
iz boljši rodbine, šolsko usposobljena, s 5. mesecnim gospodinjstvom tečajem ter z nekoliko znanjem nemščine želi dobiti namestitev pri boljši rodbini kot vzgojiteljica otrok ali pomoč gospodinjici. Gre tudi v pisarno. Ponudbe na oglaševalec »Jutra« pod »Za«. 15204-1

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Oovorila sta še o te min onem. Gospa Heidlaufova je povedala, da se čuti Maja v Parizu strašno tujo in zapuščeno. Tako žalostna pisma ji piše. Stanuje s spremljevalko vred v opremljenem hotelu, ki se strogo drži načela, da sprejema samo neoporečne dame. Z doma ne nudi nikoli. Pariz s svojim hrupnim vrvežem in svojim nenasićenim hlepenjem po zabavi se Maji kar upira. Samo Marches jeva jo časil, povabi k sebi na dom. Nečemu se ona, mati, velikokrat čudi: kako neverjetno malo denarja porabi Maja. Predstavljala si je, da je življenje v Parizu dosti dražje. Seveda — obleke si šiva sama. Sestrična, ki ji daje v tem navodila, jo navdušeno hvali, češ, koliko zmisla ima za šik. Tudi drugače se je menda Maja v tujini zelo izpremenila. Jest hodita samo opoldne z doma. Ostale obede pripravlja Maja na špirtovem kuhiniku, zakaj sestrična ne zna ničesar razen šivanja klobukov in oblek.

Videti je bilo: gospa Heidlaufova je čutila potrebo, da si olajša srce o vsem, česar ji je bila glava neprestano polna. Spet in spet se je domišljala novih podrobnosti. In vmes se je večkrat opravičila: »Kaj ne — prava stara klepetulja sem postala! A saj ne boste hudi, vi, ki ste stari prijatelji moje Maje.«

Poslušal jo je kakor v sanjah. Niti beseda mu ni ušla. Njegov razum se je nekje skrival in molčal. Čuden čar, skrivnostno stkan iz starih spominov in novih predstav, se je zgrinjal okoli njega.

A zdajci se je gospa Heidlaufova prekinila: »Nečesa vam še nisem povedala. Tista pesem, ki ste jo bili dali Maji — saj se spominjate, kaj?«

»Da, ljubavna pesem Waltherja Vogelweidskega — «

»Da. Izmed vseh, kar jih Maja poje, je ta Marchesijevi najbolj ugajala. Postala je Majina najljubša pesem. Tudi na svojem koncertu jo bo pela.«

17

Vsa kri je pritisnila Heinzu na srce. Njegova pesem! Nato mu je zatemnila oči rdeča megla. Komu jo je bila takrat toli prisrčno zapela? Tistemu napetemu lordu! Zanj jo bo pela tudi v bodoče — v Parizu, v Rosehillu in v Londonu.

Ko se je zvečer vrnil domov, se je zavest krivde nasproti Eriki še močneje oglašala v njem nego po navadi. Srečanje z gospo Heidlaufovo in vse, kar mu je bila povedala v Maji, mu je vendar bolj rojilo po glavi, nego je bilo prav. Enoličje njegovega vsakdanjega življenja se je izpremenilo v nemir.

Spotoma je kupil Eriki velik šopek temnordečih rož in jo pozdravil s podvojeno nežnostjo.

Udobno zleknjena je ležala v malem salonu na otomani. Ko je stopil v sobo, je odložila modni roman, ki ga je brala, in se jela veseliti rož. »Nu, kako je bilo pri profesorju Holzmannu?« ga je vprašala.

Povedal ji je. Nato — zakaj sveta dolžnost se mu je zdela, da ji ničesar ne zamolči — je tudi poročal o svojem srečanju z gospo Heidlaufovo. Sleherni besedo, ki jo je bil slišal iz njenih ust, je zvesto ponovil.

Erika ga je s posmehljivim obrazom poslušala. Ko je utihnil, je rekla: »Nu, da — papir je potrpežljiv! Če teta Meta vse verjame, kar ji Maja piše — «

»Ali ti ne verjameš?«

»Da bi Maja šivala obleke in kuhala kavo — presmešno!«

Njen dvom ga je spravil v slabo voljo. Molče se je poigraval s knjigo, ki jo je bila položila v kraj. A v tem se je Erika mahoma spomnila skrbi, zaradi katere si je že vse popoldne belila glavo.

»Da, pomisli, tvoja mati se je napovedala, da pride za nekaj dni na Dunaj!« je dejala nenadoma. »Opravka ima pri zobarju.«

Odsev mehke radosti je izpreletel njegov obraz, ki je bil pravkar še mračen. »Mati? Nu, to je vesela novica!«

V duhu je zagledal svojo malo, veselo mamico, kako bo stopila čez prag in prinesla s seboj vso tolo prijaznost domače hiše. Zakaj ta je bila neločljivo združena z njo. Kjer je bila mati, tam je sijalo solnce.

A tedaj je opazil Erikin zamišljeni obraz. »Nu — ali se ti ne veseliš?«

Nekam v zadregi je pokimala. »O pač — seveda! Samo — kaj misliš Heinz — najbrže se zanaša, da bo stanovala pri naju?«

»Ali — to se vendar razume! Kje drugje naj bi moja mati stanovala? Menda ne v hotelu? Tudi prejšnje čase je vselej v moji samski sobici, kadar je prišla.«

Erika je sedla pokoncu. »Da — ali potem mi vsaj povej, kje? V obednici in v salonih vendar ne more spati! Svojo sobo imaš pa tako zastavljeno s tistimi strašnimi omarami, da ni za nobeno reč več prostora. Sicer pa vobče nimava postelje za gosta.«

Osuplo jo je pogledal. Nato ga je prešinila dobra misel. »Namestu otomane lahko postavimo v to sobo mojo posteljo, zame pa pripravimo ležišče v spalnici na otomani.«

»Ali se ti meša, Heinz? Svoj prelestni salonček naj skaziva s tisto grdo posteljo? In če bi tudi tako napravila — ta soba nima svojih vrat in je neizogibno potrebna za prehod. Kako bi potem jutraj služkinja hodila v spalnico. In razen tega bi bilo treba umivalnika — ne glede na to, da sem morala Malki danes odpovedati, ker je bila predrzna. Čez tri dni mora od hiše. Bog ve, kakšno bom zdaj dobila! Kdo more pričakovati od mene, da si povabim gosta v hišo, kadar menjavam služkinjo?«

Nazadnje je bil njen glas že čisto ogorčen. Heinz je bil skočil pokoncu in jel hoditi po sobi. Strašno mu je bilo pri srcu.

»A to bi bilo vendar nezaslišano, da mati ne bi stanovala pri naju dvehi! Izhod se mora najti.«

»Na žalost ga ni. In nezaslišano bi bilo samo to, če bi stanovala tukaj. Na obed in večerjo — to naj še bo, a da bi pri naju spala — ne, to res ni mogoče! Na vse načine sem že ugibala — tudi na to sem mislila, da bi spala pri moji mami. A mama ima vse oddano. V njeni sobi spita nova dva — in je vzela na stanovanje, in svojo sobo je, kakor veš, pred tednom dni oddala neki Angležinji. Sama spi v sobi za služkinjo. Če hočeš za vsako ceno nastaniti mater pri sebi, tedaj mi ne ostane drugega, kakor da ji odstopim svojo posteljo in se za ta čas preselim v hotel.«

Tovarna perila Stermecki, Celje št. 20
Ceniki in vzorci zastoj!

S R A J C E

In vse drugo perilo za DAME in GOSPODE razpošilja v najbolj-ši kvaliteti in po zelo nizkih cenah tovarna perila STERMECKI. Naročite še danes novi, veliki, ilustrirani cenik! Velika izbira kravat, žepnih robcev, naramnic, rokavic, nogavic in raznih drugih modnih predmetov.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem prevzel staro gostilno

„POD SKALCO“

v hiši na Mestnem trgu št. 11, sedaj last g. Josipa Cigliča, trgovca v Ljubljani, kjer bom točil samo pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina po najnižji ceni, kakor sledi:

Muškat silvanec . . .	Din 18.—	Belo dalmatinsko . . .	Din 10.—
Rizling	> 14.—	Turški vrh	> 14.—
Zavrčan	> 16.—	Prošek	> 30.—
Cvček	> 14.—	Slivovka domača . . .	> 50.—
Haložan	> 14.—	Brinovec domač . . .	> 50.—
Črno dalmatinsko . .	> 10.—	Hruševac domač . . .	> 50.—

Istotam sprejemamo stalno abonente na dobro domačo hrano tudi po najnižji ceni. — Za obilen obisk se priporočata

MILKA, ANTON PERNAT, gostilničar.

5601

Razpis.

„Tujsko - prometno društvo“ v Kranjski gori razpisuje oddajo restavracije v kopalšču „Jasna“ ob Pišenci pri Kranjski gori za 3 leta v najem.

Pismene ponudbe v zaprtih kuvertah je vložiti najkasneje do nedelje dne 26. aprila 1931. Društvo si pridržuje pravico, oddati kopalniško restavracijo brez ozira na višino ponudene najemnine.

Pogoji kakor tudi vsa pojasnila se dobe vsak dan v društveni pisarni. Pripominja se, da bo v glavni sezoni vsak dan svirala godba v kopalšču. 5525

Tujsko - prometno društvo Kranjska gora
dne 8. aprila 1931.

Najbolje kupite

šivalni stroj
in kolo

za dom, obrt in industrijo samo

Gritzner-Adler

švicarski pletilni stroj »DUBIED«

Elegantna oprema, neprekosljiv material! Pislalni stroji v 3 velikostih. - Novost! - Šivalni stroj kot damska pisalna miza samo pri

JOS. PETELINC — LJUBLJANA
TELEFON 2913. ZMERNE CENE TUDI NA OBROKE!

Garaža Splendid ZAGREB

Zvonimirova ul. 23. Telefon 59-49

Brušenje cilindrov in kolenastih osi. — Izdelava zobnikov in ostalih avto-delov. — Skladišče Bohmalite batov in obrobov pri batih.

Največja delavnica s specialnimi stroji v Jugoslaviji.

434

NA OBROKE!

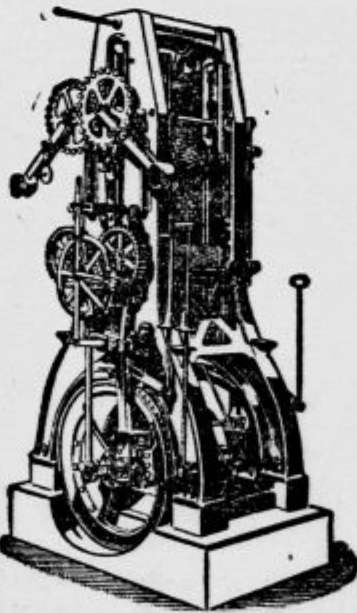
LJUBLJANA, MESTNI TRG 17/L

G. Topham & Co.

dr. s. o. z.

tvornica strojev in železolivarna
Wien. XI. Hauptstrasse 36

Brzotekoči polnojarmenik
tipa Bruna

Naš v žagah največ uporabljeni jarmenik zreže v enem letu pri enolitnem delu 8000 do 10.000 m³ okroglega lesa. Pri uporabi naših preizkušenih brzospinskih vozčkov z gonilno pripravo se more kapaciteta jarmenika zvišati za 30%. Za upravljanje jarmenika potrebna samo dva moža. Vsakovrstni stroji za žage in obdelavo lesa, kakor tudi mehanske transportne naprave. Tehnična posvetovanja ter obisk tuženjstva brezplačno.

Zastopstvo: Inženerski biro JULIO BREITWIESER, ZAGREB, Vodnikova 11, Tel. br. 26-89.

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja, za poklonjeno cvetje in obilno udeležbo pri pogrebu naše srčno ljubljene, nezabne mame in soproge, gospe

Franje Jerančičeve

izreka vsem najtoplejšo zahvalo

Globoko žalujoča rodbina Jerančičeva.

5566

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Telefon H. 2495

IZVRŠUJE

ENOBARVNE IN

VEČBARVNE CRTNE KLIŠEJE,

ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPLJE,

KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN

FINEJSI PAPIR, KLIŠEJE PO PERORISIH,

SLIKAH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTO-

GRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE,

REKLAMNE SLIKE,

VINJETE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP ST. 23

NAZNANILO

Opekarna Lajtersberg v Košakih pri Mariboru

naznanja, da obrat opekarnice v Košakih vsled smrti gospoda Franca Derwuschek ne trpi nobene omejitve in se bode v polnem obsegu nadaljeval.

Nadalje naznanja podpisana tvrdka, da vsled pomanjkanja prostora odda

Ila. Laporit zarezne ter prešane strešnike 1000 komadov Din 500.— do 600.—

franko tovarna in je ta opeka za pokrivanje gospodarskih poslopij, lop itd. zelo priporočljiva. 5540

Naznanilo.

Uprava trsnice tvrdke Clotar Bouvier v Gor. Radgoni ima le še omejeno število prvovrstnih cepljenk Belega Burgundca, Renskega rizlinga, Muškatelega Silvanca, Laškega rizlinga, Biser Csaba in Neuburgerja na podlagah Riparia Portalis, Riparia Berlandieri Teleki 8 B in Solonis Riparia 1616 na prodaj. Seznani in cenik na željo brezplačno na razpolago. 5541

C. PICKEL, Maribor

Koroščeva ulica 39

Tovarna umetnega kamna in cementnih izdelkov. Asfaltno podjetje. Trgovina z apnom in cementom. Skladišče bituminozne in katranizirane strešne lepenke, aresita, izolacijske asfaltno zmesi. Prevzame dobavo in polaganje terazo-tlaka, cementnih in Klinker plošč. 4498

**Emona
Adriene
Crep Sloven**

**Bemberg
Bemberg
Bemberg**

*so imena naših prvovrstnih domačih izdelkov,
kateri morejo tekMOVATI z vsako inozemsko
svilo. - Prepričajte se s poiskusom o kvaLiteti
in cenosti našega blaga.*

Jugočeska d. d. Kranj

Zahtevajte v vsaki boljši modni trgovini gornje svile

Rožarska Slatina

Je svetovno znano zdravilišče za bolezni
želodca, čreves, ledvic in jeter, srca in
živev. Naravna, mineralna zdravilna vo-
da iz znamenitih vrelcev TEMPEL, STY-
RIA, DONAT se razpošilja kot zdravilna
in namizna voda po vsem svetu. Sezona
od 1. maja do oktobra. Izven glavne
sezone t. j. od 1. V. do 15. VII. in od 1. do
30. septembra je zdravljenje najuspeš-
nejše, bivanje v zdravilišču najudobnejše
in znatno ceneje. Za glavno sezono na-
ročite stanovanje takoj! — Prospekte
dobite v vseh pisarnah »PUTNIK-a«.

Podrobna pojasnila zahtevajte od ravnateljstva zdravilišča.

RAZPIS.

**Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo
zidarskih, železobetonskih
in težaških del**

za palačo na vogalu Gajeve in Beethovne ulice v Ljubljani.

Potrebni načrti, proračuni in razpis se dobe pri podpisnem uradu
od 15. t. m. dalje, med uradnimi urami za Din 200.—.

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju do dne
23. aprila 1931 pri podpisnem uradu do pol 12. ure dopoldne.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Arhitekt — vodja

stavn, I. moč, v vsakem pogledu samosto-
jen, energičen in izurjen v poslovanju,
trden v izdelavi projektov in izgradbi sta-
novanjskih in trgovskih hiš, industrijskih in
naselbinskih naprav, upravnih poslopij, vi-
sokih poslopij, institutov za znanstveno
preiskovanje itd., išče vodilno mesto ali de-
jansko soudeležbo. Reflektant je vodil in
dozidal že obsežne in znatne stavbe vsake
vrste v Nemčiji. Ponudbe na Jugoslovse,
Zagreb, Jelačićev trg 5. 5544

Znana dunajska tovarna za gorčico (ženof),
ki je v Jugoslaviji dobro vpeljana in ima
stalno zacinjeno skladišče išče za Ljub-
ljano in okolico dobro vpeljanega

ZASTOPNIKA

Ponudbe z navedbo referenc pod »Senf-
fabrik« E. Laszlo, Wien I., Schüllerstrasse
11. 5565

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri
svetovno znani trdki

H. Suttner
Ljubljana, Prešernova
ulica 4

Razpošilja se na vse kraje. Evrope,
Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.
Velika zaloga ur znamk, Glas-
hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil,
Omega, Longines, Doxa, Omikro, Iko,
Axo, itd. Lastna protokollirana to-
varna ur v Švici. Zahtevajte veliki
ilustrovan cenik od H. SUTTNER,
LJUBLJANA 4, zastoj in poštnine
prosto.

Gospodje nad 40 let

se žene pritožujejo radi odeljenja svoje
moči (seksualna neravnost). Diagnosta se
vedno glasi: zmanjšanje, oziroma prenehanje
delavnosti žlez s potrebo sekrecije. Dajte
svojemu telesu za življenje važne in potrebne
hormone hipofize in test, ki jih vsebuje pre-
parat »Titus-Perlen« in to privikate v standar-
dizirani obliki. »Titus-Perlen« se znanstveno
priznan neškodljiv kombinacijski preparat, ki
jemlje v postev vse možnosti povišanja po-
tence s medikamentoznim zdravljenjem. To je
rezultat preiskavanja nekaj desetletij posna-
nega znanstvenika na polju seksualne vede,
zdravstvenega svetnika dra. Magne Hirsch-
felda. »Titus-Perlen« se izdelujejo pod stalnim
kliničnim nadzorom berlinskega instituta
za seksualno vedo. Upozorjate se s funkcijami
šloveskih organov po mnogobrojnih pete-
barvnih slikah, znanstveno razloženih. —
Znanstvene brošure razpošilja brezplačno tveška

COSMOCHEMIA — ZAGREB

SMICIKLASOVA ULICA 23 105

Titus-Perlen: v originalnih zavojkih po 100
komadov za moške 135 Din, po 100 komadov
za ženske 150 Din. Dobijo se v vseh lekarnah.

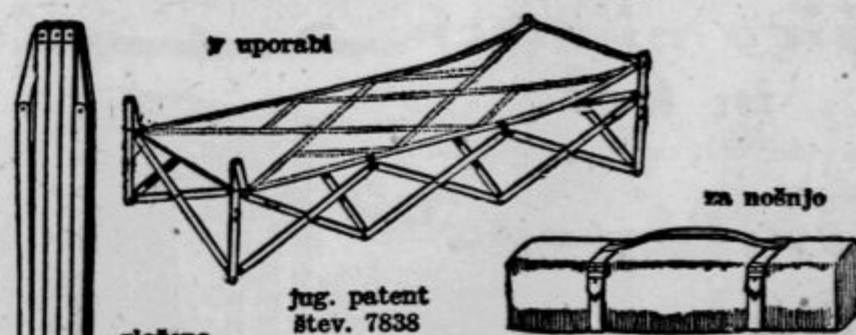
Ljubljanska Kreditna banka, podružnica Slovenjgradec

sprejme za takoj

pripravnika (praktikanta)

Prednost imajo absolventi trgovske visoke šole ali trgovske
akademije, po možnosti iz slovenjgradskega ali prevajškega
okrožja. Ponudbe poslati na Ljubljansko Kreditno banko,
podružnica Slovenjgradec. 5585

VOJAŠKA POSTELJA „MAŠA“

Absolutna stabilnost. — Z enim hipom odprto in zloženo. —
Elastično kot postelja z žimnico. — Teža samo 10 kg. — Izdelki
lastnika patenta: 4614

MAKSO ŠALGO K. D., OSIJEK I.